

J. R. H A N N U L A

**Ihminen
mitä mietit
?**

IHMINEN, MITÄ MIETIT?

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1939 painoksesta.
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, *Kristosofian Polulla II*, s. 304.)

Lahdessa helmikuussa 2016
Jaakko Kesävuori

IHMINEN, MITÄ MIETIT?

KIRJOITTANUT

J. R. HANNULA

OULUSSA 1939
TEKIJÄN KUSTANNUKSELLA.

OULUSSA 1939
KIRJAPAINO-OUSAKEYHTIO
KANNAN KIRJAPAINOSSA

I.

TEOSOFINEN TIETO.

Kysymme: mitä on teosofinen tieto? Vastamme ensiksi: teosofinen tieto on sellaista tietoa, joka on totta itsessään. Toiseksi: teosofinen tieto on sitä tietoa, mikä toimii järkkymättöminä luonnon lakeina, niin aineellisen kuin henkisenkin luonnon. Ja kolmanneksi: teosofia on sitä tietoa, mikä on Jumalilla, niillä viisailla olennoilla, jotka toimivat yhdessä luonnon lakien kanssa.

Tästä johtuu, että teosafiassa, todellisessa tiedossa ja viisaudessa ei voida väitellä, ei voida äänestellä ja enemmistöpäätöksillä määrätä, että totuus on oleva niin, tai että se on oleva näin. Sillä totuus on järkkymättömästi siten kuin se on.

Eivätkö siis ihmiset, vaikkapa suurena joukkona, kokonaisena kansana, voisi tehdä minkäänlaisia päätöksiä minkäänlaisissa asioissa? Malttakaamme. On ero asioilla ja asioilla. Sanomme näin: päätöksiä voidaan tehdä toiminnan suhteen, mutta ei totuuden suhteen. Ja

toiminnankin suhteen voidaan tehdä joko tyhmiä tai viisaita päätöksiä. Ottakaamme esimerkki. Suomessa esim. on paljon koskia. Niiden käyttöön ottaminen on ollut suuritöistä. Mutta jos olisimme päättäneet: „on mahdotonta ryhtyä niin suuritöisiin puuhiin”, niin tätä täytyisi pitää tyhmänä päätöksenä. Sillä siten olisimme jääneet ilman sitä valo- ja voimavirtaa, minkä koskemme antavat. Kun sensijaan päätettiin ottaa Imatra ja monet muut suuret koskemme sähköä jauhamaan, niin siinä on kyllä paljon työtä, mutta se työ kannattaa sen palkan elin hyvän vuoksi, mikä siitä sitten seuraa. Sama on suurien soittemme laita. Niissä piilee suuri rikkaus Suomelle. Mutta yksi ihminen ei niitä voi ottaa käytäntöön. Kun sensijaan suuret ryhmät, tai vaikkapa kansa kokonaisuudessaan ryhtyy työhön, niin siitä on seurauksena suuret viljavainiot. J. n. e.

Edellä sanotun valossa ymmärrämme paremmin, kuinka ihmisten maailmankatsomuksen asioissa on tehty monta tyhmää päätöstä. Niitä on tehty sekä tieteen että uskonnon alalla. Mainitsemme uskonnon alalta muutamia sellaisia. Niinpä vuonna 553 keisari Justinuksen kokoonkutsuma synodi Konstantinopolissa tuomitsi jälleensyntymisopin kerettiläiseksi: „Se joka opettaa sielun pre-eksistenssiä ja siitä johdettavaa kummallista uskoa, että sielu palaa maan päälle, hän olkoon kirottu!” Tämä oli täyden-

nys aikaisemmin tehdyille tyhmille päätöksille. Niinpä kirkossa oli jo ennen päädytty siihen uskomukseen, että ihmisen on mahdotonta seurata Kristusta! Kristuksen oppi, joka ytimökkäämmin oli esitetty Matteuksen evankeliumin 5, 6 ja 7 luvuissa, pidettiin mahdottomana ihmisen toteutettavaksi. Tämä kielteinen näkökanta johti siihen, että jälleensyntymisoppikin oli kiellettävä. Sillä mitä järkeä olisi enää ollut siinä ajatuksessa, että ihminen syntyisi jälleen ja jälleen maan päälle — jos tahdottiin pysyä siinä uskomuksessa, että ihminen ei voi seurata Kristuksen oppia? Mutta ikäänkuin jonkinlaisiksi korvikkeeksi tai hyväkkeeksi Kristukselle ja häikäisyksi ihmisille alettiin Kristusta palvoa huutamalla: „Herra, Herra”. Jo Nikean kirkolliskokouksessa v. 325 säädettiin oppi Kristuksen jumalallisesta luonnosta pysyväiseksi kirkon-opiksi. Oh, miten suurenmoista! Sillä eihän se mitenkään häirinnyt kirkon rauhaa, ei enempää lauman kuin paimentenkaan mukavuutta ja itsekkyyttä, vaikkakin Kristusta palvottiin sellaisena jumalallisena olentona, jollaista ei ole ennen ollut eikä milloinkaan enää tule — kunhan vaan ei tarvittu seurata Kristusta, ei vaivautua kasvattamaan itseään Hänen oppinsa ja neuvojensa mukaan!

— — —
Mutta entä noiden tyhmien päätöksien seuraukset? — Ne on lunastettava. Laki on järk-

kymätön: mitä kylvätte, sitä niitätte. Kirkkojen johtajien ja johdettavien on lunastettava se paha, mikä on aikaansaatu. Lunastuksessa on kaksi puolta. Ensimmäisenä puolena on kärsimys. Me saamme kärsiä synneistämme, niinhyvin niistä, joita olemme tehneet erehdyksestä kuin niistäkin, joita olemme tehneet tahallamme. Toinen puoli lunastuksessa on myönteinen. Seurauksista on opittava. On tehtävä viisaita johtopäätöksiä. On ryhdyttävä viisaaseen toimintaan; jotta hyvällä voitettaisiin aikaansaatu paha. Ja mistä viisaasta toiminnasta olisi aloitettava? On asetettava Mestariin, Jumalaan, myönteiselle kannalle. Meillä on nyt Pekka Ervastin uudelleen järjestämä, syventämä ja selventämä Vuorisaarna, jonka hän vielä varusti myönteisillä, asiallisesti selventävillä kommentaarioilla. Siinä meillä on selvästi ja ymmärrettävästi viitoitettu tie ja portti hengen elämään, Jumalan valtakuntaan, totuudentiedon maailmaan. Sitä tietä kulkemalla selviää kaikki muu siinä ohella. Siinä selviävät opit karmasta, jälleensyntymisestä, mestareista, Jumalasta ja ihmisestä. Sitä tietä kulkemalla tulee samalla lunastetuksi paha karma, syntimme, erehdyksemme ja pahuutemme. Opimme elämään uudessa olotilassa, jumalallisesti ja inhimillisesti myönteisessä.

— — —
 Ja jo on aikakin. Sillä etenkin länsimaita,

kristikuntaa, uhkaa moraalinen luhistuminen. Tämähän on selvä seuraus siitä, että on hyljätty Mestarin oppi, vuorisaarnassa esitetty moraalit. Ei paljoakaan auta Jumalan avukseen huutaminen, ellemmetartu Jumalan ojentamaan käteen, s. o. vuorisaarnan neuvoon. Vaikka kristikunta on huutanut Jumalaa avukseen, on se kuitenkin tarttunut toiselta taholta ojennettuun käteen: väkevemmän oikeuteen. Yksityisten ihmisten välisessä elämässä tämä väkevemmän oikeuden periaate on jo hyljätty. Mutta kansat — pitääkö sanoa kristityt kansat! — eivät vielä ole niin tehneet. Ne turvautuvat yhä raakaan voimaan, väkivaltaan, aseihin.

Mutta tässäpä meidän nyt sopii vähän pysähtyä. Sillä jos vilpittömästi avaamme silmämme ja rehellisesti harkitsemme kansojen nykyistä tilaa, niin huomaamme: mikä änkansa ei enää voi turvata olemassaoloaan aseellisillä varustuksilla. Olemme tulleet välttämättömään ylimenokauteen. Kansojenkin on löydettävä uusi turva. Ja mikä on tämä turva? Oh, me olemme kuulleet siitä niin paljon puhuttavan — turhaan, että me olemme menettäneet uskomme siihen. Sillä turvamme on Jumalassa. Niin, eikös tunnukin suorastaan yllättävältä? Miksei sitten Jumala auta meitä? Odotahan, ihminen. Jumala ei tuppau. Jumala ei auta ihmistä vastoin

omaa tahtoaan. Niinkuin jo edellä sanoimme, ihmisen on tutustuttava Jumalan ojentamaan käteen, vuorisaarnan neuvoon. Ja vuorisaarnassa sanotaan m. m. näin: „Autuaita rauhan rakentajat”. Ja vuorisaarnassa sanotaan: „Älkää ensinkään vannoko”, älkää tehkö mitään lippu- tai sotavalvoja. Vielä sanotaan Matteuksessa: „Älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin”. Ja Pekka Ervastin järjestämänä kuuluvat Jeesuksen ilmoittamat Taivaallisen Isän neljäs ja viides käsky:

„Älä ole pahaa vastaan”, ja „Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä”.

Jonkun kansan olisi kyettävä tekemään aloite. Ja aloitteen teko kuuluu kuin luonnollisempana asiana pienelle kansalle. Sillä pienen kansan on toivotonta kilpailla sellaisessa „oikeudenkäynnissä”, missä raaka voima esiintyy oikeuden jakajana. Pitäisi vaan löytyä sellainen nuorekas, elinvoimainen ja järkevä pieni kansa. Niinpä joudumme ajattelemaan omaakin kansaamme. Suomi on vasta äskettäin tullut itsenäiseksi; joten se siis nykyisenä kansakuntana on nuori. Epäilemättä Kohtalo oli odottaen kääntänyt katseensa meihin. Meitä valmistettiin sellaiseen mahdollisuuteen. N. s. routavuosina me saimme oppia luottamaan ja turvautumaan siveellisiin voimiin, inhimilliseen ja jumalalliseen oikeuteen. Ja elämä puolestaan antoi näytteen tästä voimasta. Se tapahtui en-

sin marraskuun suurlakossa v. 1905, ja sitten v. 1917, jolloin Kohtalo oli meiltä riisunut asevelvollisen armeijan, joten me saimme ilman sotajoukkoa julistautua itsenäiseksi kansaksi. Että Suomen kansa toimeenpani veljessodan talvella 1918, se oli meidän omaa riitaisuuttamme — joka riitaisuus on niin meidän kuin muidenkin kansojen onnettomuus. Mutta kansana me routavuosina ja aseettomassa itenäistymisessämme saimme opetuksen ja näytteen kohtalon puolelta. Kohtalo olisi suosiollinen, jos me uudelleen ryhtyisimme luottamaan elämän oikeuteen, järjestämään olojamme sen mukaisiksi. Asiallisena lähtökohtana on se järjellinen toteamus, että aseilla emme missään tapauksessa voi olemassaoloamme turvata.

Mitä siis tehdä? Riisuako armeijat ja heittäytyä välinpitämättömäksi?

Ei niin. Sillä laiskan paratiisia ei ole olemassa. On ryhdyttävä entistä ripeämpään toimintaan. Mutta toiselta pohjalta, uudelta perustalta. — Antakaas kun tässä vähän suunnitellen. Suotakoon anteeksi, jos muistutan sitä seikkaa, että kysyntä aiheuttaa tarjontaa. Jos Suomen kansa todella kysyisi, niin sen johtajana, kuninkaana tai presidenttinä voisi olla jumalallisesti viisas olento, sellainen vuorisäärnan tiellä kulkeva opetuslapsi, joka olisi ratkaisut elämän ja kuoleman arvoituksen, ja jolla olisi välitön suhde Valkoiseen Veljeskuntaan.

Oletetaan, että kansamme olisi niin itsetietoinen, niin henkisesti hereillä, että se luottaisi tuollaiseen johtajaan. Oletetaan myös, että johtaja esittäisi ne periaatteet, joita hän aikoo noudattaa. Sitten hän erikoisesti kutsuisi kansan viisaat miehet ja naiset neuvotteluun. Heille hän erikoisesti esittäisi sellaisen perustuslain luontoisen julistuksen, joka sitten jätettäisiin kansakunnan hyväksyttäväksi yleisissä piirikokouksissa ja lopuksi yleisessä äänestyksessä. Sen jälkeen tämä julistus, tämä peruskirja julaistaisiin ja annettaisiin kaikille maailman kansoille.

Ja millainen pitäisi olla tämä julistus? Jotensakin tällainen:

„Suomen kansan julistus maailman kaikille kansoille.

Suomen kansa kääntyy tällä julistuksella Teidän puoleenne, te maailman Kansat ja Hallitukset.

Ihmiset ja kansat ovat vanhoina aikoina ratkaisseet keskinäiset ristiriitansa vahvemman oikeudella. Tämä vanha oikeudenkäsite on jo hyljätty yksityisten ihmisten välisissä asioissa. Mutta kansat ovat yhä noudattaneet vanhaa väkevemmän oikeutta.

Siksi kansat ovat varustautuneet aseellisin voimin. Mutta millä seurauksella?. Ensiksikin sillä seurauksella, että väkevämman oikeuden ylläpito tulee ylivoimaisen kalliiksi. Niinpä siinä suuressa väkevämman oikeuden käynnissä, mikä suoritettiin vuosina 1914—1918, yleensä kaikki mukanaolleet kansat saivat tehdä taloudellisen vararikon. Ja toiseksi: mikään kansa ei loppujen lopuksi kuitenkaan kykene asevoimin turvaamaan edes olemassaoloaan, sitä vähemmin oikeuksiaan. Niin että väkevämman oikeus ei loppujen lopuksi kelpaa kenenkään turvaksi, ei pienten eikä suurten kansojen. Mutta luonnollista on, että pienten kansojen, niinkuin mekin Suomen kansa olemme, on helppompaa tehdä tästä lopulliset johtopäätökset. Ja niinpä me Suomen kansa, asiaa kaikin puolin harkittuamme, olemme tulleet siihen lopulliseen johtopäätökseen, että meidän on viisainta luopua aseistetusta, eli väkevämman oikeudesta. Me julistam-

me täten Teille, maailman kaikille kansoille, että omalta osaltamme lopetamme sodankäynnin. Emme enää osallistu mihinkään sotaan. Ja samalla julistamme, että ensi tilassa tulemme hajoittamaan oman armeijamme. Tyydymme vain tavalliseen poliisi-voimaan sisäisen järjestyksen ja rauhan ylläpitämiseksi. Sen lisäksi pidämme kuin itsestään asiaankuuluvana, että kansalaiset kaikkialla omasta vapaasta tahdostaan auttavat järjestyksen ylläpitämisessä. — Siis lopuksi: me emme enää sodi. Me tahdomme oppia elämään rauhassa ja ystävyudessa kaikkien kansojen kanssa. Ja samalla me vetoamme Teidän kaikkien parhaimpiin ominaisuuksiinne. Toivomme, että tekään ette ryhdy väkivaltaan meitä vastaan. Näinollen sulkeudumme sekä Teidän kaikkien että Kaitselmuksen suojeluksen.

Suomen kansan nimessä ja puolesta. N. N.”

Sensijaan, että kirkon tekemät päätökset oli-

vat laittomia, elämän lakien vastaisia, sensijaan tässä hahmoteltu ja oletettu Suomen kansan päätös ja julistus tulisi olemaan laillinen, elämän lakien mukainen. Se veisi laillisesti myönteiseen kokemukseen. Missään tapauksessa ei kansallemme kävisi kuin aseellisille valtioille. Sillä kaikki sotilasvaltiot ovat hävinneet, ja tulevat häviämään, itse Kaitselmuksen tuomitsemina. Sillä Kaitselmus tahtoo, että kansojen on vapauduttava aseista, että tilalle on tuleva oikeustajunta, järki, jumalallinen inhimillisyys. — Ja vaikka niinkin kävisi, että sotilaskansat hyökkäisivät näin järjestyneen Suomen kimppuun, ja hävittäisivät sen itsenäisyyden, niin silloin Suomen marttyyrius tulisi lunnaksi eli siemeneksi kansojen vapautumiselle; niinkuin Kristuksen ja apostolien ja tuhansien yksilöiden marttyyrius on tullut siemeneksi yksilöiden vapaudelle. Olivathan sivistyskansatkin, esim. Kreikka ja Rooma, orjavaltoita. Nyt ovat yksilöt siten vapautuneet, että orjalaitos on poistunut. Kerran täytyy kansojenkin vapautua vahvemman oikeuden orjuudesta. Elämä johdattaa sekä yksilöitä että kansoja siihen suuntaan. Mutta elämä odottaa, että yksilöt ja kansat pyrkimyksissään heräisivät samaan suuntaan.

— — —

Teosofinen tieto on näinollen — niinkuin jo edellä sanoimme — se tieto ja viisaus, se

totuuden ja rakkauden ja hyvätahdon voima, mikä sisältyy itse elämään, ja jota kukaan ei voi muuttaa. Teosofis-ruusuristiläinen tieto on se jumalallinen voima, mikä ilmentää maailmoja, aurinkokuntia ja linnunratajärjestelmiä, mikä niitä kaikkia johtaa, niissä toimii, elää ja vaikuttaa.

Tästä johtuu — niinkuin myös jo edellä sanoimme — että turhaa ja turmiollista on tehdä joitain päätöksiä itse totuuden suhteen. Ihminen on kutsuttu totuutta etsimään ja siihen yhtymään. Suuret viisaat, suuret vihityt, Mestarit, ovat niitä ihmisiä, jotka ovat totuutta etsineet, ovat sen löytäneet ja siihen yhtyneet. He kertovat meille löydöistään ja opastavat meitä totuuden etsijöinä.

Tästä nousee kysymys: jos totuus ja tieto on yhtä varmasti olemassa kuin itse elämäkin, ja että jotkut ovat sen jo sekä löytäneet että omaksuneetkin, niin miksi ihmiset yleensä elävät suuressa henkisessä tietämättömyydessä, joko ainaisen epäilyksen tai umpimähkäisen uskon vallassa?

Tämäpä onkin kysymysten kysymys. Ja vastaus kuuluu: totuuden tiedon saavuttamisesta on maksettava lunnaat, vieläpä kahdenlaiset lunnaat. Sillä mitään ei saavuteta vaivatta ja hinnatta. Mutta näitä lunnaita ihmiset yleensä eivät ole halukkaat maksamaan. Ja mitä ovat nämä lunnaat? Ensimmäinen puoli

lunnaissa on se, että ihmisen on kuljettava totuuden tiedon lähteille kasvattamalla itseään vuorisaarnassa annettujen neuvojen ja ohjeitten mukaan. Mutta missä ovat nyt ne ihmiset, ne suuremmat ihmisjoukot, jotka olisivat olleet halukkaat nämä lunnaat maksamaan? Sellaiset ihmiset ovat toistaiseksi olleet poikkeuksia ihmiskunnassa. Eikä vielä tällä hyvä. Näiden lunnaiden ohella on maksettava toiset lunnaat: on luovuttava kaikesta. Näihin toisiin lunnaihin sisältyvät myös Uuden Testamentin sanat: „Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa”. Sillä vaikka kaikki on hankittava työssä ja ponnistuksessa, niin toiselta puolen kaikki sittenkin on lahjaa eli armoa elämän puolelta.

Ottakaamme pari esimerkkiä lunnaitten maksusta. Katsokaamme mitä lunnaita H. P. Blavatsky sai maksaa. Eräässä Lontoon puistossa hän tapasi mahaatma Morian, uniensa ja näkyjensä sankarin. Se oli kuin armoa Blavatskylle. Samalla se kuitenkin oli palkka hänen siihenastisista ponnistuksistaan. Mutta jos H. P. B. tahtoi todella tietää, täytyi hänen maksaa ensiksikin se hinta, että hän luopui kaikesta, yksinpä taiteilijaurastaankin. Ja toiseksi hänen oli läpikäytävä ankara itämainen älyllis-siveellinen itsekasvatus — ja sitten ryhdyttävä totuuden julistajaksi ihmiskunnassa, alistuttava niihin vaikeuksiin, joita sellainen uranuurtajan työ tullessaan toi. Blavatsky

maksoi nuo vaaditut lunnaat. — Mutta ellei hän olisi lunnaita maksanut? Silloin hän varmaan olisi jäänyt tuollaiseksi pikku Heleena Petrovnaksi — jolla ehkä olisi ollut kiintoisa asema maailmassa. Ei maailman kukaties olisi tarvinnut teilata häntä häväistyksillä ja parjauksilla, niinkuin nyt kävi. Mutta toiselta puolen: lunnaat maksettuaan tuli H. P. B:stä tietäjä, Salaisen Veljeskunnan kansalainen.

Pekka Ervastin elämässä tämä lunnaitten maksu näkyy erittäin selvästi. Kahdenkymmenen vanhana hän löysi äärettömyyksen Jumalan, joka yhtyi häneen ja hän Jumalaan. Se oli hänen siihenastisten ponnistustensa palkka. Mutta jatkaakseen eteenpäin hänen oli maksettava lunnaat: oli luovuttava kaikesta, yliopistosta ja muusta, ja antauduttava kokonaan, itsenäisesti ja omalla vastuullaan henkiin, teosofiseen työhön. Jouduttuaan pian uudestisyntymis-kokemuksensa jälkeen tutkimaan vainajien elämää tuoneloissa, kiirastuksessa ja helvetissä, sai hän maksaa sen hinnan, että hän joutui osallistumaan vainajien tuskiin ja kärsimyksiin. Samoin hän jatkuvasti sai osallistua elävien ihmisten kärsimyksiin, joutui yhä uudelleen luopumaan kaikesta.

Näin tulee meille selviöksi, miksi ihmiset yleensä elävät henkisessä tietämättömyydessä. Ei haluta maksaa lunnaita. Ei haluta elää henkistä elämää. Siksi kuolema yhä uudelleen

tulee ja pakollisesti riisuu meidät paljaksi. Kuoltuamme saamme kokea tietämättömyydetämme johtuvat seuraukset, ja nähdä tuleva kohtalomme seuraavassa ruumistuksessa; jossa saamme uudelleen yrittää niissä vaikeuksissa, joita itse olemme olleet aiheuttamassa. Ja tietoa ja opastusta meille tarjotaan. Sillä aina on ollut niitä uranuurtavia sankarisieluja, jotka ovat vapaaehtoisesti, harkiten ja tietoisesti maksaneet vaaditut lunnaat. Siksi on meidänkin päivinäimme teosofis-ruusuristiläinen elämänymmärrys olemassa.

— — —

Teosofinen tieto itsessään on siis elämän ja maailmankaikkeuden elävä Laki. Mutta voimmeko me sen saavuttaa ja ottaa tajuntaamme noin kokonaisuudessaan? Eikö pitäisi olla joitain lähempiä ja helpommin tajuttavia määritelmiä totuuden tiedosta? Kyllä. Mutta heti vaanii se jo edellä esitetty ansa, että ryhdytään väittelemään, äänestelemään ja päättämään totuuden tietämisen asioissa. Me voimme eritellä ja sulattaa totuutta asteittain, rakentaen siten kuin portaita totuuden temppeliin, mutta otaksumamme totuus täytyy olla sellainen, millainen se on itse elämässä.

Mikähän totuus näinollen sopisi ensimmäiseksi astuimeksi tiedon portaissa. Ajattelevalle olennolle sopii epäilemättä ensimmäiseksi astuimeksi käsite: *kehitys*. Niinkuin ilmennyt

elämä yleensä, niin ihminenkin on kehittyvä olento. Siinä on ajattelijoille ensimmäinen porras. Ja siihen sisältyy käsite: jälleensyntyminen. Kuoltuamme me aikanaan synnymme „lapsina pienenoisina” jälleensyntyneeseen kotiin. Juuri jälleensyntyminen tekee kehityksen jatkuvaisuuden mahdolliseksi. Oppi jälleensyntymisestä — joka kristikunnassa ensin oli kielletty ja sitten unhotettu — toi järjellisen valon ihmiselämään. Se oli kerrassaan toista kuin kirkkojen järjetön oppi ikuisesta kadotuksesta.

Niin, mutta pitääkö meidän siis uskoa jälleensyntymisoppiin? Ei sokeasti. Umpimähkään ei huoli uskoa mihinkään oppiin. On uskottava ainoastaan totuuden olemassaoloon, sen etsimisen ja löytämisen mahdollisuuteen. Jokaisen opin totuus on todennettava. Niinpä jälleensyntymisoppiin on mietiskellen syvennyttävä niin kauan ja niin perusteellisesti, että vihdoin tajunnassamme yhdyimme kuolemattomaan yksilöllisyyteemme. Yksilöllisyyteemme sisältyy kaikki mennyt ruumistuksemme jollain tavoin. Sen tähden tullessamme kosketukseen sisäisen yksilöllisyytemme kanssa, saamme me varmuuden siitä, että olemme jälleensyntyviä olentoja. Meillä on silloin kaksi todistusta. Ja kaksi todistusta — niinkuin Paavalikin huomauttaa — on yleensä katsottu riittäväksi. Meillä on tällöin ulkoinen ja sisäinen todistus.

Ulkoisen saamme tietäjiltä, toisilta ihmisiltä. He puhuvat meille löydöistään ja kokemuksiinsa. Mutta tämä ei riitä. Jokaisen ihmisen on etsittävä ja löydettävä totuus uudelleen, sisäisesti. Ja silloin hänellä on kaksi todistusta, jotka yhä lisääntyvät ja kasvavat.

Saatuamme näin ensimmäisen astuimen paikoilleen teosofisen tietämyksen portaissa, voimme ryhtyä toista ajattelemaan. — Epäilemättä sopii toiseksi astuimeksi oppi karmasta, siveellisestä vastuullisuudesta. Sen opin valossa selviävät ihmisten elämässä esiintyvät epätasaisuudet: miksi toisella on niin, toisella näin. Jokainen käy omaa kouluaan, niittäen tuloksia edellisten elämiensä edesottamuksista, ja jokainen samalla luo tulevien ruumistuksensa kohtaloa. — Emme tietenkään voi tähänkään oppiin sokeasti uskoa. Siihenkin on saatava kaksi todistusta, sisäinen ja ulkoinen.

Kolmanneksi askelmaksi totuuden tietämisen portaissa sopii oppi Salaisesta Veljeskunnasta, sen Mestareista, Adepteista, täydellistyneistä ihmisistä, vanhemmista veljistä. Emme tarvitse uskoa sellaista luoja-herjaavaa oppia, että Jumala olisi kyennyt suoralta kädeltä luomaan jonkun Eliaan, Mooseksen tai Pythagoraan — mutta siitä huolimatta yhä luo heikkoja olentoja laumoittain! Niinpä Pekka Ervastin olikin tapana sanoa, että Jumala ei ole mielivaltaisesti kaikkivaltias. Jumala on kaikkihyvä, ja

aina auttaa kehitystä eteenpäin. Suuret profeetat ovat jumalallisen elämän ja oman pitkän ruumistuksiensa sarjan laillisia kehityksen hedelmiä. Suuret profeetat on lupauksia ihmisten keskuudessa, lupauksia siitä, että jokaisella ihmisellä on edessään samat mahdollisuudet. Jokaista kutsutaan täydellisyyteen.

— — —

Tästä meidän sopiikin siirtyä seuraavaan lukuun; jossa yritämme luoda lyhyen yleiskatsauksen ihmiskunnan henkiseen historiaan, jumalallis-inhimillisen kehityksen tilaan.

II.

AIKOJEN VAIHTUESSA.

Tavallisessa elämässä huomaamme kolme välttämätöntä seikkaa. Ensiksi täytyy olla valoa; emme voi elää ainaisessa pimeydessä. Toiseksi täytyy olla ravintoa, ruokaa ja juomaa; emme voi ravinnotta elää. Kolmanneksi täytyy olla työtä; emme voi työttöminä elää.

Nämä ovat kolme välttämätöntä ehtoa, sanosimmeko perusedellytystä, jotta ollenkaan voisimme elää.

Mutta tähän on heti lisättävä, että ihminen ei ole vain ruumis, vaan ihminen on ruumistunut henkiolento. Tästä johtuu, että nuo kolme seikkaa: valo, ravinto ja työ, saavat henkiset vastaavaisuutensa, henkiset alkutekijänsä. Toisin sanoen: ihminen kaipaa hengen valoa; hän ei voi elää ainaisessa tietämättömyyden pimeydessä. Toiseksi ihminen kaipaa sielun ja hengen yliaistillista ravintoa; hän ei voi elää vain aineellisesta ravinnosta. Kolmanneksi ihminen kaipaa hengen työtä; hän ei voi elää vain sielun ja ruumiin työstä.

Tämä siksi, että elämä on elävää koulua. Elämän koulu on kuin kulkua tiellä; joka johtaa täydellisyyden päämäärään. Siksi valoa täytyy olla, jotta näkisi tien. Ravintoa täytyy olla, jotta jaksaisi kulkea. Työtä täytyy olla, jotta oppisi ja viisastuisi.

Elämän tie on edelleen jaettu taipaleihin, ajanjaksoihin, työkausiin, suurempiin ja pienempiin. Ajanjakson päätyttyä on täytynyt ennättää määrän päähän, portille tai ovelle, tai niiden toiselle puolelle. Määrätyllä hetkellä, aikakauden päättyessä ovet sulkeutuvat, jolloin vitkastelijat jäävät oven edustalle, jäävät ilman sitä voittoa ja vapautta, ilman sitä uutta elämää, jonka he olisivat saavuttaneet, jos olisivat aikanaan perille rientäneet.

Tällaisia työkausia on, niinkuin sanottu, suurempia ja pienempiä. Voimme tässä yhteydessä hyvinkin ajatella sitä tuomiopäivää, sitä ratkaisevaa kohtaa, jolloin maa allamme on niin henkeväitynyt, niin eetteröitynyt, että siinä voivat elää vain ne ihmiset, jotka elävät hengen elämää, jotka — niinkuin Pekka Ervast sanoi — osaavat hengittää taivaallisia tunteita ja ajatuksia. Silloin eivät enää voi elää mukana ne ihmiset, jotka hengittävät vain persoonallisia tunteita ja ajatuksia. He jäävät oven taakse. He siirtyvät johonkin toiseen maailmaan.

Yrittäkäämme nyt eritellä muutamia sielullisia tiloja, tiloja tai taipaleita, joiden läpi ihmiskunnan on kasvaminen. Ensiksi ajatteleimme ilmennyksen kahta puolta, henkeä ja ainetta. Henki luo, aine säilyttää. Jos nyt ihminen tajuntana asettuu aineen puolelle, silloin hänkin tahtoisii säilyttää. Hän jää odottamaan, että elämä, Jumala, toimittaisi kaiken, joten hänen ei tarvitsisi vaivautua sen enempää, kuin että korkeintaan vain rientäisi omistamaan itselleen valmiin onnen ja autuuden, niin maallisen kuin taivaallisen, niin ajallisen kuin ikuisen.

Mutta tämä aineesta johtuva periaate johtaa tai jättää ihmisen siihen tilaan, jota sanotaan laiskuudeksi. Joten siis ensimmäinen ja aina vaaniva ansa on l a i s k u u s, niin ruumiillinen kuin sielullinen ja henkinen laiskuus. — On selvää, että tämä aineesta johtuva laiskuuden ansa voitetaan työllä, työllä ja ahkeruudella. Ihminen herää huomaamaan, että hänen pelastuksensa on työssä. Työssä hän löytää tasapainon, onnen ja rauhan.

Mutta tässäpä vaanii toinen ansa: kiintymys työn tuloksiin. Ja niin ihmisestä jälleen voi tulla orja, työn ja omistushalun orja. Tästä voi kehittyä vaikea ansa ja voimakas kahle. Vaikea on vapautua omistamisen himosta. Tarvitaan hyviä neuvoja, ohjausta ja opastusta. Ja ken kelpaisi opettajaksi? Tietenkin se, joka itse on voittanut. Ja niin tulemmekin ihmiskunnan

suuriin uranuurtajiin, opastajiin ja auttajiin. — Paljon on aikojen vierieissä työtä tehty. Monia on uskontoja ja opettajia esiintynyt. Vihdoin yksi ihminen, Buddha, saavutti sellaisen kokemuksen, sellaisen järjellisen viisauden, että hän osasi luopua kaikesta. Buddha ei suinkaan ollut laiska, eikä hän laiskuutta opettanut. Päinvastoin. Buddha oli ahkera ja työteliäs. Mutta hän kieltäytyi palvelemasta omistamisen halua. Hän saavutti vapauden. Mistä? Pakollisesta jälleensyntymisestä. Itse vapautuneena hän ryhtyi toisia opastamaan. Buddha laati käytännöllisen siveysopin, järjesti kahdeksankertaisen tien. Niitä neuvoja noudattamalla ihminen oppii voimakkaasti kieltäytymään ja viisaasti toimimaan. Monet Buddhan oppilaat saavuttivat jo Buddhan eläessä arhatiuden, vapauden jälleensyntymispakosta.

— — —

Näin tuli Buddhasta ihmiskunnan suuri opettaja, suuri vapahtaja. Hän opastaa ankaran kieltäytymisen, järjellisen elämänlakien ymmärtämisen, tietämisen ja viisauden avulla. Ja se tie on edelleen ihmisten kuljettavana.

Mutta sitten tapahtui uusi henkinen vuodatus. Jumala vuodattautui suurena rakkautena ihmiskuntaan. Se tapahtui Jeesuksen Kristuksen kautta. Jos jumalallinen maailmanjärki oli Buddhassa tullut ihmiskunnan järjellisen tietoisuuden yhteyteen, niin nyt Jumala astui entistä

syvemmälle ihmiskuntaan. Jeesus Kristuksessa Jumala astui edellisen lisäksi vielä tunteellisuusruumiilliseen yhteyteen. Tämä kuohutti ja pani ihmiset liikkeelle uudella ja entistä syvemmillä tavalla. He eivät enää kyenneet pysymään yhtä järkevän rauhallisina ja harkitsevina. Sillä jumalallinen rakkaus elähytti ja kuohutti heidän tunne-elämäänsä. Ihmistenkin oli nyt opittava elämään syvempää rakkauselämää. Mutta tarkoitus oli ja ohjelmaan kuului, että ihmiset samalla edelleen pysyisivät vapaina, vapaina omistamishalusta, vapaina jälleensyntymisen pakosta. Mutta kykenivätkö ihmiset siihen? Eivät ainakaan ilman muuta, eivät noin vain suoralta kädeltä. Sensijaan, että olisivat eläneet rakkaudessa, kiintymättä mihinkään, sensijaan he saattoivatkin jälleen kiintyä eli rakastua maailmaan ja sen katoaviin ilmiöihin. Täten tästä vuodatuksesta tuli myös uusi ansa. Siihen ansaan saattoivat entiset arhatitkin joutua. Ansaan jouduttuaan saattoivat entiset, kuulakkaan rauhalliset pyhimykset ja pyhimyksettäret tuntea itsensä perin syntisiksi. Niinpä erikoista onkin, että jalot ja nerokkaat ihmiset länsimailla — jossa Kristuksen vaikutus aluksi voimakkaammin tuntuu — ovat tunteet itsensä kummallisen ristiriitaisiksi ja syntisiksi; niinkuin Pekka Ervast esittää kirjassaan „Laki vaiko evankeliumi”.

Tämä Kristus-vuodatuksesta aiheutunut ansa

saattoi edelleen pahentua. Sillä tuntiessaan itsessään elävää rakkautta ja osaamatta sitä elää, saattoivat ihmiset ryhtyä vaatimaan rakkautta itselleen, joko Jumalalta tai toisilta ihmisiltä. Ja siten elämä vain paheni, tuli entistä vaikeammaksi. Rakkaus-vaatimuksessaan ihmiset leimahtivat suorastaan vihaamaan toisiaan. Inkvisiittoritkin puhuivat rakkaudesta. He sanoivat rakastavansa — oikein jumalallisesti rakastavansa — niitä ihmisiä, joita heillä sitten oli tilaisuus rääkätä, tehlata, murhata!

Mutta selväähän on, että tuolla tavoin ei saavuteta eikä säilytetä vapautta. Sillä karman lakia ei kukaan voi tehdä tyhjäksi. Millä mitalla me toisille mittaamme, sillä mitalla karma meille jälleen mittaa.

Miten siis tästä rakkaus-vuodatuksen aiheuttamasta ansasta selviydytään?

Tässähän juuri Jeesus Kristus on meidän opettajamme ja vapahtajamme. Opetuksellaan hän opetti, miten tulee toimia ja elää. Elämälleen ja kuolemalleen hän näytti esimerkin. Kun aikalaisensa papit ja vallanpitäjät toimittivat Jeesukselle kuolemantuomion, ja kun hänet sitten ristiinnaulittiin, niin hän ei silloinkaan vaatinut ihmisiltä rakkautta. Hän itse vain rakasti. Ja rakkaudessaan hän rukoili anteeksiantoa surmaajilleen, vedoten siihen, että he tekevät pahaa tietämättömyydessään.

Jeesuksen Kristuksen kautta siis avautui ih-

miskunnalle uusi taival, syvennetty läksy: rakastamisen läksy. Sen tähden Kristus opettaa: rakastakaa sillä rakkaudella toisianne, jolla minä olen teitä rakastanut. Tai: pitäkää suola itsessänne ja veljeys keskuudessanne. Tai niinkuin Pekka Ervast opettaa: uuden liiton tie alkaa siitä, että ihminen kääntää miekan omaan rintaansa. Toisin sanoen: ihminen kasvattaa itseään rakkaudessa. Hän ei syytä toisia, ei loukkaa eikä arvostele. Hän rakastaa heitä sellaisina kuin he ovat. Sillä hän ymmärtää, että sekä hän että kaikki muut ihmiset ovat kehityksen alaisia. Elämän tasapaino, pelastus, onni, vapaus on siinä, että rakastaa.

— — —

Jos ihmisen persoonallisuuden kannalta katsoen sanomme, että Buddhan kautta laskettiin pelastuksen silta älyllisesti ja Jeesus Kristuksen kautta se syvennettiin tunne-elämään, niin miten on ihmiskunnan persoonallisen tahtoelämän laita? Eikö pelastuksen tie ole upotettava persoonallisuuden tahtoelämäänkin? Tietenkin. Ja niin tulemmekin siihen suuren hengen vuodatukseen, mikä on tapahtunut teosofis-ruusu-ristiläisen sanoman yhteydessä, ja jossa keskuksenhenkilönä oli se historiallinen henkilö, jonka tunsimme Pekka Ervastian nimellä. Tässä suuressa vuodatuksessa Jumala on yhä syventynyt ihmiskuntaan, mennyt persoonalliseen tahtoelämään. Ei niin, etteivätkö Buddha ja Jeesus

Kristus itsessään olisi olleet myöskin tahtolentoja. Kyllä he sitä olivat. Mutta asiat yhteisvoimin syvenevät. Kyseessä on koko ihmiskunta. Jos edellisissä vuodatuksissa Jumala on astunut ihmiskuntaan maailman järkenä ja rakkautena, niin nykyisessä vuodatuksessa Jumala on astunut ihmiskuntaan voimana ja majesteettiutena. Ei taasenkaan niin, etteikö Buddhassa ja Jeesus Kristuksessa myös ilmennyt Jumalan voima ja majesteettius. Mutta niinkuin ihmisen korkeampi minä on kolminainen, niin samoin luonnollisesti aurinkokuntammekin korkeampi minä on kolminainen. Ja niinkuin ihmisyyksilön korkeampi minä kaikissa kolmessa olopuolessaan yhtyy persoonallisuuteen, niin samoin aurinkokuntamme korkeampi minä kaikissa kolmessa olemuksessaan yhtyy maapalloomme ja ihmiskuntaan.

Nyt kysymme: aiheuttaako tämäkin uusi henkinen vuodatus ihmiskunnassa uuden ansan? Nähtävästi niin tapahtuu. Ansa alkaakin jo näkyä. Ja mikä on tämä ansa? Ansa on siinä, että ihmiset tämän voimavuodatuksen vaikutuksesta tulevat entistä pirteämmiksi ja toimeilimmiksi hyvää tarkoittavassa väkivaltaisuuksessaan. Voimavuodatuksen oma henki on, että ihmiset senkautta paremmin jaksaisivat elää totuudessa, rakkaudessa ja hyvydessä. Mutta ihmiset ovat kokemattomia hyvässä. He hätäilevät. He eivät malta hiljentyä ja kuun-

nella Jumalan ääntä ja Mestarin neuvoa. He innostuvat ja ryhtyvät omin päin järjestämään paratiisia maan päälle. Ja niin he joutuvat entistä terhakammin tarttumaan väkivaltaisiin voimakeinoihin, sekä henkisiin että ruumiillisiin. Mutta tämähän on vain ansa. Siten emme suinkaan luo paratiisia maan päälle. Ihannoiduin pakkokeinoin ja hyvää tarkoittavin väkivaltaisuuksin teemme elämämme maan päällä vain entistäkin tukalammaksi.

Missä tällöin pelastus? Pelastus on siinä opetuksessa, jonka Pekka Ervast keskeisimpänä on antanut. Pekka Ervast opettaa, että ihmisen on opittava elämään totuudessa ja rakkaudessa ja hyvässä tahdossa siten, että hän aina voittaa vaikeudet itsessään. Sen tähden tässä kolmannessa suuressa hengenvuodatuksessa ja Pekka Ervastin opetuksessa on kielteisenä puolena entistä selvemmin pahan vastustamattomuus, Pekka Ervastin uudelleen järjestämän, syventämän ja selventämän vuorisaarnan neljäs käsky. Ei taasenkaan niin, etteikö tämä neljäs käsky, tämä oppi, tieto ja viisaus olisi jo ennenkin ollut olemassa. Kyllä se sisältyy jo Buddhankin oppiin. Ja vielä selvemmin ja syvällisemmin se sisältyy Jeesuksen oppiin. Mutta nykyisessä vuodatuksessa ja Pekka Ervastin opetuksessa ja ihmiskunnan kokonaiskehityksessä tämä pahan vastustamattomuus on astunut entistä enemmän julkisuuteen, ihmis-

kunnan elämän käytännöllisyyteen; siinähan juuri näkyy ihmisten henkinen kasvu ja kehitys, näkyy Jumalan valtakunnan asteittainen tulo käytännölliseen elämään. Siten tulee Sana eli Järki lihaksi. Siten se jumalallinen täydellisyys, mikä alkuaan on korkeissa hengen maailmoissa, vähitellen ilmenee maan päälle, ja toteutuu ihmisten elämässä. Jumalan valtakunta on totuuden, rakkauden, hyvätahdon elämää. Se astuu niihin ihmisiin, jotka sitä ikävöivät, jotka sitä hengessään rukoilevat, jotka järki-, rakkaus- ja tahto-olentoina vapaaehtoisesti siihen mukautuvat, siinä ovat, elävät ja työtä tekevät. Se on itsessään uudistuva voima. Vanhat muodot, vanhat sivistykset ja näkökannat saavat mennä. Se luo uudet muodot, uuden sivistyksen, henkevemmän, jumalallisemman. — Ihmiset ensin vastustavat sitä. Sillä he haluaisivat säilyttää vanhat ihanteensa, vanhat näkökantansa, vanhat menettelynsä. Mutta elämän pyörää ei voida pysäyttää. Hidastelu ja vastustus aiheuttaa vain kärsimystä, luhistumista, pettymistä.

Mutta vähitellen tapahtuu ihmisissä herääminen. He alkavat hengessään nöyrtyä. Yksilöt ja vähitellen suuremmat joukot alkavat mukautua Jumalan valtakunnan ajatukseen ja henkeen. Heistä tulee Jumalan valtakunnan ja Mestarin oppilaita. He alkavat ymmärtää, että siinä Vuorisaarnassa, jonka Pekka Ervast on

uudelleen järjestänyt, että siinä on esitetty elämän myönteinen tie. Voimakkaasti nöyrtyen alkavat he kulkea sillä tiellä. Siten kulkien ihmisessä itsessään avautuu tie. He oppivat kulkemaan tiellä. Kulkiessaan he oppivat työtä tekemään ja palvelemaan Jumalan valtakunnassa vapaina, vapaina omistamisen halusta, vapaina itsekkäistä pyyteistä, vapaina komentamisen- ja vallanhalutsa — vapaina jälleensyntymisen pakollisuudesta.

— — —

Luotuamme näin yleissilmäyksen ihmiskunnan henkisen historian sielulliseen, psykologiseen tilaan, voimme seuraavissa luvuissa ryhtyä yksityiskohtaisemmin tutkailemaan ihmiselämän monipuolista ongelmaa teosofisen, teosofisuusuristiläisen tietämyksen valossa.

III.

PERSOONALLISUUDEN KASVU.

Käsite „persoonallisuuden kasvu” herättää heti kysymyksen: mikä on persoonallisuus? Voimme vastata näin: persoonallisuus on ihminen toimivana minä-tajuntana silloin, kun hän tajuaa, tuntee ja tietää olevansa siveellisesti vastuussa jonkun sisäisen, itseään suuremman ja pyhemmän, viisaamman ja ikuisemman tajunnan edessä. Persoonallisuus on tällöin tuon sisäisen tajunnan ilmennys, verho, naamio. Kielellisesti persoona merkitseekin naamio. Tästä herää vuorostaan seuraava ajatus: persoona on kehityksen ja kasvamisen alainen. Ja sitten seuraa kysymys: mistä lähteestä persoonallisuus aineksensa ammentaa? Toisin sanoen: joudumme keskelle ihmisen ongelmaa?

Ihmisestä on sanottu, että hän on ruumis, sielu ja henki. Sekä Plato että Paavali käyttävät tällaista jakoa. Sensijaan tavallinen uskonnollinen määritelmä ei juuri sisällä enempää kuin kaksi, kuolevainen ruumis ja ikuinen sielu. Mikä henki on, se jää hämäräksi. Joku

saarnamies voi selittää, että henki on vain siinä, että elämme, että hengitämme.

Tuollainen käsitys saattaa johtua Vanhan Testamentin luomiskertomuksen pintapuolisesta omaksumisesta. Luomiskertomuksessa sanotaan: „Ja Herra Jumala teki ihmisen maan tomusta, ja puhalsi hänen sieraimiinsa elävän hengen; ja tuli niin ihminen eläväksi sieluksi”. Tässä on lähellä se ajatus, että ihminen on vain ruumis ja sielu. Mutta tällöin on unhotettu, tai ei ole otettu huomioon, että Vanhan Testamentin alussa on kaksi luomiskertomusta. Ensimmäisessä kertomuksessa sanotaan: „Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi Hän hänet loi; mieheksi ja vaimoksi loi Hän heidät”. Tavallinen teologia lienee pitänyt näitä kahta kertomusta vain saman asian toisintona. Syvempi tieto kuitenkin sanoo, että kyseessä on kaksi eri luomista. Ensimmäinen luominen on tapahtunut sisäisillä tasoilla, ja se luomus on meidän sisällämme oleva periaateihminen, taivaallinen ihminen, korkeampi minuumme, yksilöllisyysme. Se on mies-naisellinen, ei siis sukupuolisesti vain mies tai nainen, vaan sisältää se itsessään molemmat, ollen näinollen kokonaisuus, täydellisyys; vaikkakin luonnollisesti myös kehittyväinen. — Toinen luominen oli, ja on edelleen siinä, että taivaallinen ihminen heijastaa eli luo varjonsa alempaan kolminaismaailmaan: astraaliseen, eetteriseen ja

fyysilliseen. Ja tämä heijastuma on se, josta vähitellen kasvaa meidän persoonallisuutemme. Näinollen persoonallisuutemme on naamio, jonka sisällä ja takana on yksilöllisyytemme. Jälleensyntymien kuluessa persoonallisuus vaihtelee, esittäen siten erilaisia osia elämän suurella näyttämöllä. Milloin ihminen joutuu esittämään esim. köyhän, milloin rikkaan osaa, milloin oppineen tai oppimattoman, milloin kuninkaan, keisarin, milloin tavallisen kansalaisen osaa. Kuolemassa persoonallisuus puhdistuu ja lopulta yhtyy mehuna, s. o. totuuden ja rakkauden mukaisena saavutuksena yksilöllisyyteen, josta yksilöllisyys puolestaan kasvaa; jotta se taas voisi ilmentää yhä kyvykkäämmän persoonallisuuden.

Täten olemme saaneet jonkunlaisen käsityksen siitä, mikä on meidän yksilöllisyytemme ja mikä persoonallisuutemme. Yksilöllisyytemme kuuluu ensimmäiseen eli Elohimien luomiseen, ja on se korkeampi minämme. Persoonallisuutemme kuuluu toiseen, Jehovistiseen luomiseen, ja on se meidän kuolevainen itsemme — toistaiseksi. Sillä tarkoitus on, että persoonallisuutemme henkevoityneenä yhtyisi korkeampaan itseemme, saavuttaen siten kuolemattomuuden.

— — —

Persoonallisuutemme on näinollen kehittyväinen. Inhimillisessä alkukehityksessä ei pitkiin aikoihin voida puhua varsinaisesta persoonalli-

suudesta. Kuolevaisessa olemuksessaan alkukantaiset ihmiset olivat, tai ovat kenties vieläkin, vain kimppu taipumuksia, tottumuksia ja tapoja. Buddhalaiset opettavatkin, että ihminen on kokoonpantu viidestä skandhasta, jotka kuolemassa hajoavat ja seuraavassa jälleensyntymässä yhtyvät jälleen uudeksi persoonallisuudeksi. Skandha merkitseekin „joukko, kimppu”, joten ihminen persoonallisuudessaan on kokoonpantu viidestä kimpusta taipumuksia, tottumuksia ja tapoja. Eräässä esitelmässään Pekka Ervast puhui näistä asioista ja esitti muutamia tärkeitä seikkoja. Hän m. m. mainitsi, että kun Ilmestyskirjassa sanotaan, että pedon ja ihmisen luku on 666, niin se merkitsee, että ihmisen kehitysjärjestelmään kuuluu 666 jälleensyntymää. Niistä yli kuusisataa kuluu siten, ettei varsinaisesta persoonallisuudesta voida puhua. Ollaan vaan kimppu taipumuksia, tottumuksia ja tapoja. Muistaakseni Pekka Ervast sanoi — en muista aivan varmaan — että vasta 36 viimeistä ruumistusta muodostavat kyvykkään persoonallisuuden. Näistä seitsemän viimeistä ruumistusta eletään „virtaan astuneena”, jolloin on saavutettava *m e s t a r i u s*. — Muistammehan, että muodollisesti katsoen ihminen on rengas eläimen ja mestarin välillä, joten eläimellisyydestä johtuva peto eli petomaisuus on voitettava ja mestarius saavutettava. Tietysti elämä ei mene automaat-

tisesti. Voihan tapahtua poikkeuksia ja epäonnistumia; joten mainittuja lukuja lienee pidettävä normaalilukuina. Pekka Ervast huomauttikin, että virtaan astuttuaan ihminen saavuttaa mestariuden seitsemässä ruumistuksessa — kulkiessaan laiskanpuoleisesti.

Seuraava kysymys on: mistä skandhat johtuvat ja miksi niitä on viisi?

Tulemme ihmisen prinssiipeihin, joita tavallisemmin sanotaan olevan seitsemän. On kolme korkeampaa, aatma, buddhi, manas, jotka yhdessä ovat ensimmäisen, elohimisen luomisen taivaallinen ihmistemme, Jumalan kuva. Tästä heijastuu eli vuodattautuu vastaavat kolme alempaa prinssiippiä: fyysillinen eetterinen ja astraalinen. Seitsemäs on persoonallinen eli päivätietoinen minä. Tätä ei voitane sanoa prinssiipiksi, sillä persoonallinen minä on oikeastaan se, jota voidaan sanoa sieluksi. — Näin olemme saaneet lähtökohdan skandhoille. Skandhat voivat olla alkeellisia heijastusmuodostelmia prinssiipeistä. Mutta miksi skandhoja olisi vain viisi, kun prinssiippejä on seitsemän? Syy on nähtävästi siinä, että tavallisessa ihmiskunnassa vain viisi prinssiippiä toimii; kaksi ylintä, aatma ja buddhi vielä uinuu. Siksi Pekka Ervast sanookin, että „esoteeriselta kannalta skandhoja on seitsemän”. Toisin sanoen buddhi ja aatma heräävät

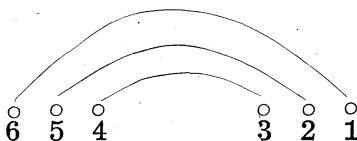

vasta esoteerisessa, sisäisessä eli todellisessa henkisessä elämässä.

— — —

Tästä siirrymme seuraavaan ajatukseen. Sanotaan, että Jumala tässä meidän maailmasamme on nurinpäin kääntyneenä. Miten tämä huomattaisiin prinssiippien kannalta katsoen? — Sanoimme jo, että alemmat prinssiipit ovat ylempien heijastumia tänne „ajan aalloille”. Mutta heijastushan on, niinkuin kuvamme peilissä, toisinpäin. Samoin on ihmisen prinssiippien laita. Ylempien prinssiippien „arvo” on siten, että ylin tai sisin on aatma, alin eli uloin on manas, buddhin ollessa siinä välillä. Mutta näiden heijastumat ovat päinvastoin. Aatman heijastuma, fyysillinen ruumis, on uloin, aineellisin. Manaksen heijastuma, astraaliruumis, on sisin, buddhin heijastuman, eetteriruumiin, ollessa keskellä. Korkeammassa elämässä Aatma johtaa, buddhin ja manaksen ollessa siinä ominaisuuksina mukana. Mutta alemmassa elämässä astraaliruumis, persoonallisine tunteineen ja ajatuksineen, kunnian- ja vallanhimoineen on päässyt johtavaan asemaan, sortaen fyysillistä ruumista ja väärinkäyttäen eetteriruumiin voimia. Sen tähden puhutaan „kääntymisestä”, heräämisestä ja kääntymisestä, kääntymisestä korkeampien prinssiippien suuntaan; maakeskeisyydestä aurinkokeskeisyyteen.

Ajatellen prinssiippien suhdetta toisiinsa kuvittelemme seuraavan asetelman:

N:o 1 on aatma, jonka alempi heijastuma fyysillinen ruumis on n:o 6. N:o 2 on buddhi, jonka heijastuma eetteriruumis on n:o 5. N:o 3 on manas, jonka heijastuma n:o 4 on astraaliruumis.

Käytännöllinen minä tavallaan kuin leijailee prinssiippien lähellä. Voisimme sanoa, että kehittyvässä elämässä joku prinssiippi erikoisemmin vetää minää ja sen huomiota puoleensa. Ehkä yritämme hiukan eritellä ihmisen kehittyvää kulkua prinssiipistä prinssiippiin. Ajatelkaamme, että edellä kuvittelemamme asetelma on kuin kaarisilta yli sen virran, jonka toiselle rannalle ihmisen on kulkeminen. Toiset kolme prinssiippiä muodostavat kuin silta-arkun toiselle rannalle ja toiset kolme prinssiippiä silta-arkun toiselle rannalle. Käytännöllinen minä vähitelten muodostaa ja rakentaa kuin kolmikaarisen kaarisillan virran ylitse, muodostuen kaikki vihdoin yhdeksi ehjäksi kokonaisuudeksi.

Alkakaamme siis virran tältä rannalta, 6:sta eli fyysillisestä prinssiipistä. Ajatelkaamme

luonnollista alkeellista ihmistä, tai luonnotonta materialistia, jolle aineellinen elämä on kylliksi: hän on kiinteässä yhteydessä fyysilliseen, kuolemassa ensimmäiseksi menetettävään ruumiiseen. Kun alkeellinen ihminen eli minä vähitellen vetäytyy eetteriruumiin puoleen, tulevat hänelle sukupuoliasiat kiintoisiksi. Ajatellaan sitten minän siirtymistä astraaliruumiin kohdalle. Tunteiden ja ajatusten ohella herää tällöin jonkunlainen omanarvon tunne, kunniallisuuden vaatimus, kunnianhimo. — Kaikki nämä syyt ja vaikuttimet tekevät ihmisen toime-
 liaaksi. Mutta se toiminta kuuluu katoavaiseen maailmaan, virran tälle puolelle. Vähitellen tulee herätteitä virran toiselta rannalta. Ensin manaksesta. Kun korkeampi manas herää, silloin ihmisen omanarvon tuntuun tulee uusi vaatimus. Kunniallis-vaatimuksen lisäksi tulee rehellisyys-vaatimus. Ihminen huomaa, että hänen omanarvon tuntonsa ja kunniallisuutensa kärsii siitä, jos hän ei ole rehellinen. Tähän kohtaan tullut ihminen huomaa olevansa sisäisesti rauhallinen ja vapaa ainoastaan silloin, kun hän on rehellinen. Tämä tekeekin ihmisestä oikeamielisen, jopa vähitellen ankaran ihmisen sekä itseään että muita kohtaan — muistuttaen Vanhan Testamentin Jobia. Mutta tässä voi käydä kuin Jobillekin: ankaruus käy liian ras-
 kaaksi. Ihminen alkaa lopulta itsekin epäillä — huomaa kaipaavansa myötätuntoa ja osanottoa.

Tämä kaipuu koskettaa buddhiin. Jonkunlainen ylimaallinen myötätunto tulvahtaa häneen. Vähitellen hänestä itsestään tulee — ankaran rehellisyyden ja velvollisuuden tunnon ohella — myötätuntoinen ja sääliväinen ihminen toisten ihmisten kärsimyksiä ja heikkouksiakin kohtaan. Esoteristissa — sillä hänhän alkaa nyt olla esoteristi — herää vähitellen voiman kaipuu. Sillä myötätuntoisuudessaan hän huomaa olevansa heikko hyvässä. Tämä hyvyiden tarve kolkuttaa aatman oville. Aatma on voimaa, joka liittyy Jumalan tahdon ilmentämiseen palvelevassa teossa.

Täten käytännöllinen minä kulkee periaateista periaateihin kuin siltaa pitkin, yli virran toiselle rannalle. Kulkiessaan hän rakentaa tuon sillan, yhdistäen sen itseensä, ollen samalla ja lopuksi itse tuo silta. Eikä työ lopu tähän. Nyt se vasta varsinaisesti oikein alkaa. Hänen vaikutuksensa ja työnsä menee kahteen suuntaan. Se vaikuttaa eteenpäin ja taaksepäin, yhä syvemmälle kumpaankin suuntaan.

— — —

Näin on asia katsellessamme suoralta linjalta, totuudenetsijän eli opetuslapsen kannalta. Mutta tähän liittyy monia erikoisuuksia elämän koulussa, joiden ymmärtäminen myös kuuluu asiaan. Yksi sellainen erikoinen koulu koulun sisällä on perhe. Persoonallisen ykseyden kannalta perhe on kokoonpantu kolmesta periaate-

pistä tai alkukantaiselta kannalta katsoen kolmesta skandhasta: miehestä, naisesta ja lapsesta. Vaikka jokainen perheen jäsen luonnollisesti on yksilö ja kokonaisuus, niin kuitenkin perhe yksilönä on myöskin aatma-buddhi-manaksen heijastuma siten, että mies, isä, tavallaan edustaa manasta, nainen eli äiti buddhia, lapsi aatmaa. Tässäkin näkyy nurinpäisyys siten, että mies, jonka manaksen, uloimman periaatteen edustajana tulisi olla buddhin ja aatman, siis äidin ja lapsen palveleva auttaja, onkin, etenkin alkukantaisissa oloissa, joutunut tyrannisoimaan äitiä ja lasta. Kehityksen edentyessä suhteet luonnollisesti muuttuvat. Sukupuolien välistä avioliittoa ja perhe-elämäähän sanotaankin rakkauden kouluksi.

Eritelkäämme vielä lähemmin, miten aatma-buddhi-manaksen vaikutus eli innoitus ilmenee ensin miehissä ja naisissa ja sitten perheessä.

Manaksen vaikutuksesta herää yksilöittävä minä-tietoisuus, niin naisissa kuin miehissä. Ihminen tajuaa olevansa yksilö, jonka on seisotava omilla jaloillaan sekä älyllisesti että siveellisesti ja taloudellisesti. Samalla kun tämä vastuunalaisuuden tietoisuus kannustaa toimeliaisuuteen, herättää se myös varovaisuutta. Mutta varovaisuus saattaa johtaa eristyneisyyteen. Yksinäisyydessä elämä sitten tuntuu tyhjältä. Uhkaavaan tyhjyyteen liittyy buddhi-eetteriset, sukupuoliset lemмен voimat.

Ihminen kaipaa toisen sukupuolen seuraa. Tästä syntyy jonkunlainen ristiriita. On kuin äly ja tunne keskustelisivat keskenään. Tunne innoittaa naimisiin, äly varoittaa sitä tekemästä. Äly sanoo: siitä tulee epävarmuutta ja vaivaa. Tunne sanoo: tyhjää se on yksinäisen elämä. Äly laskelmoi: voisihan mennä naimisiin, jos samalla saisi rikkautta ja muuta hyvää. Tunne — johon hienompi äly liittyy — kuiskaa: no kaikkia vielä! Naimisiin on mentävä vain kiinnostuksesta, vain rakkaudesta, koko sydämellä.

Ja aikansa pohdittuaan — tai oltuaan pohtimatta — ihmiset yleensä joutuvat naimisiin. Yksinäisyyden tyhjiys on siten voitettu. Mutta ennen pitkää aviopuolisot saattavatkin huomata, kuinka kiinnostus heikkenee, kuinka tyhjältä jälleen tuntuu. Millä tämä tyhjiys täytetään? Ruumis, ollen aatman heijastuma, lupaa uutta elämää — lapsen muodossa. Lapsi täyttää tyhjyyden. Lapsi herättää uusia mietteitä ja tunteita äidissä ja isässä. Siis paljon lapsia. Ainakin kaksitoista, niinkuin joillakin vanhan ajan patriarkoilla. Silloin on elämää, työtä ja puuhaa.

Ja entäs sitten? Niin, vähitellen lapset lähtevät omille teilleen. Isä ja äiti ovat jälleen yksin. Vieläpä toinen heistäkin on voinut kuolla. Ja jällelle jäänyt on yksin, niinkuin alussakin. Mitä oli elämä? Missä turva ja pelastus? Sillä kaikkihan häviää. Minä itsekin

häviän. — Tällöin voi vanhuksen mielessä elävästi välähtää: Jumalassa, Jumalassa yksin on turva. Elämän sisältö on henkisessä elämässä. Pelastusta ja pysyväisyyttä ei ole missään aineellisessa, ainoastaan henkisessä. Tätä en tullut alunperin vakavasti ajatelleeksi. Nyt on myöhäistä. Mutta saisinpa alkaa alusta jälleen! — Hyvä on, kuiskaa Kuolema. Sinä saat alkaa alusta. Mutta nyt sinun on ensin astuttava minun kouluuni. Minä opetan, minä osoitan tien, mistä kuljettava on. Paina mieleesi, jotta vastaisuudessa muistaisit. — Ja niin käy. Ihminen kuolee. Ajan tultua hän syntyy jälleen maan päälle. Mutta muistaako hän? —

Onko meidän näinollen yhä uudelleen naamioituttava esittämään edellä kuvailtua näytelmää? Tietenkin, mutta sillä muutoksella, että loppu-tunnelma siirtyy yhä enemmän alkuun. Emme aina tarvitse herätä vasta haudan partaalla tajuamaan, että ilman henkistä elämää kaikki jää tyhjäksi. Me olemme tehneet tuon tyhjän, verrattain tyhjän matkan jo niin monta, monta kertaa, että meillä voi olla heräävä henkinen aavistus jo nuoresta pitäen, jopa lapsesta alkaen. Voimme jo nuorena „kuolla”, kuolla ja herätä hengen elämään. Voimme jo nuorena oppia ymmärtämään, että maan päällä on kahdenlainen koti, ja että kumpaankin täytyy syntyä. Niinkuin meidän on maalliseen kotiin ensin synnyttävä ja sitten itsekin se koti

luotava, samoin meidän on synnyttävä siihen kotiin, jossa Jumala, jossa Mestari on isänä, ja sitten meidän on sekin koti kohdaltamme luotava.

Siirrymmekin nyt tähän henkisen kodin luomiseen. Voimme seurata samaa järjestystä kuin edellä sukupuolisen lemmen aiheuttaman kodin luomisessa. Sillä tämäkin, tämäkin henkinen herääminen ja henkisen kodin luominen alkaa korkeamman manaksen vaikutuksesta. Korkeamman manaksen vaikutuksesta voimme jo nuorena herätä ajattelemaan, että meidän tulisi olla myös henkisesti itsenäisiä. Ei vain taloudellisesti vaan myöskin henkisesti tulisi meidän seistä omilla jaloillamme. Toisin sanoen: meidän tulisi tietää mitä elämä on, mikä on totuus ihmiselämässä. Ja kokemus sanoo, ettemme hetipaikalla saavuta totuuden tietoa. Mutta meissä herää käytännöllinen eli siveellinen totuuden vaatimus. Huomaamme tietävämmä sen, että meidän tulee olla vilpittömiä, rehellisiä. Vaikkemme vielä tiedä, mitä ihminen ja elämä pohjimmaltaan on, niin tiedämme sen, että meidän tulee olla totuudellisia, tulee olla siveellisesti sopusoinnussa itsemme ja elämän ja toisten ihmisten kanssa.

Mutta tämäkään ei riitä. Todellisen tietämisen tarve tulee yhä vaativammaksi. Buddhin vaatimus alkaa hiukan tuntua. Niinkuin Pekka Ervast sanoi: kun astraaliruumiimme on

puhdistunut ja täyttynyt rehellisyyden ja totuuden mukaiseksi, kuohuu tästä totuudellisuudesta joka pisara eetteriruumiiseemme. Tätä voidaan sanoa sielumme hedelmöittymiseksi, tulemiseksi raskaaksi totuuden Pyhästä Hengestä. Täten helposti ymmärrämme, että sielumme ei voi Pyhästä Hengestä hedelmöityä, ellemmme kasvata itseämme Pyhässä Hengessä, rehellisyydessä ja vilpittömyydessä. Vasta ylipursuva totuudellisuus menee siemenen verran eetteriruumiiseemme, hedelmöittäen sen. Tämä on psykologinen neitseellinen hedelmöityminen. Se voi olla tuskallista. Mutta ei huoli hätäillä. Sillä se on puhdistumisen tuskaa. Eikä se ole vain puhdistuksen tuskaa. Ajan tullen se muuttuu synnyttämisen tuskaksi. Neitseellinen sielumme synnyttää taivaallisen lapsen, pojan.

Ja niin tulemme aatmaan. Aatma herää meissä poikana, tahtona. Se tuo uutta elämää. Se siis vastaa ruumiillisen lapsen syntymää. Nyt on tehtävä työtä tahdossa, pojassa. Sisäinen poika auttaa ja opettaa sisäistä äitiä ja isää. S. o. aatma sulkee buddhin ja manaksen ominaisuuksiksi itseensä.

Näin tulemme henkiseen kotiin, Mestarin perheeseen. Tulemme Mestarin pojiksi. Tulemme Mestarin ohjaamaan työhön ihmiskunnan henkisessä elämässä. Muulla tavalla poika meissä ei kasva. Sillä poika tekee sitä, mitä näkee isän tekevän.

IV.

PERSOONALLISUUDEN AVARTUMINEN.

Edellisessä seurasimme persoonallisuuden kasvua kuin suorassa linjassa ylöspäin. Huomasimme, että ihmiskehityksen alkutaipaleella ei pitkään aikaan voida puhua varsinaisesta persoonallisuudesta; ihminen on vain kuin kimppu taipumuksia, tottumuksia ja tapoja, johon säteilee taivaallisen ihmistemme vaikutusta. Siten vähitellen muodostuu kyvykäs persoonallisuus. Ihminen älyää olevansa jonkun korkeamman vastuunalainen ilmennys, joten mikään maallinen hänelle ei sellaisenaan riitä. Maasta päin saatavan aineksen eli ruuan ohella on saatava hengen yliaistillista ravintoa korkeuksista. Vieläpä siten, että taivaallinen yliaistillinen ravinto ja työ sen ilmentämiseksi on tuleva ensimmäiselle sijalle, maallisen seurattessa siinä mukana.

Kaiken tämän ohella, osaksi samaan aikaan, siis limittäin, tapahtuu persoonallisuuden kasvu avartavaan suuntaan. Puhuimmehan jo perhe-elämästä. Suurempi perhe eli kokonaisuus on

heimo, rotu, kansa, valtakunta. Kansakin muodostaa yksilön, jolla on oma korkeampi minänsä, kansallishaltiansa, niinkuin Pekka Ervast sanoo. Luonnollisesti kansojen korkeamman minän takana on vielä suurempi, kaikkia kansoja, koko ihmiskuntaa yhdistävä ja johtava tajunta, s. o. Jumala, Logos, Kristus, Isä, millä nimellä sitä milloinkin, joltakin erikoiselta näkökannalta katsoen, luonnehdimmekin.

Lähdemme nyt siitä ajatuksesta, että elämä on jumalallista koulua, ja että Viisaat ovat alunperin ja kaikkina aikoina yrittäneet järjestää ihmisten sekä yksityistä että yhteistä elämää koulun luontoiseksi. Muinaisen Intian yhteiskunta tarjoaa omalaatuisensa esimerkin tässä suhteessa. Yhteiskunta oli järjestetty kuin neliluokkaiseksi kouluksi. Siinä ilmeni kaikki yhdistävä työnjako. Ei siis jakautuminen puolueihin, jommainen vaikuttaa repivästi, hajoittavasti, vaan jakautuminen kaikkia yhdistävään työnjakoon. Oli neljä toimintaryhmää, luokkaa eli kastia. 1:ksi ruumiillisen työntekijäin luokka, 2:ksi kauppiasluokka, 3:ksi järjestäjät, oikeudenvälvojat, virkamiehet, aateliset, joihin myös kuningas kuului. 4:ksi bramiinit, henkiset, jumalalliset opettajat.

Katsokaamme näitä neljää luokkaa yhtenäisen työnjaon eli koulun kannalta. Tätä ollenkaan ymmärtääksemme on välttämätöntä ajatella elämää jälleensyntymisen kannalta.

Ihminen syntyy jälleen ja jälleen ruumiilliseen elämään, joten hänellä siten on tilaisuus kehittyä, siirtyä luokalta luokalle, kohti täydellisyyttä. Kussakin kastissa oli oma erikoinen läksynsä, joka oli suoritettava, ennenkuin saattoi siirtyä eli syntyä seuraavaan kastiin. Ja mitkä olivat nuo läksyt? — Ensimmäisen luokan eli ruumiillisen työntekijäin läksy oli selvästi tämä: oli voitettava aineen hitaus, laiskuus, sellainen tunne ja ajatus, että elämän tyydytys, rauha, ilo ja onni olisi laiskuudessa. Oli päästävä sisälle siihen salaperäiseen tyydytykseen, rauhaan, iloon ja onneen, mikä sisältyy työhön, mikä työssä saavutetaan. Ihmisen oli synnyttävä tähän ensimmäiseen kastiin niin monta kertaa, että hän saavutti työn taijan. Vasta tämän saavutettuaan saattoi ihminen syntyä kauppiasluokkaan.

Mikä oli kauppiasluokan läksy? Selvästi tämä: työnteon lisäksi oli opittava oikein käyttämään työn tuloksia, aineellista rikkautta. Kauppiasluokalla oli omat vaaransa ja vaikeutensa. Vaarana oli, että ihminen olisi vaipunut takaisin laiskotteluun. Vaarana niinkään oli vaipuminen yhdeltäpuolen tuhlaavaisuuteen ja toiselta puolen sairuruuteen. Opittuaan ensimmäisessä kastissa tekemään ruumiillista työtä, tuli kauppiasluokassa nyt kuin palkka käteen: aineellinen rikkaus. Mutta tämä rikkaus oli kuin talentti, jota ei saanut tuhлата eikä kaivaa.

maahan, vaan oli opittava oikein kartuttamaan ja oikein käyttämään, s. o. käyttämään yhteiskunnan hyväksi, ihmisten iloksi ja Jumalan kunniaksi. Täytyi syntyä kauppiasluokkaan niin monta kertaa, että oppi tämän läksyn. Opittuaan sai syntyä kolmanteen, kshatrialuokkaan.

Kshatrialuokan läksy oli ytimeltään: ritarillinen uhrautuminen. He saivat kyllä oppia järjestämisen, oikeudellisuuden ja hallinnon taitoa. Saavutettuaan ensin työn taijan ja rikkauksien oikean käytön taitoa, s. o. opittuaan palvelemaan työssä ja opittuaan uhraamaan ulkoista rikkautta, saivat he nyt ritareina oppia uhraamaan itseään — toisia auttaakseen ja pelas- taakseen. Jos esim. joku ihminen oli hukku- maisillaan veteen, tai muuten kuoleman vaarassa, niin kshatrialuokan jäsen riensi, oman henkensä vaarantaen, toista auttamaan. Tämä oli alkuperäinen, puhdas ritarius. Se oli aurinkohengen itsensäuhraavaa ritariutta. Myöhemmin ritarius on käynyt karkeammaksi. On menty harhaan. On luultu tarkoituksen pyhittävän keinot. On toista autettaessa esim. luultu voitavan tehdä pahaa kolmannelle. Niinpä Mooses aikanaan löi kuoliaaksi erään egyptiläisen auttaakseen omaa heimolaistaan. Kyllähän tämäkin Mooseksen menettely — jossa hän ei uhrannut itseään, vaan toisen ihmi- sen — saattoi olla sankarillista, mutta se ei

ollut enää puhdasta aurinkohengen ritariutta, vaan oli se jo synkistynyttä maahengen ritariutta. Sillä selväähän on, että me olemme vastuussa siitä pahasta, jota teemme kolmannelle auttaaksemme toista.

Synnyttyään tähän kolmanteen luokkaan niin monta kertaa, että kurin ja järjestyksen ja ritarillisen uhrautumisen henki painui luonteen pysyväiseksi ominaisuudeksi, saattoi — niin oli alkuperäinen ajatus — ihminen syntyä neljänteen eli bramiiniluokkaan. Nyt oli ihmisellä edessä uusi läksy, kaikkein vaikein: luopuminen vähitellen kaikesta, vetäytyminen syrjään, mietiskelemään elämän syntyjä syviä. Päästyään perille elämän totuuksista, tuli hänen nyt palvella ihmisiä ja kansakuntaa hyvillä ja viisailta neuvoillaan, opetuksillaan ja valistuneen elämänsä jalolla esimerkillä.

Täten kansakunta oli kuin suurempi perhe, joka laajensi ja avarrutti ihmisten käytännöllistä tajuntaa. Voinemme hyvinkin sanoa, että ensimmäinen eli ruumiillisen työntekijäin luokka vastasi perheessä lasta, kauppiasluokka äitiä, ritariluokka isää. Bramiiniluokka edusti näkyvätöntä henkimaailmaa, osaksi vainajia, esiisiä, osaksi ihmisten korkeampaa minää ja salaista Veljeskuntaa.

— — —
 Syntyjen etsijöinä siirrymme nyt seuraavaan kysymykseen: mihin luonnossa olevaan tosi-

seikkaan — paitsi perheeseen — nelijakojärjestelmä saattaa perustua? Etenkin ottaen huomioon, että ihminen eläessään ei voinut siirtyä yhdestä kastista toiseen, ei ainakaan alemmasta ylempään.

Tältä jyrkän erotuksen kannalta katsoen näemme luonnossa neljä suurta „kastia”: kivi-, kasvi-, eläin- ja ihmiskunta. Ruumiillisesti ei minkään luontokunnan jäsen voi siirtyä toiseen luontokuntaan. Ei esim. eläin milloinkaan muutu ihmiseksi ruumiillisesti. Jos joku eläin, esim. hevonen tai koira, meidän päivinämme saavuttaa sellaisen kehitysasteen, että siinä herää inhimillinen minuus, niin ei se silti muutu ihmiseksi ruumiillisesti. Ruumiillisesti se pysyy yhä eläimenä. Aikanaan sellainen eläin kuolee, mutta ei synny enää takaisin eläinkuntaan. Se jää luomiskauden väliseen taivastilaan, odottaen seuraavaa ihmiskuntaa seuraavana luomispäivänä. Tai joissain tapauksissa voivat sellaiset minuudet vielä syntyä nykyiseenkin ihmiskuntaan. — Sama on laita kasvien ja kivennäisten. Ei kasvi ruumiillisesti muutu eläimeksi eikä kivi kasviksi. Niiden täytyy kuolla omassa luokassaan, saavuttaa siinä määrätty täydellisyys, ja aikanaan syntyä seuraavaan luontokuntaan.

Muuten huomaamme hyvinkin, kuinka neljä luontokuntaa vastaa Intian neljää kastia. Kivikunta, ollen kaiken muodollisen elämän pe-

rusta, vastaa ensimmäistä, ruumiillisen työntekijäin luokkaa. Kasvikunta, joka ammentaa kivikunnasta, maasta, antaen ravinnon eläimille ja ihmisille, vastaa kauppiasluokkaa. Eläinkunta vastaa ritaristoa, kuria, järjestystä ja uhria. Eläimethän uhrautuvat poikueittensa puolesta. Ihmiskunta kokonaisuudessaan vastaa tällöin bramiiniluokkaa. Ihmiskunta on elämän kruunu, jonka tulisi viisaudellaan tukea ja johtaa muita luontokuntia. Sen tähden, niinkuin apostoli sanoo, koko luomakunta huokaa tuskassaan ja odottaa vapautumisensa päivää, Jumalan poikain tuloa. Ihmisten on päästävä tietoisiksi Jumalasta itsessään, on opittava elämään Jumalan pojan elämää. Kun tämä tapahtuu, muuttuu ihmiskunta sortajasta auttajaksi. Ja niin koko luonto vähitellen vapautuu sorron ja kuoleman orjuudesta.

— — —

Nelijakojärjestelmä perustuu näinollen itse luontoon. Siksipä nuo neljä kastia eivät ole ominaisia vain muinaisella Intialle. Vain muutamia vuosikymmeniä sitten oli Suomenkin Eduskunta nelisäätyinen: talonpoikais-, porvaris-, aatelis- ja pappissääty. Siis samat kuin Intian neljä kastia. Sillä erotuksella kuitenkin, että ihminen saattoi eläessään siirtyä tai tulla siirretyksi säädystä toiseen.

Huomaamme, että tällainen, vähemmin jyrkkä nelijako perustuu ihmisen neljään ikä-

kauteen. Neljä „kastia” ovat: lapsuus, nuoruus, miehuus ja vanhuus. Jokainen normaali-ikään elävä ihminen kulkee läpi kaikkien neljän tällaisen kastin. Lapsuus omalla tavallaan vastaa ruumiillisen työnteon luokkaa. Niinpä muinai-
 sessa Intiassa ruumiillisen työntekijäin luokka nautti lapsen etuoikeutettua asemaa siten, että jos esim. nälänhätä tuli maahan, niin ylemmät luokat saivat ensiksi kärsiä nälkää.

Lapsuudesta siirrytään nuoruus-ikään. Silloin ihmisessä erikoisemmin herää sukupuolivoima ja ihanteellisuuden rikkaus. Tämä vastaa rikkauksia hoitavaa kauppiasluokkaa. Nuoruudessaan ihminen on rikas, sillä hän hehkuu elinvoimaa ja ihanteellisuutta. Hänenkin pitäisi osata käyttää näitä rikkauksiaan. Hän ei saa tuhлата elinvoimiaan elostelussa. On seurattava ihannetta.

Miehuudessaan ihminen siirtyy kolmanteen „kastiin”, siihen joka vastaa hallintoa ja oikeuslaitosta, kuria ja järjestystä. Ainakin miehuutensa alkaessa ihminen itsekin huomaa, että hänen on käytävä tosilla kiinni työhön ja toimintaan — olkoon hänen yhteiskunnallinen asemansa mikä tahansa.

Vanhuudessaan ihminen luonnostaan siirtyy bramiinin luokkaa vastaavaan tilaan. Luonnon oman järjestyksen mukaisesti ihminen vanhuudessaan vetäytyy jotenkin syrjään — auttaak-

seen ja opastaakseen nuorempia kokemuksiensa viisaudella.

Mutta syntyjen syvien etsijöinä voimme mennä vieläkin syvemmälle. Voimme kysyä: mikä luonnon tosiasia vuorostaan on ihmisen neljän ikäkauden takana? Vastaamme: nelinäinen eetteriruumis; joita nimitetään kemiallinen-, elo-, valo- ja muistieetteri. Eri ikäkausina yksi eetterivoima vuorollaan on etualalla, toisten kolmen tukiessa ja auttaessa. Niinpä kemiallinen eetteri, joka ylläpitää ruuansulatusta, verenkiertoa ja muuta kemiallista toimintaa ruumiissamme, on lapsuuden aikana, ruumiin kasvaessa, paremmin etualalla, toisten ollessa kuin taustassa. Nuoruudessa sukupuolinen eloeetteri luonnollisesti astuu paremmin etualalle. Miehuudessa valoeetteri, joka elähyttää aistimia, astuu erikoisemmin esille. Vanhuudessa joutuu muistieetteri paremmin etualalle. Vanhuksella on elämä elettynä takanapäin, siis jotenkin kuin muistissa. Hän muistelee elettyä elämäänsä, punnitsee tekemiään erehdyksiä ja onnistumisia. Hän kertoo niistä nuorille. Jonkunlaisena ikäkausi-bramiinina hän osaa varoittaa nuoria tekemästä samoja erehdyksiä, joita hän itse on tehnyt. Samoin hän osaa innostaa nuoria niihin ihan-teihin, asioihin ja ratkaisuihin, joissa hän itse on tullut oikein valinneeksi.

On luonnollista, että nelijakojärjestelmästä, joka näin syvällisesti pohjautuu itse luontoon ja elämään, ei päästä, ennenkuin se käytännöllisessä sieluelämässä voitetaan. Vaikka valtioelämässäkin voidaan kokeilla yksikamarista eduskuntajärjestelmää, niin ei sekään sellaiseenaan merkitse voittoa. Sillä näin yksityytyinkin eduskunta voi tehdä kohtalokkaita erehdyksiä. Vain ihmisten yksilöllinen ja yleinen viisastuminen, jumalaistuminen, vie päämäärään, todelliseen voittoon. Pelastus on ihmisten järkevöitymisessä, henkevöitymisessä, jumalaistumisessa.

Mutta tämä ei estä, tai paremminkin se velvoittaa, että kansakunnan yhteiselämä on yritettävä järjestää mahdollisimman hyvin, mahdollisimman sopusointuiseksi itse luonnossa olevan järjestyksen kanssa. Pekka Ervast on tässäkin asiassa laatinut erinomaisen luonnoksen kirjoituksessaan: „Miten on luotava onnellinen yhteiskunta?” Julkaistu Tietäjässä v. 1920 ja Ruusu-Ristissä v. 1921. Hän ottaa malliksi ihmisruumiin, jossa on kolme itsenäistä „parlamenttia”: „1) verenkiertojärjestelmä, johon toiset laskevat hengityksenkin, 2) hermosto aivoineen ja aisteineen, sekä 3) ruuan-sulatusjärjestelmä”. Samoin pitäisi olla „kolme eri parlamenttia: poliittinen, taloudellinen ja sivistyksellinen — nimitettäköön niitä sitten

vaikka eri nimillä valtiopäiviksi, talouskamariksi ja kulttuuriparlamentiksi”. Nämä kolme parlamenttia toimisivat kukin itsenäisesti, asiantuntevasti, eikä sellaisella kevytmielisyydellä, että kansat joutuvat taloudelliseen vararikkoon; niinkuin kävi vuosien 1914—18 valtiollisen hullutuksen jälkeen. Niinhän ihmisruumiissakin verenkierro, hermosto ja ruuansulatus toimivat kukin itsenäisesti, mutta ovat kuitenkin toisistaan riippuvaisia ja siten yhdessä muodostavat elävän kokonaisuuden. — Neljäntenä tekijänä — jota ruumiissa vastaa hengitys — on näkymätön minä-tajunta, Jumala: joka loppujen lopuksi on oleva ainoa käskijä ja hallitsija. Niinpä Pekka Ervast sanookin: „Olkoon Jumala näkymätön kuninkaamme! Olkoon Hän se, jonka inspirationeja otamme vastaan! Ja jos koskaan kansa kehittyy niin pitkälle, että se todella alkaa totella ja kuunnella käskijänsä ääntä, silloin tämä käskijä välttämättä on oleva näkymätön. Jumala on aina näkymätön — ja Jumala on lopullisesti aina käskijä”. Tietysti yhdistävänä toimijana on hallitus, kuningas, presidentti. Mutta kuningas on palvelija, johon nähden symboli. Henkilönä hänkin kuuluu johonkin noihin kolmeen työryhmään, kuningas yleensä hallintoryhmään, presidentti tavallisemmin kulttuuriryhmään. Kuningas — niinkuin muutkin — voi tehdä esityksiä asianomaisessa parlamentissa, mutta ne eivät ole

mielivaltaisia käskyjä, vaan joutuvat ne parlamentin vapaasti ratkaistavaksi.

Kun todellinen hallitsija eli käskijä on näkymätön, yksilön tai kansan korkeampi minä, lopuksi vain Jumala, niin eikö tällä näkymättömällä käskijällä ole mitään näkyvää ilmennystä järjestyneessä yhteiskunnassa? On. Ne ovat todelliset tietäjät ja profeetat, ne yksilöt kansan keskuudessa, jotka ovat „tietoisessa ja tajuisessa yhteydessä kansan sisäisen hengen kanssa”, niinkuin Pekka Ervast sanoo. „He eivät kuulu mihinkään kolmesta luokasta; he eivät edes ole kulttuurityöntekijöitä kuin poikkeustapauksissa”. Mutta voisivathan hekin olla järjestyneessä yhteistyössä, vaikka heidän vaikutuksensa onkin yksilöllistä. Heidän ääntään tulee kansan ja sen johtajien kuunnella. Pekka Ervast sanoo: „Ajatelkaa vanhaa Intiaa. Kuninkaat aina tottelivat vaeltavien joogien neuvoja, tietäen, että viisaan neuvo oli onneksi kansalle ja kuninkaalle. Ajatelkaa juutalaisia profeettain aikana. Ketkä todella johtivat kansan kohtaloa? Viisaat, joiden suusta kuului Herran ääni. Ajatelkaa vanhoja suomalaisia. Eivätkö tietäjät iänikuiset olleet kansan ainoat todelliset johtajat? Kansat menestyivät ja yksilöt olivat onnellisia, kun niitä pidettiin vallan varsinaisina, jumalallisina edustajina ja kun ei kenenkään päähän pälkähtänyt olla niiden ääntä kuuntelematta”.

Tosiaan, onnetonta on, kun kansat ja hallitukset huutavat korkeimmille, syvällisimmille tietäjilleen: „Ristiinnaulitse!” tai kun tietäjille sanotaan: „humbuugi!” tai kun selitetään: „hän on järjiltään”, tai: „hän on mustan hengen riivaama”. Onhan selvää, ettei kansoille koita onnen aika, elleivät myös todelliset tietäjät pääse sisälle kansaan. Mutta miksikäs ei se aika koittaisi! Koko elämähän pyrkii siihen. Ja me ihmiset voimme auttaa sen ajan tuloa.

— — —

Koska taas yksilöt muodostavat kansan, niin, jotta kansa kasvaisi, on yksilöitä kasvatettava, ja yksilöiden on kasvatettava itseään. Jokaisen yksilön on ensin itsessään avattava nuo kolme parlamenttia. Samalla hänen on pyrittävä tuohon neljänteen, tietäjien yhteyteen — joka lopulta on oleva ainoa käskijämme, niin yksilönä kuin ryhmänä ja kansana.

Ensin yksilön elämässä avataan hallinto-parlamentti. Eihän yhteiskuntaa tai valtiota-kaan voi olla, ellei siinä ole hallintoa, järjestystä. Samoin on yksilön elämässä ensin saatava järjestys eli itsenäinen hallinto aikaan. Ja mitä silloin tapahtuu? Tapahtuu se, että ihmisestä tulee varsinaisessa mielessä totuudenetsijä. Häviää umpimähkäinen usko ja ennakkoluuloinen epäily. Yleensä ihminen vielä sekä us-

kovat että epäilevät persoonallisten ennakkoluulojensa ja mahtiasemissa olevien johtajiensa ja auktoriteettiensa „virallisen” mielipiteen mukaisesti. Sellainen on epäitsenäistä elämää. Se ei ole nöyryyttä, vaan se on matelevaisuutta. Se on holtittomuutta, edesvastuuttomuutta. Totuuden etsijä sensijaan on hereillä, että hän ymmärtää olevansa vastuunalainen olento maailmankaikkeudessa. Sen tähden hän herkistää itseään sisäänpäin, kuunnellakseen ja totellakseen sisäisen itsensä, mestarinsa ja Jumalan ohjausta. Hän ottaa ulkonaiseksi avukseen historiallisen Mestarin siveyssäännöt. Siten hänellä on kaksinainen, toisiaan täydentävä, sisäinen ja ulkoinen johto. Mutta ollakseen suvereeni, täysin itsenäinen yksilöllisessä hallintoparlamentissaan, hän aina toimii omalla vastuullaan.

Sitten seuraa sivistysparlamentin avaaminen. Sisäiset, korkeammat voimat heräävät siinä määrässä, kuin se kunkin yksilön, kunkin totuudenetsijän kehitykseen sopii ja kuuluu, ja alkavat vaikuttaa syvällisemmin persoonalliseen sieluun, sydämeen, vereen. Alkaa syvällisempi puhdistus ja uudelleenjärjestely. Ihminen tekee uuden löydön ja huomion oman sieluelämänsä suhteen. Hän itsekkin hämmästyä sitä itsekyyden, sitä ärtyisyyden, sitä repivien alempien tunteiden määrää, mikä hänen olemuksestaan esille pursuaa. Se paneekin uudella tavalla

koetukselle hänen suvereenisuutensa, itsenäisyytensä. Kysytään: kykenetkö olemaan rauhallinen tajunnassasi ja toiminnassasi, vaikkakin herätetyt, mutta järjestymättömät alemmat voimat myllertävät sisässäsi? Tässä kysytään uskoa, luottamusta ja ponnistusta. Apuna on ennakkotieto siitä, että voitto on saatava, että sivistysparlamentti on avattava ja siinä on toimittava. Sillä sekä aavistus että tietäjiltä saatu ennakkotieto sanoo: sivistynyt on vain se ihminen, joka on myös sydäimestään sivistynyt. Niinpä sivistysparlamentti avautuu ja järjestykin siinä, että puhdistuneessa sielussa herää ja alkaa toimia sisäinen ymmärrys. Ihminen oppii järkensä silmällä katselemaan asioita sisästä päin. Puhdas eli puhdistuva sydän liittyy puhtaaseen eli puhdistuvaan järkeen — jolloin riitelemätön suhde elämään ja toisiin ihmisiin nähden tulee mahdolliseksi.

Kolmanneksi tulee talousparlamentti. Talouselämä järjestyy uudelle kannalle. Ihmisestä tulee henkisen ruoan hankkija. Hiukan kuvaannollisesti puhuen hänestä tulee okkultisti siinä varsinaisessa merkityksessä, että hän kykenee nousemaan Vipusen vatsaan — syntyjen syvien etsijänä. Sillä eihän ihminen ja ihmiskunta elä vain siitä sielullisesta ruoasta, mikä tulee maasta, kärsimyksen ja kuoleman maailmasta. Henkisesti elääkseen ja kasvaakseen ihminen ja ihmiskunta tarvitsee

sitä ruokaa, mikä tulee auringon, Kristuksen, Isän, Jumalan maailmasta.

Tällaisten yksilöiden luku pitäisi lisääntyä. He voisivat liittyä näkymättömän Jumalan johtoon, tehdäkseen työtään yhteisin voimin. Silloin kansa eli kansatkin paremmin osaisivat järjestyä onnellisiksi yhteiskunniksi.

V.

PERSOONALLISUUDEN PELASTUS.

Edellä olemme puhuneet persoonallisuuden kasvusta ja avartumisesta. Luonnollisesti on tällöin jo tullut puhutuksi sen pelastuksestakin. Kuitenkin käsittelemme asiaa vielä erikoisesti palastuksen kannalta.

Luonnollisesti meillä kullakin on jo ennakolta joku käsitys asiasta. Käsityksiä on useammanlaisia, riippuen saamastamme kasvatuksesta ja omista mietiskelyistämme. Saamme m. m. kuulla, että persoonallisuus juuri on se, jossa piilee kaiken pahan ja häviön siemen. Vieläpä, että tästä syystä persoonallisuus on kuoletettava. Toiselta puolen kuulemme, että meidän sielumme — tässä tapauksessa persoonallisuutemme — on kalliisti lunastettu. Kirkkojemme karkeaan sijaissovitusoppiin emme tässä puutu. Sillä selväähän on, että persoonallisuutemme pelastus tapahtuu käytännöllisessä elämässä. On pelastuttava tietämättömyydestä, itsekkyydestä ja kuolemasta, pakollisesta jälleensyntyemisestä. On pelastuttava väärästä, laittomasta

käytännöstä oikeaan, jumalallisen lain mukaiseen käytäntöön, siihen, jossa Jumalan elämä ihmisessä ilmenee. Pelastus ei ole siinä, että me joutuisimme johonkin eristettyyn taivaaseen, vaan siinä, että me järjestäydymme oikeaan työhön, oikeaan olemiseen.

Saatuamme näin yleiskäsityksen persoonallisuuden pelastuksesta, ryhdymme nyt erittelemään tapahtuman kulkua.

Kysymme aluksi: mikä on ensimmäinen ehto eli edellytys, jotta persoonallisuutemme pelastus voisi varsinaisesti alkaa?

Tämä on asiallinen kysymys ja vastaus kuuluu: persoonallisuudessa itsessään täytyy tapahtua sellainen siveellis-järjellinen herääminen, että ihminen ymmärtää olevansa vastuunalainen olento.

Tämä on ensimmäinen ehto ja edellytys pelastuksen tiellä. Mennäksemme tästä eteenpäin käytämme esityksemme runkona erästä vertauskuvaa. Sillä siveellis-järjellistä vastuullisuuden heräämistä voimme hyvinkin verrata kynttilän sytyttämiseen ihmisen toimivassa tajunnassa. Tajunnassaan syttyneessä valossa ihminen näkee eli ymmärtää olevansa vastuunalainen olento.

Mutta nytpä tätä kynttilää — niinkuin Uudessa Testamentissa sanotaan — ei saisi panna vakan alle. Sellaiseen kynttilänsä vakan alle asettamiseen ihmisellä kuitenkin on kiusaus.

Ihmisellä on taipumus väärään nöyryyteen. Hänellä on taipumus vetäytyä jonkun toisen selän taakse, joko Jumalan, Mestarin, tai jonkun kirkon, järjestön, seuran tai yhtymän selän taakse; uskotellen siten olevansa pelastettu, vastuusta vapaa. Kun näin tapahtuu, silloin kynttilä todella on pistetty vakan alle. Ja ihminen elää puolittain tahallaan tietämättömyyden pimeydessä. Tietämättömyyden pimeässä kulkiessaan ihminen kupsahtelee kuoppiin, kolhii itseään ja muita, aiheuttaa karmaa, kärsimystä ja huolta. Ja niin jatkuu pakollinen kulku jälleensyntymien pyörässä.

Mutta olettakaamme, että näin ei tapahdu. Ajatelkaamme, että ihminen hoitaa tajuntansa kynttilää ja yrittää yhä selvemmin nähdä itsenäisen vastuullisuutensa. Silloin tapahtuu — käyttäkäsemme edelleen kynttilä-vertausta — että tämä tajunnallinen keskuskynttilä sytyttää yhden kynttilän kummallekin puolelleen, joten ihminen tulee kuin kolmihaaraiseksi kynttiläjalaksi. Vasemman puoleinen kynttilä näyttää ne vaikeudet, ne sekä älylliset että käytännölliset vaikeudet, jotka johtuvat siitä, että ihminen tietää olevansa vastuullinen, ja että hän aikoo yrittää kulkea totuuden tiellä. Oikeanpuoleinen kynttilä näyttää periaatteen, ihanteen, jota hänen itsenäisenä ja vastuullisena ihmisenä olisi yritettävä seurata.

Mutta nytpä nämä kynttilät eivät ole vain

valoa, vaan sisältyy niihin samalla jonkunlaista magiaa. Koska olemme jälleensyntyviä olentoja, niin meillä yleensä on jo monia ruumistuksia takanamme. Edelliset ruumistukset liittyvät noihin kynttilöihin maagillisena voimana. Ja siinäpä ihmisellä nyt on tilaisuus lunastaa edellisiä ruumistuksiaan. Se tapahtuu, kun ihminen pitää kynttilänsä pöydällä, ja yrittää kulkea totuuden valossa. Vasempaan kynttilään sisältyy himojen ja paheitten tuli, joka maagillisella lumollaan houkuttelee mukaansa. Kuolemanjälkeisessä kiirastulessa se kyllä on tyhjentyneet eli puhdistunut, mutta seuraavassa maallisessa elämässä se kuitenkin sisältää himojen ja paheitten siemenet. Jos siis ihminen varomattomasti antaa aiheita himon ja paheen heräämiseen, ja tavallaan kuin leikkii niiden kanssa, niin nopeasti ne kasvavat entiseen voimaansa. Siitä kasvaa demooni, pimeyden voima, joka pyrkii ottamaan ihmisessä ylivallan. — Oikeanpuoleinen kynttilä näyttää — niinkuin jo sanoimme — ihanteen, periaatteen. Mutta siihenkin liittyy maagillinen voima edellisistä ruumistuksista. Se on oikeamielisyyden ja hyveitten magia, valon enkeli ihmisen sisässä.

Mikä nyt olisi persoonallisuuden pelastus tässä asteessa? Pekka Ervastian tavalla sanoen pelastus on siinä, että paheet muodostuvat portaiksi ja hyveet loistaviksi tähdiksi.

Mutta miten paheet muodostuisivat portaiksi?

Tietenkin kokemuksessa. Kokemuksessa ihminen oppii varovaisuutta, oppii kokemuksen portaassa astumaan paheen ja himojen kuilujen yli. Samalla hän muodostuu itsekin kuin portaaksi toisille ihmisille. Esimerkillään ja neuvoillaan hän voi tukea ja opastaa toisiakin ihmisiä paheen ja himojen kuilun yli. Pekka Ervast sanookin, että ihminen onnistuu parhaiten auttaessaan toisia siinä, missä itse on heikko. — Taas nuo loistavat tähdet, joiksi hyveet muodostuvat, valaisevat tietä, auttavat ymmärtämään ihannetta, opastaen ja rohkais-
 ten siten ihmistä matkalla persoonallista vapautta kohti.

— — —
 Näin on siis persoonallisuus saatettu pelastuksen tilaan tässä kolmihaaraisen kynttilän asteessa. Siirrymme nyt seuraavaan asetelmaan, kuvaannollisesti viisihaaraiseen kynttiläjalkaan. Keskuskynttilä on edelleen henkisesti herännyt päivätietoinen minä. Sen ulkopuolella, vasemmalla puolen, on se kynttilä, minkä muodostaa maailmassa vallitseva valo tieteen, taiteen, kirkkoineen ja yleisine mieliteineen; joka ei vielä toimi eikä rakenna vuorisaarnan elämänymmärryksen mukaisesti. Oikealla puolella, sisässöpäin, on se kynttilä, jossa valaisee omatunto, ihmisen korkeampi minä, Jumala ja Hänen valtakuntansa, s. o. Valkoisen Veljeskunnan elämänviisaus. Neljäs

ja viides kynttilä muodostuvat siten, että keskuskynttilän ja maailman välille, ja samoin keskuskynttilän ja Jumalan välille muodostuvat jonkunlaiset välikynttilät.

Tarkastakaamme ensin vasemmanpuoleista välikynttilää. Se syttyy maailmassa vallitsevan valon ja ihmisen tajunnassa vallitsevan valon välille, saaden aineksensa ja värityksensä niistä molemmista. Syntyy jonkunlainen kamppailu siitä, kumpiiko, maailma vai ihminen itse, saisi määrätä välikynttilän valon ja värin. Jos ihminen on totuudenetsijä, joka kunnioittaa vuorisaarnan käytännöllistä oppia, silloin hän omasta keskustylästänsä lähettää totuuden eloa ja väriä tuohon välikynttilään. Tämä välikynttilä vuorostaan heijastaa valoan ja väriään maailman kynttilään; josta maailma tuntee saavansa jonkunlaisen värähdyksen — ja tulee levottomaksi. Maailma tahtoi puhalttaa sammuksiin sellaisen „häiritsevän” kynttilän, tai ainakin peittää sen jollakin omalaatuisellaan väripaperilla. Maailma sanoo totuudenetsijälle: „sinä et saa häiritä yleistä rauhaa tuollaisilla ajatuksilla!” Ja jos ihminen totuudenetsijänä on kokematon, niin hän säikähtää, mukautuu, pistää kynttilänsä vakan alle. Mutta ollessaan kokeneempi, hän tarkastelee oikeanpuoleista välikynttilää, sitä joka muodostuu hänen ja Jumalan välille. Sekin on kehityksen alainen. Siihen vaikuttaa Jumala yhdeltä-

puolen ja ihminen toiselta puolen. Ja mikäli ihminen kasvaa kokemuksessa, pyrkii hän siihen, että Jumala yhä enemmän saisi vaikuttaa tuohon itsensä ja Jumalan välillä olevaan kynttilään. Sitten hän rinnastaa toisiinsa molempia välikynttilöitä ja pyrkii siihen, että kummassakin välikynttilässä valaisisi jotensakin samanlainen valo ja väri. Sillä hän on huomannut, että mikäli maailma saa „rauhoitetaan” hänen valonsa, sikäli valo Jumalaan päin tulee rauhattomaksi, alkaa lepattaa ja uhkaa sammua. Ja päinvastoin. Antaessaan Jumalan vaikuttaa ja määrätä oikeanpuoleisen välikynttilän valon ja värin, ja yrittäessään pitää samaa valoa ja väriä vasemmanpuoleisessa välikynttilässä, silloin suhde Jumalaan on rauhallinen, läheinen ja eloisa. Siksi hän yhä tietoisemmin huolehtii siitä, että hänen kynttilänsä maailmassa valaisisi sillä valolla, millä Jumala valaisee hänen sisällään. Juuri sitenhan Jumalan Valo pääsee valaisemaan tietämättömyyden ja itsekkyyden pimittämässä maailmassa. Lisäämme vielä, että ensin ihminen kenties oli arka ja nöyrä maailman edessä, mutta välinpitämätön ja pöyhkeä vuorisaarnan elämänymmärryksen edessä. Mutta vähitellen totuudenetsijä tulee nöyräksi vuorisaarnan elämänymmärryksen edessä ja lujaksi maailman edessä. Hän ei maailmankaan edessä pöyhkeile, ei riitele eikä väittele, mutta hän

seisoo lujana ja järkkymättömänä paikallaan Jumalan yhteydessä.

Näin menetellen ihminen viisihaaraisena kynttiläjalkana elää jatkuvassa pelastuksen tilassa.

— — —

Siirrymme seuraavaan asetelmaan, jossa ihmistä verrataan seitsenhaaraiseen kynttiläjalkaan. Keskuskynttilänä on edelleen ihminen itse omassa päivätajunnassaan. Keskuskynttilän kummallekin puolelle muodostuu kolme kynttilää. Vasemmalla puolella ovat kolme kynttilää edustavat vähempiä mysteeriota, pahan koulua, ja oikeanpuoleiset kolme edustavat suurempia mysteeriota, hyvän koulua; niinkuin Pekka Ervast niitä nimittää.

Kuvailkaamme ensin vasemman käden kynttilöitä, pahan koulua eli vähempiä mysteeriota. Nämä kolme kynttilää ovat: vasemmalle johdettava teko, tunne ja ajatus. Pahan koulussa ihmiset tekevät ajattelemattomia tekoja. Sillä joskin he suunnittelevat paha tekoa, niin kuitenkin se on ajattelemattomuutta. Mutta kun teko on tehty, niin se jää jonkunlaisena kynttilänä palamaan. Se aiheuttaa huonon vaikutelman, joka tavallaan kärventää tunteessa. Myöskin sitä voidaan sanoa omantunnon vaivaksi. Se on sukua kuolemanjälkeiselle kiirastulelle. Ihminen tuntee kärvennystä tai tuskaa omassa tunne-ruumiissaan, omassa tunnossaan. Tämä

puolestaan koskettaa ajatusruumista, pannen älyn askartelemaan. Pahan koulussa joudutaan yleensä, niinkuin sanottu, ajattelemaan vasta teon jälkeen. Silloin ihmisellä on tilaisuus joko muuttaa suuntaa, tai jatkaa edelleen pahan koulussa. Jos ihminen muuttaa suuntaa, niin kysymme: mikä tällöin on se tulos, se tuoksu, joka tulee pahan koulusta keskuskynttilän hyväksi? Yhteinen tuoksu noista pahan koulun kolmesta kynttilästä on: k a t u m u s, päättävä nöyryminen Viisauden Mestarin edessä, sen viisauden ja sen mestarin edessä, jota ihminen pahan koulun oppilaana niin kauan on vastustanut. Niinpä n. s. kristillisissä kirkoissa, jotka niin koppavasti käänsivät selkensä Mestarin opille, vuorisaarnalle — ja jotka siitä syystä eivät voi astua sisälle hyvän kouluun — onkin ollut parasta vain se, että ihmisissä, niin kirkon johtajissa kuin johdettavissakin, saataisi herätetyksi synnintunto ja katumus. Mutta katumus sellaisenaan ei riitä viemään hyvän kouluun. Valmistavana tekijänä katumus on apuna vain siinä tapauksessa, että katumukseen liittyy — niinkuin sanoimme — päättävä nöyryys Vuorisaarnan Mestarin edessä, ja että ihmisestä sitten tulee Viisauden Mestarin opetuslapsi.

Siirrymme nyt kuvailemaan kolmea oikeankäden kynttilää. Ne tietysti syttyvät ja kulkevat päinvastaisessa järjestyksessä, ensin ajatus,

sitten tunne ja viimeiseksi teko. Onhan selvää, että vastuunalaisuudestaan tietoinen totuudenetsijä. — joka jo on edellä kuvatulla tavalla nöyrytnyt — mietiskelyssä ensin syventyy asioihin. Hän yrittää järjellään nähdä teon seuraukset jo ennen tekoon ryhtymistään. Siksi hän syventyy mietiskelyyn, etsii totuutta järjellään, ensin järjellään ja sitten myös tunteellaan, sydämellään.

Täten hyvän koulun oppilas, pyrkiessään sisälle suurempiin mysteerioihin, sytyttää ensin älynkynttilän oikealle puolelleen. Mutta joidenkin aikojen kuluttua, tekemiensä löytöjen ja kokemuksien yhteydessä ihminen huomaa, että elämä käy täten jotenkin kuivaksi, ankaraksi. Hän tuntee väsyvänsä. Kuitenkin hän jatkaa. Sillä hän on jo alunperin selvästi ymmärtänyt, että ei ole muuta pelastusta, kuin Tiellä kulkeminen. Ja siten kulkiessaan hän tekee uuden löydön. Työnsä ja kulkunsa yhteydessä hän joutuu uudella tavalla koskettamaan oikealla puolellaan olevaan sydämen eli tunteen kynttilään, joka siitä syttyy, syttyy ennen tuntemattomalla tavalla hänen persoonallisuudessaan. Koko hänen olemuksensa saa uutta sisältöä, se aivan kuin nuorentuu. Hän sanoo itselleen: kun rakastaa, niin silloin jaksaa. Ja hän jaksaakin. Siten on jo kaksi oikeankäden kynttilää syttyneenä ja palamassa hänen sielussaan. Niistä syttyy kolmas, teon kynttilä. Mutta ellei

teko ole oikea, niin kolmas kynttilä lepattaa. Milloin teko on oikea? Teko on oikea silloin, kun se on järjen herättämä ja rakkauden synnyttämä. Teko eli teon kynttilä valaisee ja palaa rauhallisesti vasta sitten, kun totuudenetsijä ei enää vastusta pahaa; ei vastusta ihmistä, joka on paha; ei käytä pakkoa eikä väkivaltaa. Vasta tällöin voivat kaikki kolme kynttilää, ajatuksen, tunteen ja teon kynttilät muodostua luoviksi voimiksi hyvän koulussa.

Kysymme vielä: mikä on se tulos, se tuoksu, joka näistä kolmesta oikeankäden kynttilästä tulee keskuskynttilän eli toimivan päivätajunnan hyväksi? Jos vasemmankäden kynttilöistä tuli tuoksuna päivätajuntaan katumus, niin mitä saa päivätajunta oikeankäden kynttilöistä? Kenties parhain sana on autuus, kunhan emme siihen vaan liitä jotain kirkollista sivumakua. Sillä autuus tässä on sama kuin rauha ja ilo, vapaus ja lepo hyvin suoritetun työn jälkeen. Tämä autuus ei ole laiskottelussa. Todellinen autuus on jokaisena päivänä, jokaisessa teossa, jokaisessa työkaudessa, niin pidemmässä kuin lyhemmässäkin, lunastettava uudelleen.

Ja niin on persoonallisuus jälleen tässäkin seitsenhaaraisessa kynttiläjalan asetelmassa käytännöllisessä pelastuksen tilassa.

VI.

PÖYTÄ VERTAUSKUVANA.

Joulua on ennen Kristusta vietetty valon ja heräävän elämän juhlanä. Syvempi merkitys tässä tietenkin on ollut ihmisyksilössä tapahtuvan henkisen heräämisen, sisäisten kynttilöiden syttymisen ja sytyttämisen kunnioittaminen. Kristikunnassa joulu on muodostunut historiallisen Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhlaaksi, sen ihmisen syntymäjuhlaaksi, joka ensi kerran tässä meidän maailmassamme kykeni päivätajunnassaan vastaanottamaan kosmillisen Kristuksen.

Tähän sekä historialliseen että psykologiseen Kristuksen syntymäjuhlaan liittyy sitten monia asioita. Ensimmäinen, toinen ja kolmas päivä heti joulupäivän jälkeen on omistettu marttyuriuden kunnioittamiseksi. Siten on toiselta puolen jouduttu alleviivaamaan ihmiskunnan itsekästä sielullista tilaa, joka on ollut sellainen, että kun joku ihminen on omaksunut vuori-saarnan elämänymmärryksen, niin hän on joutunut kärsimään marttyuriutta ihmiskunnan

puolelta. Niinpä toinen joulupäivä on omistettu sen ihmisen, Stefanuksen, kunniaksi, joka nähtävästi vakavammin kuin kukaan toinen ihminen oli omaksunut Kristuksen esittämän elämänymmärryksen, ja joka sen vuoksi joutui ensimmäisenä kivitettäväksi. Kolmas joulupäivä on omistettu opetuslapsi Johannekselle, joka lienee elänyt vanhaksi ja kuollut luonnollisella kuolemalla, vaikkakin sai kärsiä opetuslapsiutensa tähden. Tällä on tahdottu kunnioittaa elämän yhteydessä koettua jatkuvaa marttyyriutta. Neljättä joulupäivää on vietetty „viattomien lasten päivänä”, muistaen sitä tapausta, jolloin Herodes, saatuaan tietäjiltä kuulla messias-lapsen syntyneen, surmautti kaikki kaksi vuotta nuoremmat poikalapset niillä seuduilla, jotta messias-lapsikin olisi siten tullut surmatuksi. Täten osoitetaan kunnioitusta sille marttyyriudelle, jossa aivan lapsellisen syyttömät ja viattomat ihmiset joutuivat surmatuiksi vain sen tähden, että maailmassa ei vallitse vuorisaarnan elämänymmärrys. Seläistahan tapahtuu suuressa mitassa, kun vartunutta nuorisoa pakotetaan laumoittain menemään sotilasharjoituksiin ja tappotantereille — vastoin heidän omaa mielipidettään. Siten Kristus, Jumala, nuoremmissa veljissään yhä surmataaan. Tietämättömien, viattomien lasten eli nuorison lauma-marttyyrius jatkuu yhä.

Paitsi marttyyriutta tapahtuu Kristuksen

sekä historiallisen että psykologisen syntymisen yhteydessä monia muitakin asioita. Luonnollisesti tulemme kosketukseen Salaisen Veljekunnan kanssa. Esiintyvähän siinä kolme itämaan tietäjää, ei suinkaan surmatakseen lapsen, sillä eiväthän ainakaan buddhalaiset käy sotaakaan — elleivät aivan viimeaikoina ole rappeutuneet — vaan tuodakseen kunnioittavana tervehdyksenään kultaa, mirhaa ja suitsuketta.

Pysähtykäämme nyt niihin itämaan tietäjiin. On ollut ennen puhetta, että elämä työnjaon kannalta esiintyy kolmena osastona, nim. talous-, kulttuuri- ja valtio-osastona, ja että kunkin tällaisen osaston johdossa pitäisi olla itsenäinen parlamentti. Silloin asiat tulisivat käsitellyiksi suuremmalla asiantuntemuksella ja suuremmalla vastuullisuudella. Tähän voimme nyt lisätä, että jos olot maanpäällä milloinkaan järjestyvät siten, että tietäjienkin viisaus, kunto ja taito todella otetaan huomioon, silloin nuo kolme kuningas-tietäjää johtaisivat yhdessä ja kukin erikseen omassa osastossaan ja parlamenttissaan siten, että kaikki yhtyisivät ihmisyydessä, Kristuksessa, Isässä. Silloin kulta, mirha ja suitsutusaine jatkuvasti virtaisivat Kristukselle, kaikkeuden Isälle.

Katsokaamme näitä asioita hiukan psykologisesti. Mikä tällöin on se sielullinen kulta, joka valtioparlamentista Manun johdolla virtaisi suu-

relle Mestarille? Sanomme lyhyesti: se kulta on totuus. Jos valtio etsii valloituksia, kunniaa, valtaa tai muuta sellaista, saavutetaan kyllä jotakin, mutta vain katoavaista, kuolevaista, joka aikanaan kääntyy kärsimykseksi kansakunnalle. Ei saavuteta todellista itsenäisyyttä ja vapautta, ei sitä katoamatonta kultaa, totuuden pyhää henkeä, joka olisi pysyväistä. Muistammehan Pekka Ervastin selventämän opetuksen, että Pyhää Henkeä vastaan ei voida tehdä syntiä siinäkään mielessä, että ihmiseltä voitaisi ottaa pois hänen saavuttamansa Pyhä Henki. Pahan mahti, musta maagikko, saattaa ottaa ihmiseltä kaiken muun, jopa tavallisen älynkin, mutta jos ihminen totuuden etsijänä on saanut itseensä, tajuntaansa, totuuden Pyhän Hengen, niin sitä musta maagikko ei voi ihmiseltä ottaa pois. Totuuden Pyhä Henki — joka samalla on puhdas järki — on se kulta, jota oikeus, eli valtioparlamentti Manun johdolla pitäisi osata etsiä, löytää ja kehittää. Manu — todellinen lainlaatija — alistaisi totuuden kullan Kristus-Mestarille. Toisin sanoen Manu vastaanottaisi syvimmat ohjeensa Häneltä, johdattaen siten osaltaan ihmiskuntaa Isän luo.

Siirtykäämme nyt kulttuuriosastoon, johon kuuluvat tieteet, taiteet, koulut yliopistoihin ja vieläpä uskontokin. Jotta tämä osasto kulttuuriparlamentteineen osaisi antaa sielullista

mirhaa Korkeimmalle, täytyisi sen johdossa olla Boddhisattva, tai hänen pätevä sijaisensa. Mirha olisi tällöin puhdistava kunnioitus, uskollisuus ja kiinnostus itsekasvatukseen todellisen viisauden ilmapiirissä. Ajatelkaamme vaan, että esim. Jeesuksen aikalaiset opettajat ja muut kulttuuri-ihmiset olisivat — kiitollisina kohtalolleen — kiinnostuneet Jeesuksen opetuksesta, ja osallistuneet opetukseen ja itsekasvatukseen hänen kanssaan. Mikä suuri apu siitä olisi koitunut sekä heille että koko kansalle ja ihmiskunnalle!

Tai miksi puhuisimme vain kaukaisista ajoista. Ovathan meidän omalla ajallamme esiintyneet suuret teosofiset opettajat. Ennen kaikkea meidän oman Suomen kansamme keskuudessa esiintyi sellainen suuri vihitty, kuin Pekka Ervast. Vuosikymmenien aikana hän säännöllisesti esitelmöi Suomen pääkaupungissa. Mikä suuri apu olisi koitunut kansallemme ja ihmiskunnalle, jos meidän pappimme, koulujemme opettajat ja muut olisivat yhtyneet Pekka Ervastin alullepanemaan kulttuuri-työhön! No, tietysti oltiin mukana jonkin verran. Eihän Pekka Ervastia sentään surmattu. Saihan hän siksi paljon huomiota, että hän saattoi työskennellä monen vuosikymmenen aikana. Onhan Pekka Ervastilla ja hänen kirjoillaan sentään jonkunlainen sija Suomen

kansan tietoisuudessa. Niinollen toivomme parasta.

Tulemme sitten talousosastoon, talousparlamenttiin. Mikä tässä on se suitsutusaine, joka olisi menevä Korkeimmalle? Luonnollisesti se on työn ja toiminnan siveellinen ja taloudellinen tuki, myötätunto ja osanotto. Jos Mahaatshoohan, tai hänen sijaisensa tshoohan, olisi talouselämän ja talousparlamentin johdossa, silloin siveellis-taloudellisia voimia käytettäisiin vuorisaarnan elävän Mestarin ja hänen työnsä tukemiseen. Silloin Ihmisen Pojalla varmaankin olisi, mihin päänsä kallistaisi. Silloin hänellä mahtaisi olla luentuhuoneita. Varmaankin hänen esitelmänsä silloin nopeasti kirjoina julkaistaisiin. Niin, ja luonnollisesti olemme siihen suuntaan menossa. Vähitellen ja jatkuvasti tapahtuu muutos.

— — —

Mikäli näin tapahtuu, tai on tapahtunut ainakin vähälukuisempien ihmisryhmien keskuudessa, sikäli muodostuu kolme tukikohtaa, tavallaan kolme jalkaa siihen pöytään, jossa tajunta on pöydän kantena. Siinä pöydässä ei tällöin vielä ole neljää jalkaa, sillä nykyisen neljännen luomispäivän työ on vielä kesken. Mutta kolme jalkaa siinä tällöin on, sillä kolmen edellisen luomispäivän työ on täten tullut nykyisessä luomispäivässä kerratuksi ja täydenne-tyksi. — Pöytää taas käytetään ainakin kahteen

tarkoitukseen: työpöytänä ja ruokapöytänä. Tajuntamme on se pöytä, jolla me kukin elämäntyömme suoritamme. Me teemme työtä joko katoavaisten kappalten vuoksi, tai teemme työtä ikuisten arvojen vuoksi. Jos työmme nojautuu kolmeen henkiseen jalkaan, s. o. totuuden ja rakkauden ja hyvyyden, niin silloin työmme tuloksina ovat ikuiset arvot; muuten rakennamme katoavaista. Ja ruokamme on työmme siveellisen laadun mukaista. Se voi olla joko myrkytettyä, kuolemaa tuottavaa, tai se voi olla nektaria, jumalien juomaa. Sielullinen ravintomme on myrkytettyä, jos työmme nojautuu valheeseen, itsekkyyteen ja pahaan. Mutta mikäli elämässämme ja työssämme tavoittelemme totuutta, rakkautta ja hyvyttä, ja mikäli niitä osaamme ilmentää, sikäli sielullinen ravintomme tulee ikuisuuden maailmasta, ja se kasvattaa tekijässään kuolemattomuuden ruumista.

— — —
Etenemme taas tutkimuksissamme.

Tarkemmin katsellessamme tajuntamme kolmijalkapöytää teemme vähitellen sen huomion, että nuo kolme jalkaa ovat itsessään vielä kolminaisia. Tämä johtuu siitä, että vaikka sielumme on kolminainen, ollen älyä, tunnetta ja tahtoa, niin nämä kukin kolme ovat itsessään vielä kolminaisia. Älymme on kolminainen, tunteemme ja tahtomme ovat kolminaisia. Nämä

kolme kolminaisuutta muodostuvat siten, että kukin näistä kolmesta sisältää itseensä molempia toisia. Niinpä äly itsessään sisältää tunnetta ja tahtoa, vaikkakin äly tällöin on johtavassa asemassa. Samoin tunne sisältää älyä ja tahtoa, vaikka tunne luonnollisesti on johtavana. Myöskin tahto sisältää itsessään tunnetta ja älyä, vaikkakin tahto tässä — niinkuin lopulta kaikessa — on johtavassa asemassa.

Näinollen huomaamme, että — kuvaannollisesti puhuen — jokaisen ihmisen on omassa sieluelämässään rakennettava kolme kolmijalkapöytää. Lähemmekin siitä kolmijakoasetelmasta, jonka Pekka Ervast kirjassaan Tähtikoulut on esittänyt. Hänhän jakaa vihkimykset kolmeen ryhmään, nimittäen ensimmäistä ryhmää Pyhän Hengen ryhmäksi, toista Pojan eli kosmillisen Kristuksen ja kolmatta vain lyhyesti Isän ryhmäksi. Meidän psykologiassamme tämä vastaa älyä, tunnetta ja tahtoa, mutta juuri siten, että ne kukin itsessään ovat vielä kolminaisia. Nämä kolme kolmiota näkyvät Tähtikoulut-kirjassa siten, että kussakin ryhmässä on varsinaisesti kolme planeettaa. Nämä planeetat jakavat kunkin jalan eli ryhmän vielä kolmeksi jalaksi. Ensimmäisen, psykologisesti älyn jalan jakavat kolmeksi Merkurius, Venus ja Maa. Mars tällöin on siinä asemassa, että se aiheuttaa siirtoliikkeen kosmillisen Kristuksen

ryhmään. Siten tulemme toiseen, kosmillisen Kristuksen kolmijalkaan, joka psykologiassa vastaa tunnetta. Tämän toisen jalan ilmentävät kolmena jalkana Mars, Jupiter ja Saturnus. Uranus on puolestaan siinä asemassa, että se aiheuttaa siirtoliikkeen kosmillisen Kristuksen ryhmästä Isän ryhmään; joka psykologiassa vastaa tahtoa. Kolmannen kosmillisen jalan jakavat ja kolmena ilmentävät Uranus, Neptunus ja Kuu. Aurinko luonnollisesti on se, joka yhdistää kaiken, on kaiken takana.

— — —

Nyt siirrymme pöytien rakentamiseen. Miten rakentaisimme ensimmäisen kolmijalkapöydän?

Ensimmäinen edellytys on, että meidän on mentävä oppilaiksi puusepän verstaaseen — kuvaannollisesti puhuen. Toisin sanoen meillä täytyy olla ohjeet ja neuvot Mestarilta. Jos ohjeet otamme vanhan ajan Mestareilta, ovat ne puhdistuksen tiellä neljä ominaisuutta: kyky erottaa todellinen epätodellisesta, välinpitämättömyys epätodellisesta, kuusi hyvettä, ja neljänneksi pelastuksen kaipuu. Vuorisaarnassa nämä ohjeet ovat neljä paria autuudenjulistuksia. Kirjassaan „Jumalan valtakunnan salaisuudet” Pekka Ervast on ne järjestänyt näin: autuaat ovat köyhät, autuaat ovat rauhan tekijät, autuaat ovat puhdassydämiset, ja autuaat ovat laupiaat. Muistamme vielä, että

luostareissa yritettiin toteuttaa näitä ihanteita siten, että tehtiin kolme lupaus: köyhyyden, puhtauden eli naimattomuuden ja tottelevaisuuden lupaukset. Neljäs, rauhanrakentaminen, jäi tekemättä; ja sen puuttuminen varsinaisesti aiheuttikin luostarilaitoksen rappeutumisen.

Ottakaamme nämä autuudenjulistukset siinä järjestyksessä, kuin ne luostarilupauksina tehtiin. Ensimmäinen oli köyhyyden lupaus. Ihminen ymmärtää olevansa köyhä hengen ja totuuden tiedossa. Hän mieluummin eläisi vaikka aineellisessa köyhyydessä, kuin henkisessä tietämättömyydessä. Siksi hän vapaaehtoisesti luopuu mammonasta, valmistuakseen siten vastaanottamaan sisäisen tiedon, totuuden rikkautta. Siten kolmijalkapöydän ensimmäinen jalka eli tuki ei enää ole aineen pettäväisyydessä, vaan totuuden pysyväisyydessä. Aineellisuus saa seurata totuuden mukana.

Nyt eläviä älyssä oleva tunne. Sen rakentamiseen tarvitaan puhtauden ihanne: autuaat ovat puhdassydämiset. Tämäkin ihanne yritettiin luostareissa ratkaista jyrkästi: tehtiin naimattomuuden lupaus. Kuitenkin tällainen jyrkkä lupaus lienee ollut monille munkeille ja nunnille liian aikaista ja mielivaltaista. Kirjassaan „Jeesuksen salakoulu” Pekka Ervast sanookin, että yleensä opetuslapset ovat naimissa — poikkeukset toistaiseksi vahvistavat

sääntöä — ja siten pyrkivät puhtauteen, kasvattamalla itseään rakkaudessa.

Tämä pyrkimys rakkauteen herättääkin älyssä tunteen lisäksi tahdon. Siihen liittyy tottelevaisuuden lupaus. Mutta tässä tulemmekin erittäin vaikeaan pulmaan. Sillä ketä on toteltava? Luostareissa toteltiin luostarin johtajaa ja kirkon paavia. Mutta juuri tämä tottelevaisuus vei väkivallan tielle. Välttämätöntä on siis ensin selvittää itselleen, ketä on toteltava. Ja tällöin tulemme siihen, että toteltava on Jumalaa, ja seurattava on vuorisäärnan elämänymmärrystä. Niinpä Pekka Ervast sanoo eräässä kirjoituksessaan: „Meidän täytyy oppia tottelemattomiksi vanhoille ihanteille. Meidän täytyy vapautua nöyrästä ennakkoluuloihin alistumisesta, toisten talutusnuorassa kulkemisesta, vallanpitäjien ja auktoriteettien edessä mätelemisestä”. Juuri tuollaiseen mätelevään tottelevaisuuteen maailman valtiat ja auktoriteetit ihmisiä pakottavat, välittämättä ihmisten itsenäisyydestä, välittämättä siitä, millaisiin ristiriitoihin ja millaiseen häpeään me joudumme sisäisesti, omantuntomme ja sisäisen Jumalamme edessä. Kokemus osoittaa, että jos auktoriteetteja peljäten alistumme tottelemaan umpimähkään, vieläpä vastoin parempaa aavistustamme tai ymmärrystämme, silloin emme ole autuaita, vaan onnettomia, tylsistyen sisäisesti — ellemme ala kuunnella ja totella Jumalaa.

Siksipä totuudenetsijä tuleeikin siihen, että parempi on kuunnella Jumalaa ja Mestarin neuvoa, ja järjestää elämänsä ja toimintansa sille kannalle. Siihen tottelevaisuuteen kuuluu autuuden lupaus. Ja sellainen tottelevaisuus kasvattaa ihmisen älyssä tunnetta ja tahtoa, hyvyyden tahtoa. Siten ihminen rakentaa kolmatta jalkaa ensimmäiseen kolmijalkapöytänsä.

Neljännän lupauksen — joka luostareissa jäi tekemättä, aiheuttaen niiden henkisen rappeutumisen —: „autuaat ovat rauhantekijät”, otamme tässä yhteydessä kuin siirtoliikkeenä, joka siirtää seuraajansa toisen kolmijalkapöydän rakentamiseen; siirtää Pyhän Hengen ryhmästä Pojan eli kosmillisen Kristuksen johtamaan ryhmään.

Tällöin teemme sen tärkeän huomion, että samat autuudenjulistukset kelpaavat edelleen rakennusohjeiksi. Samat asiat vain syvenevät ja tulevat entistä voimaperäisemmiksi. Ja sama on laita vielä siirryttäessä Pojan eli kosmillisen Kristuksen ryhmästä Isän ryhmään, kolmatta kolmijalkapöytää rakentamaan. Työ vaan syvenee ja käy entistäkin voimaperäisemmäksi. Se syvenee kaikissa neljässä ohjeessa eli autuudenjulistuksessa.

Niinpä Pojan eli kosmillisen Kristuksen ryhmässä toisen kolmijalkapöydän ensimmäistä jalkaa eli tukikohtaa rakentaessamme huomaamme olevamme köyhiä pyyteettömästä

rakkaudesta. Olemme heikkoja jumalisen mirhan valmistamisessa.

Mutta vakava totuudenetsijä yrittää kummin-kin. Toinen jalka tässäkin rakentuu syventyvää puhtauden ihannetta seuraten. Kysymyksessä on veljesrakkaus. Monien miljoonien ihmisten joukosta me totuudenetsijöinä joudumme henkilökohtaiseen kosketukseen vain muutamien ihmisten kanssa. Välillämme herää veljellinen suhde. Mutta kykenemmekö ja osaammeko sitä hoitaa ja kasvattaa? Siinäpä se. Pian joudumme koetukselle, ja tuo kaunis suhde uhkaa särkyä. Mutta älä särje sitä! Älä anna sen särkyä! Sillä se on sinun vallassasi. Jos ymmärtämättömyydessäsi lyöt siihen särön, niin korjaa se nopeasti. Tietysti et voi etkä saa pakottaa toista veljeyteen. Jos toverisi rikkoo veljeytensä, niin hän sen tekee. Etkä sinä voi häntä siinä loppujen lopuksi estää. Mutta pysy sinä veljellisenä, äläkä tungettele. Pysy sinä vaan siinä ensimmäisessä kauniissa veljeydessä. Oman sydämesi viljely ja kasvu vaatii sellaista. Siten rakennat toista jalkaa toiseen kolmijalkapöytäsi.

Sitten tulee kolmas jalka toiseen kolmijalkapöytään. On opittava yhä syvemmin toteuttamaan sydämen ja omantunnon ääntä — vaikka maailma ja sen auktoriteetit palkitsisivat sen pilkalla, jopa tuomiolla ja vainollakin. Anna

anteeksi kaikki mikä sinun vallassasi on anteeksi antaa. Ja tee edelleen parhaasi.

Ja kaiken ohella rakenna yhä syvällisemmin rauhaa, sisäistä ja ulkoista, totuuden ja rakkauden hengessä. Siten tulee siitä taas siirtoliike, joka siirtää sinut — ainakin alustavasti — Pojan eli kosmillisen Kristuksen ryhmästä Isän ryhmään; ellei rakentamaan, niin ainakin ihailen ihmettelemään, miten kolmatta kolmijalkapöytää rakennetaan. Samat rakennusohjeet, samat neljä autuudenjulistusta ovat yhä tehokkaat työohjeet. Köyhyys on kuolema. Kuolema on suurin köyhyys, sanoo Pekka Ervast. Älä anna kuoleman, puhumattakaan muunlaisen köyhyyden, häiritä työtäsi. Kuolema on voitettava elämässä. Olkoon sydämesi vapaa pelosta, puhdas kaikesta pyyteestä, kaikesta pahasta, kaikesta mustasta. Syvenny tajunnassasi Mestariin, Jumalaan, ja tottele Jumalaa niin nöyrästi, niin viisaasti, niin voimakkaasti kuin suinkin. Ja sittenkin teet kaiken omalla vastuullasi. Siten sinäkin annat osaltasi kultaa, mirhaa ja suitsutusainetta Isällesi.

— — —

Vielä jos edelleen syvennymme katselemaan näitä kolmea kolmijalkapöytää, niin huomaammekin niiden vähitellen muodostuvan nelijalkaisiksi. Sillä neljännen luomispäivän työ, mestarius, on vähitellen myös hahmottuva. Silloin kussakin pöydässä on neljä jalkaa.

Ja edelleen ja syvemmin katsellessamme ja ajatellessamme älyämme, että kaikki nämä kolme pöytää liittyvät niin läheisesti toisiinsa, että ne ovat kuin yksi pöytä, jossa on kaksitoista jalkaa. Ja sitten nuo kaksitoista jalkaa alkavat kuin elää. Ne eivät ole enää vain jalkoja pöydän alla, vaan ne ikäänkuin liikah-televat ja kasvavat pöydän ulkopuolelle, saaden vähitellen elävien ihmisten muodon. On kuin kaksitoista ihmistä istuisi pöydän ympärillä. Kolmanneksitoista heidän keskelleen ilmestyy Mestari, jolloin nuo kaksitoista ihmistä ovatkin kosmoksen kaksitoista suurta hierarkiaa, ja suuri kosmillis-universaalinen Mestari kolmannessatoista vihkimyksessään heidän keskellään. Samalla nuo kaksitoista ovat Hänen opetuslapsiaan, aposteleitaan. Niinkuin olen esittänyt kirjassani „Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta V”, on tuollainen asema ja tehtävä aurinkokunnassamme sillä olennolla, jonka olemme oppineet tuntemaan nimellä Pekka Ervast. Jotta asia tulisi täysin ymmärrettäväksi, on lisättävä ja muistettava, että johtava Logos tässä meidänkin aurinkokunnassamme on kolminainen, että sen muodostavat kolme joukkoa, kolme Logos-ryhmää, joiden johtajina ovat ne kolme tajuntaa, jotka Pekka Ervast on merkinnyt kolmen vihkimysryhmän pääksi eli johtajiksi: 1:sen ryhmän Pyhä Henki, 2:sen ryhmän kosmillinen Kristus, Poika, ja 3:nen

ryhmän Isä. Isä on tietysti kaiken pää ja johtaja meidän aurinkokunnassamme. Mutta koska kaikki kolme Logoshierarkiaa avautuu ja käytännöllistyy ihmiskunnassamme, niin toisen tuollaisen, sanoisimmeko kosmillisen ehtoollispöydän on avannut Logoksen Poika-ryhmän johtaja Jeesus Kristuksessa. Ja kolmannen, Pyhän Hengen Logos-ryhmän työ- ja ehtoollispöydän lienee avannut Buddha, vaikka sen johtajana oikeastaan on Melkisedek. Ja kuitenkin kaikki nämä kolme liittyvät niin läheisesti yhteen, että ne käytännöllisesti katsoen ovat kuin yksi. Sillä luonnollistahan on, että meidän universumimme, meidän aurinkokuntamme suhteessaan sekä keskusaurinkoon että sisäaurinkokuntiin esiintyy yhtenä yhtenäisenä voimana. Siten kaikki yhtyy ja käytännöllisesti katsoen kuin sulautuu yhteen äärettömyyden ilmenneeseen Jumalaan, ja on Hänessä ja Hänen kauttaan itse Ehdottomassa, välillä ilmenneenä, välillä ilmentymättömänä.

Ja tie tähän kaikkeen kulkee vuorisaarnassa viitoitettuna elämänymmärryksenä. Ja senhän juuri Pekka Ervast on järjestänyt uudelleen.

VII.

ITSEMME TUNTEMINEN.

Jo vanhoina aikoina on sanottu: „Ihminen, tunne itsesi!” Tähän liittyy läheisesti eräs toinen vanha lause: „Helpompi on valloittaa joku valtakunta, kuin voittaa oma itsensä”. Luonnollisesti itsemme voittaminen käy rinnan itsemme tuntemisen kanssa.

Mutta tässä itsemme tuntemisessa me täällä kristikunnassa olemme joutuneet suorastaan umpikujaan. Sillä kirkot ovat poistaneet meiltä uskon itsemme tuntemiseen ja voittamiseen, täydellisyyden saavuttamiseen. Jällelle on jäänyt vain usko huonouteemme, syntisyyteemme, kirouksenalaisuuteemme. Ikäänkuin Jumala suuttuisi ja kiroisi jonkun. Ne, jotka suuttuvat ja mahdollisesti kiroavat, eivät ole Jumala, vaan joitain ilmapallan ruhtinaita. Tuollaiseen pahuuden jumalaan uskomisesta on johtunut, että elämämme kristikunnassa muodostui antikristilliseksi, sotaiseksi, pahaksi, epäinhimilliseksi. Ihmisyys ei ole päässyt sille kuuluvaan arvoon. Onhan melkein kuin ihmi-

setkin olisivat alkaneet muodostua vain sotatarveaineiksi.

Tällainen ei voi loputtomiin jatkua. Ihminen on luomakunnan kruunu, joten se ei voi jäädä kanuunain ruuaksi. Jotta taas ihminen pääsisi arvoonsa, edellyttää se ihmisen itsensä tunteista. Itsemme tunteminen vuorostaan vaatii, että meillä alunperin on joku mittapuu, jolla ihmisyytemme arvoa mittaamme. Oikea mittapuu on oikea tieto siitä, mitä ihminen on, ja mitä hän on oleva. Oikea tieto on luonnollisesti meille aluksi vain teoreettista laatua — kunnes me sen jokainen omalta kohdaltamme toteamme ja varmennamme. Nykyään me saamme tuon oikean tiedon teosofis-ruusuristiläisessä sanomassa, ytimekkäämmin H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastin kirjoissa. Saamme kuulla, että ihmiselämän päämäärä nimenomaan on täydellisyys, mestarius, ja että se saavutetaan kehityvässä elämässä, syntymällä jälleen ja jälleen karmanalaiseen maailmaan. Käytännöllisen elämän siveelliset neuvot saamme uskontojen Mestareilta; joka taas elävimpänä esiintyy Pekka Ervastin uudelleen järjestämänä Vuori-saarnana.

Näin on meillä kaksinainen mittapuu, tietopuolinen ja käytännöllis-siveellinen.

Kolmanneksi kuuluu asiaan sankari-ihanne. Sellainen on aina kuulunut tavalliseen yhteis-

kunnalliseen elämään. Jopa taloudelliseenkin elämään. Jos joku käyhästä alkanut mies kykenee aikaansaamaan „Kordelinin säätiön”, joka miljooneineen tukee kulttuurityötä, niin se voi innostaa toisiakin talousihmisiä yrittämään jotain samanlaista. Samoin on vapaan taiteen ja vapaan tieteen alalla. Joku erikoisen etevä kirjailija, säveltäjä, maalari, kuvanveistäjä, arkkitehti tai muu, innostaa toisiakin, sekä yrittäjiä että harrastajia. Suuret sotapäälliköt, niinkuin Napoleon, Kustaa II Aadolf ja jotkut muut, ovat kyenneet innostamaan ja hehkuttamaan kokonaisia armeijoita. Etenkin Napoleon vaikutti kuin taikuri sotamiehiinsä.

Tästä meidän sopiikin tehdä käännös sisänpäin. Sanokaamme, että ihmisille on myönnettävä jonkunlainen ylimenoaika, jotta he ennätäisivät järjestyä uuteen suuntaan. Mutta lisättävä on, että henkinen elämä ei varsinaisella ponnella ala mennä, ellei ihmisten sielun elämä hehkutu sellaiseen tilaan, että he samalla ihailulla, samalla kaikkensa alttiiksi panevalla antaumuksella seuraavat vuorisaarnan Mestaria, kuin millä he ennen seurasivat keisaria. Sillä kertakaikkiaan: laiskan tai itsekkyyden paratiasia ei ole.

Mestari-sankareita meillä ovat suuret historialliset Mestarit. Mestareita elää aina sekä näkyväisessä että näkymättömässä ruumiissa;

niinkuin saamme lukea teosofisesta kirjallisuudesta.

— — —
Edelläsanotun lisäksi kuuluu asiaan, että me hankimme itsellemme käsityksen itse tästä elämänkoulusta, jossa me elämme ja koulua käymme. Sillä sekin on täydellistyvä ja kehityksen alainen.

Juuri tässä suhteessa on huomattava, että vanhoina aikoina, miljoonien vuosien vierieissä, itse Mestaritkin olivat sotasankareita, sellaisia kuin Mooses ja Krishna. Miljoonia vuosia oli kulunut, ennenkuin yksi ihminen, yksi Mestari, osasi ratkaista tämän asian uudella tavalla. Se ihminen, se mestari oli Buddha. Buddha hylkäsi tuon vanhan sankari-ihanteen. Buddha ymmärsi, että ihmisen täytyy kyetä sankarilliseen uhrautumiseen muutenkin, kuin tappamalla itseään ja tappamalla muita ihmisiä sodassa. — Kuitenkin on myönnettävä, että Buddha ei varsinaisesti löytänyt uuttakaan sankari-ihannetta. Siksi hänen elämänsä jäi jotenkin kielteiseksi. Vasta Jeesus Kristus pääsi niin syvälle elämään, että hän löysi uuden sankari-ihanteen. Buddha oli kyllä järkevin ihminen ja hän näki ja ymmärsi, että ei ole mitään tavoittelemisen arvoista tässä maailmassa. Kun totuudenetsijä kokee tämän Buddhan saavutuksen, niin hän järjessään pysähtyy ja ymmärtää: vaikka minusta tulisi

Mestari, tai Mestarien Mestari, tai Logos, tai Logoksien Logos, niin mitä sitten? Kuka siitä loppujen lopuksi hyötyisi? Kuka tai kutka siitä iloitsisivat? Näin Buddha varmaankin sielussaan koki ja ymmärsi. Siksi hänen oppinsa jäi kielteiseksi. — Miksi hän kuitenkin alkoi opettaa? Siksi, että Buddhassa heräsi sääli ihmisiä kohtaan; jotka tietämättömydessään elivät ja kärsivät miltei toivottomalta näyttävässä jälleensyntymien pyörässä. Sen tähden Buddha ryhtyi opettamaan, miten parhaiten voidaan vapautua. Hän sanoo: voittakaa pyyde. Kun ette mitään pyydä, niin vähitellen saavutatte vapauden. Vanha karma loppuu kärsimyksissä, ja myöskin ansiokkaissa teoissa, ja niin vapaudutte.

Luonnollisesti Jeesus Kristus myös ymmärsi kaiken tämän, mutta hän tuli menneeksi vieläkin syvemmälle ja löysi uuden syyn elämiseen ja toimimiseen. Jeesus löysi henkensä Isän, rakkauden Jumalan. Rakkauden Jumala täytti hänet. Siitä tuli uusi syy astua elämään. Se oli tavallaan syytön syy. Sillä rakkaus ei kysele hyötyperäisesti loputtomiin: miksi? Järjen kannalta kaikki loppuu ehdottomaan, josta kaikki ymmärrämme vain sen, että siinä on ilmentymisen mahdollisuus; jonka todistaa se, että ilmennyt maailma on olemassa. Mutta ilmentyneen elämän käytännöllinen avain on rakkaudessa. Sen avaimen Jeesus löysi. Nyt

elämä kysyi: rakastatko? Jeesus Kristus itse tuli tämän uuden vuodatuksen ensimmäiseksi ilmentäjäksi, uudeksi sankari-ihanteeksi. Hän sanoo: rakastakaa! On kyllä oikein, että vetäydytte syrjään pyyteestä, itsekkyydestä. Mutta rakkaudesta ei huoli vetäytyä syrjään. Nyt voitte ottaa uuden lähtökohdan: sydämen. Ilmentäkää sydäntä, sydämen elämää. Rakastakaa. Älkää enää osoita sankariutta taistelemalla, verta vuodattamalla. Sen taidon te ihmiset jo osaatte. Jos te yhä vielä, rakkauden vuodatuksen jälkeenkin, lähdette liikkeelle miekoin ja keihäin, niin teistä tulee hirviöitä. — Ja niinhän kristikunnalle on käynytkin. Tavaltaan meistä onkin tullut rirviöitä. Itämailla onkin puhuttu lännen raakalaisista. Todellisuudessa me emme liene sen raaempia kuin idän kansat. Kenties päinvastoin. Meidän käytännöllinen raakuutemme johtuu siitä, että vaikka saimme uuden vuodatuksen sieluumme, niin emme lähteneetkään seuraamaan Kristusta opettajanamme, vaan johtavaksi opettajaksemme otimme edelleen vanhan väkivaltaisen, verisen sota-Mestarin, Mooseksen. Tästä syystä meidän elämämme on muodostunut ristiriitaiseksi. Luontomme pakottaa meitä ihmisystävällisiin harrastuksiin, mutta siinä samassa me lyömmekin kymmenen miljoonaa ihmistä mäsäksi! Sellaisessa menossa ei ole järkeä. Järjettömyydessään se on pimeätä, mustaa.

Johtajanamme ei tuolloin ole Jumala, ei Kristus, vaan pimeyden henki, mustat maagikot.

Elämäkoulun ymmärtämiseen kuuluu vielä teosofis-ruusuristiläisen liikkeen yhteydessä tapahtuneen suuren henkisen vuodatuksen ymmärtäminen; josta asiasta Pekka Ervast puhuu kirjoissaan ja kirjoituksissaan. „Kadonneessa sanassa” Pekka Ervast sanoo: „Niin, teosofinen liike, Mestarein alkuunpanemana, on ollut huttajan ääni korvessa. Sen ääni kuului koko maailmalle, mutta kääntyi erikoisesti niiden puoleen, jotka organisoituna seurana uskoivat, että kadonnut sana oli Viisaiden hallussa. H. P. Blavatskyn välittämä veljeskunnan sanoma oli tämän kadonneen mestarisanan ensimmäinen kirjain”. H. P. B:n välittämä veljeskunnan sanoma oli „ensimmäinen kirjain” siinä suuressa, universaalisessa, aurinkokuntamme rajojen tuolta puolen alkuunpannussa hengen vuodatuksessa, jossa Pekka Ervastin kokema Jordanin kaste oli keskustapahtuma. Pekka Ervastin uudestisyntymiskokemuksessa ei ollut kasteen toimittajana se suuri vihkijä, joka Himalajan Veljeskunnan päänä tunnetaan nimellä Melkisedek, eikä boddhisatva Melkisedekin valtuuttamana, ei edes Jeesus Kristus, vaan itse ääretön, rajaton Elämä. Jeesus Kristus oli siinä mukana rinnakkaisilmionä. Pekka Ervastin kokemus oli sellainen universaalisesti uraauurtavaa tapahtuma, joka taas lisäsi ju-

malallista voimajännitystä meidän kosmokeemme ja ihmiskuntaamme. Elämä tuli taas — käyttääksemme Pekka Ervastin puhetapaa — entistä intensiivisemmäksi, voimakkaammaksi. Elämäämme tuli entistä enemmän totuuden Pyhää Henkeä, Kristus-rakkautta, Isän majesteettiutta. Tämä voimavuodatus kuohuttaa elämää, mutta samalla se kutsuu ja tarjoo ihmisille entistä suuremman mahdollisuuden astua sisälle Jumalan valtakuntaan. Ihmisillä on nyt entistä suurempi mahdollisuus kulkea vuorisaarnassa viitoitetulla elämän kaidalla tiellä.

— — —

Saatuamme edellä esitetyllä tavalla yleiskäsityksen elämästä ja siihen sisältyvästä kokonaiskehityksestä, on meillä paremmat edellytykset oppia itseämmekin tuntemaan.

Ensimmäinen huomio itsemme suhteen on tämän jälkeen, että me emme ole ehjästi yhtenäinen olento, vaan meissä on kuin monta olentoa. Me esim. olemme luulleet ajattelevamme: niinkuin ehkä olemmekin. Mutta nyt voimme panna merkille, että oikeastaan on kuin joku toinen meissä ajattelisi, tai kuin jonkunlainen ajatusvirta kulkisi lävitsemme. Jos päätämme ajatella jotakin vakavaa asiaa, niin teemme omituisen huomion: jonkun ajan kuluttua heräämme huomaamaan, ettemme ollenkaan

ajattele Jumalaa tai totuutta, vaan aivojemme läpi kulkee joku maailmallinen ajatusvirta. — Toinen huomio on, että jossain vielä syvemmillä olemuksessamme vaikuttaa joku eläimellinen voima, joka tuntee kateutta, mustasukkaisuutta, tai joka pöyhistelee kuin kalkkuna rintaröyhelöineen, ja yrittää vetää meidätkin mukaansa. Me joudumme aivan ihmeisiimme. Ajattelemme ja kysymme: mitä tämä on? Enhän minä halua olla kade, en mustasukkainen enkä pöyhkeilevä! Mikä se siis on minussa, joka sellaista tuntee ja tahtoo? — Ja vieläkin kummempaa: jossain edellistä syvemmillä olemuksessani on voima, joka edellisten lisäksi tahtoi suorastaan pahaa, tahtoi kostaa, tuhota, hävittää!

Mutta jonain toisena hetkenä ihminen huomaa päinvastaista. Hän huomaa osaavansa ajatella jotain pyhää, puhdasta, totta ja ylevää. Samoin hän jonain toisena hetkenä tuntee tunne-elämässään jotain kaunista ja puhdasta, on myötämielinen muille olennoille, rauhallinen ja tyyni; koko elämä tuntuu sopusuhtaiselta ja hän toivoo, että kaikki ihmiset tuntisivat niin. Edelleen hän jonain kolmantena hetkenä tahtoi tehdä jotain oikein hyvää, vieläpä niin, että hän tekisi sen kuin salassa, vain pelkän hyvän vuoksi.

Täten voi itsensätuntija huomata itsessään

kuin kaksi maailmaa, jotka kumpainenkin ovat kolmitasoisia. Toinen maailma on kuin alapäin, painuen maan sisään. Niinhän sanotaankin, että pahan maailma, mustan magian työpaja, on maan sisässä. Siinä ovat väärät, valheelliset, ovelat ja itsekkäät ajatukset kuin eteisenä; kateus, mustasukkaisuus, koppavuus ja ilkimielisyys kuin harjoitteluhuoneena; kosto, paha tahto, julmuus ja tietoinen kärsimyksien aiheuttaminen varsinainen mustuuden hengen työpaja. Nämä kolme yhdessä muodostavat pimeyden valtakunnan, kadotuksen maailman, niinhyvin ihmisessä itsessään kuin maapallosammekin. — Toinen alue sisässämme kohoaa ylöspäin. Se on valon maailma. Ensimmäinen osa siinä on oikeat, totuudelliset, puhtaat ja pyhät ajatukset. Toinen osasto on myötätunteiset, kauniit, rauhalliset tunteet. Kolmas, ylin tai syvin kerros on hyvyys, hyvyyden tahtominen.

Näin huomaa ihminen itsessään merkillisen kaksinaisuuden. Ja samalla avuttomuuden, epäitsenäisyyden. Sillä hän huomaa joutuvansa jotenkin vain kuin virran mukana toiseen tai toiseen, joko pahuuden tai hyvyyden maailmaan.

Näinollen kysymme: miten ihmisen nyt tässä tällaisessa itsensä tuntemisen asteessa on ryhtyttävä menettelemään? Miten hän saavuttaa itsenäisyyden? No, hän voi ryhtyä kuuntelemaan ja seuraamaan joko pahan tai hyvän

koulun ohjeita. Jos hän kuuntelee pahan koulun eli mustan maagikon neuvoa, silloin hänelle sanotaan: pyri vaikutusvaltaan itsesi ja toisten ihmisten ylitse! Näin neuvoo musta maagikko oppilaalleen.

Valkoinen koulu on toista. On parasta jättää alempi puoli kohtuullisesti rauhaan. Sensijaan on pyrittävä sisälle ylempään maailmaan. Se tapahtuu sekä palvelevien velvollisuuksiensa huolellisessa täyttämässä että mietiskelyssä. Ihminen mietiskelee vuorisaarnan käskyjä — samalla aina täyttäen luonnolliset, palvelevat velvollisuutensa huolellisesti. Sillä laiminlyödyt velvollisuudet ovat esteenä. Ne sitovat kuin kahleilla, ja ihminen ei ole vapaa. Mutta viisas sanoo toiselta puolen: älä kahlehti itseäsi uusilla maallisilla velvollisuuksilla. Ole varovainen siinä suhteessa. Siten menetellen olet vapaampi syventymään hengen elämään. Opit tekemään työtä hengen puutarhassa. Jumalan valtakunta on kuin siemen ihmisen sisällä. Siemen tai Sana. Oikeastaan kolme sanaa. Muistammehan, kuinka vanha Väinämöinenkin löysi lopulta kolme puuttuvaa sanaa Vipusen vatsasta, s. o. hyvän koulusta, taivasmaailmasta.

Miten jatkamme? Lyhyesti sanoen: palvelevien velvollisuuksiensa täyttämisen ohella on harjoitettava päivittäistä ja lopulta ainaista

mietiskelyä, rukousta. Vuorisaarnan käskyjen säännöllinen mietiskely vie vähitellen siihen, että mietiskelijä pääsee tajunnassaan edes hetkeksi puhtaan järjen tasolle. Aamumietiskelyssä hän ottaa eli noutaa täten kuin siemenen, jonka hän vie tajunnassaan mukanaan ryhtyesään päivän työhön, istuttaen sen siten persoonalliseen ajatuselämäänsä.

Mikäli oppilas tässä päivittäisessä aamumietiskelyssään ja päiväisessä työssään onnistuu, sikäli hänen persoonallinen ajatuselämänsä muuttuu, puhdistuu ja selkevöityy. Hän on jatkuvasti kuin puutarhurin työssä. Hän noutaa totuuden siemenen puhtaan järjen maailmasta ja istuttaa sen tavalliseen ajatuselämäänsä, ja hoivaa sitä siinä. Tai voimme myöskin sanoa, että hän on kuin alkemisti, joka valmistaa tai löytää totuuden kullan eliksiiriä korkeammasta maailmasta, muuttaen siten päivittäisen persoonallisen ajatuselämänsä korkeamman kaltaiseksi.

Päästyään tässä jonkunlaiseen järjestykseen oppilas edelleen syvenee päivittäisessä mietiskelyssään, nousten tai syventyen puhtaan tunteen tasolle. Hän tuo siitä taas siemenen tajunnassaan ja istuttaa sen persoonalliseen tunne-elämäänsä. Mikäli oppilas tässä onnistuu, sikäli hänen persoonallinen tunne-elämänsä puhdistuu ja jalostuu. Siitä häviää kateus,

mustasukkaisuus ja koppavuus, ja sen tilalle tulee vapaa myötätuntoisuus.

Kolmanneksi oppilas yhä mietiskelyssä syvenee ja tulee — sanoisimmeko Paavalin tavalla — kolmanteen taivaaseen, tai ainakin taivasmaailman kolmanteen ala-tasoon, hyväntahdon elämään. Siitäkin hän tuo siemenen ja kylvää sen persoonalliseen tahtoelämäänsä. Mikäli oppilas tässä onnistuu, sikäli hänen persoonallinen tahtoelämänsä puhdistuu. Hänestä häviää koston ja hävittämisen ja kärsimyksien aiheuttamisen halu. Hän tahtoo vain hyvää, mutta ei mitä „hyvää” tahansa, vaan sitä hyvää, mitä Mestari, mitä Jumala tahtoo. Valon Mestari tahtoo vain hyvää. Hän ei komenna eikä pakota. Hän palvelee, palyelee siten, että Jumalan rakkaus-tahto ilmenee. Niin oppii oppilaskin vähitellen tekemään.

Täten oppii ihminen tuntemaan itseään. Hän valloittaa itseään oppimalla olemaan omaa ikuista itseään; joka samalla uppoutuu kaikkialliseen itseen, itseen eli Jumalaan.

— — —

Tähän vakavaan totuuden etsintään liitämme vielä erään karmallisen ilmiön. Oppilaan, niin kuin yleensä ihmisten, kansojen ja ryhmien elämässä tapahtuu ajoittain kuin sisäisiä järkytyksiä, karmallisia purkautumia. Sillä emme-

hän yleensä elä ensimmäistä kertaa ruumiillista elämää. Olemme eläneet ennenkin. Ja muinaiset erehdyksemme purkautuvat taipumuksina, vaikeuksina tai järkyttävinä tapauksina. Tällöin tarjoutuu uusiutunut tilaisuus joko voittaa tai kärsiä uusi tappio. Valaistaksemme asiaa otamme erään esimerkin Kalevalasta. Tarkoitamme sitä kohtausta, kun Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen matkustavat veneellä, jolloin vene eräässä koskessa tarttuu suuren kalan selkään. — Tietysti tällaista kuvausta voidaan avata useammilla avaimilla. Nyt käytämme erästä karmallista avainta. Kysymme ensiksikin: mikä tuo kala on? Kala tässä edustaa erään muinaisuudessa tapahtuneen onnettomuuden karmallista seurausta. Muistammehan, kuinka Väinämöinen muinaisuudessa, „miesnä nuorempana”, kosi Joukahaisen siskoa, Ainoa, jolloin Aino niin mäsentui, että hukuttautui — ja muuttui kalaksi. Kalaksi muuttunutta Ainoa yritettiin „kalastaa” ylös, mutta siinä ei onnistuttu. — Muistammehan, että muinaisina aikoina, neljännessä juurirodussa, vaadittiin oppilaalta miltei sokeata tottelevaisuutta Mestariaan kohtaan. Myöhemmin on asia muuttunut. Ei mitään umpimähkäistä tottelevaisuutta, vaan herkkää, itsenäistä ja vapaaehtoista kuuliaisuutta sisäistä Jumalaa, Mestaria ja korkeampaa itseään kohtaan. Jos joku ulkonainen auktoriteetti vaatii jyrkää

tottelevaisuutta, niin sekä käskijä että käsketty sisäiseltä luonnoltaan jähmettyvät, muuttuvat kaloiksi, kalamaisen aroiksi ja kalseiksi. Etenkin tunne-elämä jähmettyy. Ei enää osata eikä uskalleta puhua sydämen asioista luottamuksellisesti ja välittömästi.

Väinämöisen ja Joukahais-Ainon välillä oli muinaisuudessa sattunut tuollainen tapaus. Nyt tuo onnettomuus tulee vastaan vertauskuvallisena kalana, sielullisena vaikeutena. Vene takertuu kalaan, tuohon sielulliseen jähmettyneisyyteen. Ensin yrittää Lemminkäinen, mutta kupsahtaa itse koskeen — ei nyt kuitenkaan muutu kalaksi. Kun Lemminkäinen edustaa tunnetta, niin huomaamme, että suurin vika on juuri tunne-elämässä, sen kalseutuneisuudessa. Ilmarinen, äly, tulee avuksi ja vetää Lemminkäisen ylös. Mutta Ilmarinen katkaisee miekkansa, joten ei tunteeseen liittyvä älykään jaksa ratkaista pulmaa. Vasta Väinämöinen, tunteeseen ja älyyn liittyvä ja niitä käyttävä tahto kykenee pulman selvittämään. Kala voitetaan. Sielullinen jähmettyneisyys ja arkuuden aiheuttama saamattomuus voitetaan.

Ja mikä on palkka eli tulos tästä kalan voittamisesta? Voittaja saavuttaa kanteleen rakentamisen ja soittamisen taidon. S. o. onnistuneessa yrityksessään ihminen saavuttaa taidon herättää jähmettynyt tunne- ja ajatus-

elämä henkiseen, luovaan herkkyyteen. Sitä vastoin jokainen pakolliseksi mennyt ja sen tähden epäonnistunut yritys vain jähmettää, aiheuttaen nöyryytystä ja katumusta. Mutta joka itsensä viisaasti nöyryyttää, joka vaikeuden voittaa, hän riemuitsee. Hän ei kiristä eikä pakota, vaan hän sielunsa olemuksella herättää ja luo.

VIII.

KRISTINUSKO, TEOSOFIA JA RUUSU-RISTI.

Mehän elämme keskellä kristikuntaa, joten meillä jo ennakolta on jonkunlainen käsitys kristinuskosta. Käsityksemme riippuu kuitenkin suuresta määrin siitä, minkä kirkkokunnan alueella olemme syntyneet ja kasvatuksemme saaneet. Meillä on kreikkalais- ja roomalais-katoliset kirkkokunnat, joilla kummallakin on omat erikoiset oppinsa ja uskomuksensa. Kirkot eivät ole päässeet yksimielisyyteen siitä, mikä oikea kristinusko on. Sen tähden kirkot ovat turvautuneet voima- ja pakkokeinoin ja siten määränneet, miten on uskottava. Kaikki itsenäinen harkinta ja totuuden etsintä tukahutettiin pitkinä vuosisatoina. Lopulta Luther ja muut uskonpuhdistajat rynnistivät jonkunlaiseen ajatusvapauteen. Ja niin syntyi kolmas suuri kirkkokunta, joka on levinnyt etenkin pohjoismaissa. Mutta suurissa noitavainoissa nämä uudistetut kirkot kilpailivat taikauskoi-
sessa julmuudessa katolisen kirkon kanssa.

Nämä kirkkokunnat — jotka ovat oppejaan

ihmisiin istuttaneet sekä opetuksin että väkivaltaisain pakkokekeinoin — eroavat siis toisistaan kristinuskon käsityksissään ja opetuksissaan. Mutta tietysti niillä on jotain yhteistäkin. Yhteistä on usko Kristukseen. Ei kylläkään usko Kristukseen opettajana, vaan sovittavana veriuhrina. Tällainen suhtautuminen Kristukseen onkin vienyt siihen, että kristikunnan oma elämä on muodostunut erittäin veriseksi. Sillä ihmisellehän vähitellen tapahtuu uskonsa mukaan. Mutta totuuden etsijöinä me joudumme kysymään: onko tuollainen kristinuskoa? Tuollaistako Kristus on opettanut?

Päästäksemme asioihin sisälle meidän on ajattelussamme palattava takaisin alkukristillisiin aikoihin, aikoihin ennen vuotta 325. Niihin aikoihin Jeesus Kristus oli vielä opettaja; ja tällä seikalla oli määräävä, suuntaa antava merkitys.

Kuitenkin voimme jo alkuseurakunnassa huomata kolme psykologista vaikutusta eli suuntaa. Niitä voimme nimittää kolmen pääapostolin mukaan johanneslaiseksi, paavalilaiseksi ja pietarilaiseksi. Johanneslaiset — joista gnostikot johtuivat — lähestyivät Kristusta korkeamman järjen eli Manaksen kautta. He pyrkivät tietoon, tietoon Kristuksesta ja ihmisestä ja elämästä, ja heidän uskonsa oli tietoon pyrkimistä. Paavalia sanotaan uskon apostoliksi. Mutta usko Paavalin

elämänymmärryksessä ei merkinnyt samaa, kuin myöhemmin kirkkojen opeissa. Paavali oli kokenut itsessään Kristuksen, Jumalan rakauden. Hänessä oli Buddhi, ymmärtämyksen eli myötätunnon aisti voimakkaasti hereillä, ja se väritti hänen elämänymmärrystään. Paavalin usko oli Kristuksen ymmärtämistä, sisäistä elämää Kristuksessa, joka ilmeni hänen olemuksessaan ja nerokkaassa toiminnassaan. Pietari puolestaan otti Kristuksen seuraamisen kaikkein jyrkemmin, joutuen tavallaan Aatman, henkisen tahdon eli Christos-prinsiipin edustajaksi. Niinpä Jerusalemin seurakunnassa, jota Pietari johti, vaadittiin, että seurakunnan jäsenten oli jätettävä maallinen rikkautensa apostolien hoitoon. Seurakuntaan liittyminen tuli täten kuolemanväkäväksi asiaksi. Sillä niinhän tekee ihminen kuollessaan, siirtyessään tuonpuoleiseen maailmaan.

Täten näiden kolmen pääapostolin ympärille muodostuneet seurakunnat tavallaan täydensivät toisiaan. Yhteistä heilläkin oli suhde Mestariin, Jeesus Kristukseen. Kristuksen vaikutuksessa alkuseurakuntaan huomaamme selvästi kaksi tekijää. Kristus vaikutti opetuksellaan ja käytännöllisellä esimerkillään. Usko Jeesukseen näyttäytyi siinä, että luotettiin hänen opetuksiinsa, niihin opetuksiin, joiden koottu runko esiintyy Uudessa Testamentissa, osaksi vertauksina, osaksi suoranaisina käs-

kyinä, ytimekkäimmin Vuorisaarnana. Kristin-usko oli — niinkuin se yhä edelleenkin on — siinä, että mietiskelyssä syvennyttiin Kristuksen neuvoihin, että käytännössä seurattiin Hänen jäljessään.

Tästä tulemmekin Jeesuksen antamaan käytännölliseen esimerkkiin. Huomaamme, että Jeesuksen ympäristö kävi levottomaksi. Etenkin vallanpitäjät, ne ihmiset, jotka katsoivat olevansa kuin viran puolesta asetetut vartioimaan oikeata oppia, oikeata uskoa ja oikeata jumalakäsitettä, etenkin he tulivat levottomiksi. Ennen pitkää he leimasivatkin Jeesuksen rauhanhäiritsijäksi, Jumalan ja pyhien asioiden pilkkaajaksi. He alkoivat vainota ja ahdistaa Jeesusta. He alkoivat kuiskailla, että Jeesus profanoi eli häpäisi pyhiä asioita, ja että Jeesus on joutunut pahojen henkivaltojen lumoihin. He selittivät — oppineesti — että joskin Jeesus näennäisesti saa jotain hyvääkin aikaan, niin että esim. sairaat paranevat, että riivaaja-henget pakenevat ihmisistä, niin kaiken tämän kuitenkin vaikuttaa pimeyden henkimaailma, jopa itse pimeyden pääruhtinas Beelsebul. Ja tuollainen syytös on aina tepsinyt. Kokemattomat ja ennakkoluuloiset ihmiset ovat aina alttiita tuollaisille selityksille ja syytöksille. Niinpä Jeesuskin ennen pitkää huomasi jäävänsä jotakuinkin yksin. Nekin, jotka olivat

vakavasti kuunnelleet Jeesuksen opetuksia, alkoivat epäillä ja kaihdella häntä.

Mutta Jeesukselle itselleen tarjoutui täten tilaisuus antaa käytännöllinen opetus eli esimerkki. Hän ei ryhtynyt edes puolustautumaan. Hän ei edes vastannut syyttäjiensä ja tuomareittensa — tosin oveliin — kysymyksiin. Nimittäin sen jälkeen, kun hän varsinaisesti oli asetettu syytettyjen penkille. Sillä hänen oppinsa oli: älä taistele pahaa vastaan. Hän ei taistellut. Hän sensijaan voitti aina pahan itessään. Ja seurauksena tästä oli, että hän voittajana saavutti sisäisen rauhan. Niinpä hän ristillä huudahtaa: „Eli, Eli, lama sabakhtani”, jonka Pekka Ervast sanasta saanaan kääntää: „minun jumalani, minun jumalani, kuinka sinä minua näin kirkastat, kuinka minun osakseni saa tulla tällainen kunnia!” Toiset saivat tehdä pahaa hänelle, saivat hänet häväistä, julistaa hänet pimeitten voimien välikappaleeksi, jopa surmata hänen ruumiinsa, mutta Jeesus kieltäytyi vastaamasta samalla mitalla. Juuri tätenhän Jeesus sisäisesti voitti pahan. Siten Jeesus näytti esimerkin, pani käytännöllisesti alulle uuden ajan.

Tämä Jeesuksen antama käytännöllinen esimerkki vaikuttikin voimakkaasti niihin ihmisiin, jotka olivat hänen opetuksiaan kuunnelleet. Niinpä Juudas järkyttyi niin, että meni ja hirtti itsensä. Voimme hyvinkin ymmärtää Juudaan

itsemurhan, asettuessamme hänen sieluelämänsä kannalle. Hänet valtasi katumus. Hän tahtoi päästä suoraapäätä Mestarinsa luo — tunnus- taakseen hänelle kohtalokkaan erehdyksensä. Mutta nyt se ei enää käynyt päinsä, koska Jeesus oli surmattu. Tällöin lienee välähtänyt Juudaan sielussa ajatus: mutta kuoleman tuolla puolen? Kenties hän siellä tapaa Mestarinsa? Siellä hän kenties saa heittäytyä Mestarinsa jalkoihin?

Toisiin opetuslapsiin Jeesuksen esimerkki vaikutti myös voimakkaasti. Saatuaan Mestarinsa lupaaman Pyhän Hengen, joka valaisi heidän ymmärryksensä, selvisi heillekin, että ihminen on henkiolento, ja hänen tulee sellaisena pysyä — uskollisena kuolemaan asti. Hekin sitten antoivat häväistä ja surmata itsensä mieluummin, kuin että olisivat kieltäneet tai luopuneet Mestaristaan, siitä Kristuksesta, joka nyt heissäkin eli. Ja heidän uskonsa ja uskollisuutensa tulikin pian koetukselle. Ensimmäiset opetuslapset saivat seurata Mestariaan myöskin siinä mielessä, että yleensä heidät kaikki surmattiin. Ensin Stefanus ja sitten vähitellen toisetkin. Vain Johanneksen arveltiin kuolleen luonnollisella tavalla.

Myöhemmin, ensimmäisinä vuosisatoina, tämä kohtalo tuli yleensä kristityille. Heidän marttyyriutensa aiheutui siitä, että he kieltäytyivät tekemästä lippuvalaa, kieltäytyivät tart-

tumasta aseisiin. Siksi heitä alettiin vainota. Eräät keisarit surmauttivat heitä joukottain. Mutta hekin kuolivat mieluummin, kuin että olisivat pettäneet Mestarinsa ja sisäisen itsensä, Jumalassa.

Tällainen oli ensimmäinen kristikunta. Mutta noin vuonna 325 tapahtui luhistuminen. Keisari Kontantinus teki kristinuskon valtiouskonnoksi. Mutta sen jälkeen kristinusko ei enää ollutkaan Kristuksen opin seuraamista. Kristuksesta tehtiin vanhatestamentillinen sovitushuri. Roomalaiset jatkoivat verisiä sotiaan, mutta nyt Kristuksen nimessä. Kristuksen opin seuraajia vainottiin edelleen, mutta nyt heidän asemansa oli tullut entistä vaikeammaksi. Sillä vainoojina olivat nyt „kristityt”, ne ihmiset, jotka suurella äänellä julistivat Kristuksen nimeä!

Täten tuli todellinen kristinusko työnnettyksi pois julkisesta elämästä. Se jäi vaikuttamaan salaisena, sisäisenä voimana. Kuitenkin tuo sisäinen voima antoi julkisiakin näytteitä itsestään. Ensiksikin oli sentään aina joitakuuta yksilöitä, jotka kuolemankin uhalla tahtoivat julsuudessaakin pysyä Kristuksen opissa. Toiseksi esiintyi stigmatio, s. o. jotkut mystikot saivat käsiinsä, jalkoihinsa ja kylkeensä ne haavat, jotka Jeesus oli ristille naulittaessa saanut. Fransiskus Assisilaisella sanotaan olleen tuollaiset haavat. Kristikunnassa on todettu useita

tuollaisia tapauksia. Onpa nykyäänkin jossain katolisessa Saksassa eräs nainen, joka jatkuvasti elää Golgata-tapauksen, ja jonka ruumiista tihkuu verta. Täten on yhä olemassa kuin kouraantuntuva todistus Kristuksen ja hänen ristiinnaulitsemisensa historiallisesta todellisuudesta.

Mutta kristikunnassa on tietenkin ollut itsekasvatuksellistakin ristiinnaulitsemista, sitä jatkuvaa alemman eli itsekkään itsensä ristiinnaulitsemista, josta Paavalikin puhuu. Hän puhuu lihan ristiinnaulitsemisesta. Liha on tässä sama kuin himo, himoruumis, kaamaruupa, siis puhdistumaton astraaliruumis. On luonnollista, että tämän siveellisen ristiinnaulitsemisen toimittaa ihminen itse itsessään, seuratessaan vuorisäärän neuvoja. Pitäessämme erikoisesti mielessämme historiallista ristiinnaulitsemista, jolloin Jeesuksen ruumiiseen lyötiin viisi haavaa — yksi kumpaankin käteen, yksi kumpaankin jalkaan ja yksi kylkeen — silloin viisi käskyä edustavat myös noita viittä haavaa, tai sitä esinettä, jolla haavat lyötiin. Sanokaamme näin: kaksi ensimmäistä käskyä edustavat niitä nauvoja, joilla kädet lävistettiin, neljäs ja viides käsky sitä naulaa, jolla jalat lävistettiin, kolmannen käskyn edustaessa sitä keihästä, jolla kylki avattiin.

Kädet ovat työn ja toiminnan välineet. Ensimmäinen käsky: ä l ä s u u t u, toinen:

älä ajatuksissasiikaan ole epäpuhdas. Siveellisessä alemman itsensä ristiinnaulitsemisessa tämä merkitsee: älä ryhdy mihinkään työhön, äläkä jatka työtäsi, ellet ensin ja jatkuvasti puhkaise käsiäsi niillä kahdella naulalla, jotka ensimmäinen ja toinen käsky muodostavat — vertauskuvallisesti puhuen. Aamuisin, ennen työhön lähtöään, himojensa ristiinnaulitsija sulkeutuu kammioonsa ja mietiskellen lähestyy Isäänsä, joka on sekä hänen oman henkensä taivaissa että maailmankaikkeudessa, ja järjestää sielunsa siten, että siinä ei vaikuta viha, että viha ja suuttuminen on hyvyydellä voitettu. Hän lävistää kätensä tällaisella naulalla. Silloin veri puhdistuu. Käsi ei ole vihan, vaan hyvyyden ilmentäjä. Samoin toinen naula, toinen käsky: älä ajatuksissasiikaan ole epäpuhdas. Himonsa ristiinnaulitsija järjestää mietiskelyssä sieluelämänsä niin, että hän sukupuolisesti vapautuu eläimestä, että hän ihmisenä nousee eläimen yläpuolelle. Ihminen ei voi olla onnellinen eläessään sukupuolisesti eläimellisissä himoissa. Sen totuuden täytyy ihmisen oppia itselleen sanomaan. Avioliittokin on perustuva rakkauteen, eikä sukupuolisuuteen. Sukupuolielämä on lapsien syntymistä varten, ja se riittää sellaisenaan eläimille, mutta ei ihmisille. Ihmisten avioliitto on onnellinen vain silloin, kun se perustuu rakkauteen. Tällainen avioliitto on silloin inhimillinen,

ja se on se porras siihen täydellisyyteen, jossa sukupuolivoima on kokonaan voitettu. Sellaisia-kin ihmisiä on jo olemassa, ja kaikki ihmisethän kulkevat sellaista sieluntilaa kohti.

Näin ihminen naulitsee molemmat kätensä, jotta hänen verensä puhdistuisi vihasta ja himosta, ja että hänen kättensä teot ilmentäisivät vain syvyyttä ja rakkautta.

Sitten tulee jalkojen vuoro. Jalat ovat seisomista ja kävelyä varten. Seisomista sillä siiveillisellä perustalla, joka vuorisaarnassa on esitetty, ja joka ihmisen sisäisessä itsessä piilee. Kävelemistä sillä elämän kaidalla tiellä, jolla Mestari kävelee. Neljäs käsky on: *älä ole p a h a a v a s t a a n*. Älä ole ensiksikin sitä pahaa vastaan, mikä karmallisena kärsimyksenä sinua kohtaa. Kanna vaikeutesi ja kärsimyksesi ymmärtäväisesti. Silloin voitat karman. Ja toiseksi: *älä taistele pahaa ihmistä vastaan, älä tartu ihanteelliseen pakkoon, älä ryhdy väkivaltaisain keinoin edistämään hyvää asiaa*. Syvenny mietiskelyssä neljänteen käskyyn. Siten jalkasi puhdistuu. Opit seisomaan luovalla perustuksella. Siihen liittyy viides käsky: *älä s o d i, v a a n r a k a s t a k a i k k i a i h m i s i ä*. Silloin molemmilla jaloillasi seuraat Mestarin jäljissä.

Viimeksi — ainakin historiallisessa ristiinnaulitsemisessa — puhkaistaan kylki; josta vuoti vesi ja veri. Ymmärtääkseni tähän

kuuluu kolmas käsky: ä l ä v a n n o. Se on totuuden käsky. Mietiskelyssä on syvennyttävä totuuteen. Totuus tekee vapaaksi. Sattumaltako vai muuten Jeesus tuli kyljen puhkaisemisen jälkeen vapaaksi siten, että viranomaiset luovuttivat hänet, tai hänen ruumiinsa, ystävilleen — hautaamista varten. Totuus vapauttaa opetuslapsen. Persoonallisuuden veri eli itsekkyyks vuotaa pois, tai paremminkin puhdistuu. Lopulta Mestari nousee ylös siitä haudasta, mikä on ihmisessä itsessään. Ja sehän on jokaisen ihmisen päämäärä tässä elämässä, tässä luomiskaudessa.

— — —

Tällätavoin mystikot ovat eläneet omakoh- taista persoonallisuutensa ristiinnaulitsemista. Mutta vaikeata on heidänkin elämänsä kristi- kunnassa ollut. Ulkonaisesti eli yhteiskunnal- lisesti heidän on ollut elettävä kuin salassa, omine aavistuksineen ja kokemuksineen. Mi- tään järjellisesti valaisevaa opetusta he eivät ole vallitsevilta kirkoilta tai lahkoilta saaneet. Päinvastoin. Jos mystikot ovat yrittäneet jul- kisesti puhua Kristuksen opin seuraamisesta, niin heidät on nujerretty. Sen tähden ymmär- rämme hyvin, että sellainen olotila ei voinut eikä saanut loputtomiin jatkua. Apua täytyi tulla. Ja apua tuli. Apu tuli, kun aika oli täyttynyt. Tapahtui uusi suuri henkinen vuoda-

tus. Tämän vuodatuksen valmistava elämänymmärryksellinen ilmaus oli teosofinen sanoma, se sanoma, joka annettiin H. P. Blavatskyn välityksellä.

Tässä valmistavassa työssä huomaamme jälleen kolme aspektia. Niinkuin alkuseurakunnassa kolme pääapostolia edustivat kolmea psykologista aspektia, samoin valmistavassa teosofisessa työssä niitä nyt edustavat kolme okkultista heikilöä, kolme henkiseen työhön vihkiytynyttä sielua. Kirjassaan „H. P. B”. Pekka Ervast esittää nuo kolme tietäjää. Ne ovat: Leo Tolstoi, Rudolf Steiner ja H. P. Blavatsky. Huomaamme, kuinka Leo Tolstoi on saman innoituksen läpäisemä, kuin Pietari aikanaan. Tolstoihan vaati jyrkkää, perinpohjaista kaikesta luopumista. Tohtori Steiner taas — gnostikkojen ja Johanneksen tapaan — panee painoa tietämiselle. Hänhän julkaisi kirjankin: „Kuinka saavutetaan tietoja korkeammista maailmoista?” Täten H. P. Blavatskyn edustama innoitus tulee olemaan sama kuin Paavalin: buddhinen viisaus. Blavatskyn kirjoissa ja kirjoituksissa huomaamme todella samaa nerouden leimahtelua, kuin Paavalinkin kirjoituksissa. Väärinkäsityksien välttämiseksi on heti huomautettava, että tämä vastavaisuus ei merkitse sitä, että nuo kolme apostolia, Johannes, Paavali ja Pietari olisivat välttämättä jälleensyntyneinä tohtori Steiner,

Leo Tolstoi ja Blavatsky. Tämä on taas toinen asia, eikä sellaista asiaa sovi eikä tarvitse pohdita. Sanomme vain, että Steiner, Blavatsky ja Tolstoi edustavat ja ilmentävät niitä samoja periaatteita ja inspiroivia, joita Johannes, Paavali ja Pietari aikanaan ilmensivät. On kuin alkuseurakunta jälleensyntyisi näissä kolmessa tietäjässä.

Näinollen joudumme kysymään: onko sitten myös joku neljäs, joka yhdistää edelliset kolme, joka selventää, syventää ja jatkaa Jeesuksen Kristuksen työtä? joka laskee uudistetun perustuksen uudelle maailmanajalle, varsinaiselle uskonpuhdistukselle, uudelle suurelle maailmanuskonnolle? Vastamme lyhyesti: on. Tämä historiallinen olento on Pekka Ervast. Hän laski uudistetun ja syvennetyn perustuksen sekä filosofisesti että siveellisesti. Syvennetty ja selvennetty siveellinen perustus kirjallisessa muodossa on siinä, että Pekka Ervast selvensi, syvensi ja järjesti Vuorisaaunan uudelleen. Hän kykeni tekemään vuorisaaunan järjellisesti ja käytännöllisesti ymmärrettäväksi. Hän osaa esittää asiat selvästi ja yksinkertaisesti. Vuorisaauna-kirjansa lopussa hän vaihtoehtoisesti esittää Mooseksenkin kymmenen käskyä asiallisesti järjestettyinä. Hän esittää ne siksi, että ihmiset voisivat valita, voisivat ottaa joko Mooseksen tai Kristuksen oppaakseen. Viimeiseksi hän esittää Jeesuksen viisi käskyä uudel-

leen järjestettyinä, ja nimittää niitä sitten Taivaallisen Isän viideksi käskyksi. Sillä Pekka Ervastissa oli Isä tullut entistä lähemmäksi ja entistä voimaperäisemmäksi ihmiskuntaan. Siksi nämä, uudistetut käskyt ovat nyt entistä ilmeisemmin Taivaallisen Isän Viisi Käskyä.

Pekka Ervast kykeni toimeenpanemaan tämän uudistuksen sen perusteella, että hän itse ensin jo nuoruudessaan oli läpäissyt Vuorisaarnan Tien, Jeesuksen viisi käskyä, ja seurauksena siitä joutui jo 21-vuotiaana kokemaan kosmillis-universaalisen Jordanin kasteen ennen saavuttamattomassa syvyydessään ja valtavuudessaan. Sen kokemuksen kautta Jumala tuli taas entistä lähemmäksi ja entistä voimaperäisemmäksi ihmisten päivätajuntaan. Ihmisellä on nyt entistä suurempi mahdollisuus Vuorisaarnan siveysopin järjelliseen ymmärtämiseen, sielulliseen sulattamiseen ja käytännölliseen seuraamiseen. Sen sanoo meille kokemus. Ja kokemuksen tietä kulkevalle ovat Vuorisaarna-kirjan lisäksi suurena apuna ne monet kirjat, jotka Pekka Ervast itse kirjoitti ja julkaisi. Selvyydessään ja yksinkertaisuudessaan, mutta samalla henkisessä syvällisyydessään Pekka Ervastin kirjat sisältävät suoraan ainutlaatuista sielun ja hengen ruokaa ja juomaa. Kertakaikkiaan: Jumalan etsijä kokemuksessa huomaa, että elämä totuuden rakkauksessa ja pahan vastustamattomuudessa ei ole

enää niin vaikeata ymmärtää ja käytännössä elää, kuin mitä se oli ennen. Jumalan valtakunta, voima ja majesteettius on taas tullut lähemmäksi ihmistä, lähemmäksi ihmisen käytännöllistä mahdollisuutta. Ihmisellä on nyt entistä suuremmat mahdollisuudet elää Jumalassa, elää pahan ja vaikeuksien alinomaisessa voittamisessa. Meillä on nyt apunamme puhdistettu ja uudistettu kristinusko. Meillä on teosofis-ruusuristiläinen elämänymmärrys.

IX.

USKONTOJEN JA SIVISTYKSIEN JÄLLEENSYNTYMINEN.

Oikeastaan jo edellisessä puhuimme uskonnon jälleensyntyemisestä. Huomasimme, kuinka apostolien alkukristillisuus teosofis-ruusuristiläisessä sanomassa uudistuneena jälleensyntyi. Mutta tähän jälleensyntymään liittyy muitakin, vanhempiakin sivistyksiä. Näinollen asiain täydellisempi käsittely vaatii vielä eräiden seikkain liittämistä tutkimuksiimme.

Voimme ajatella sellaista suurempaa kokonaisuutta, kuin planeettamme nykyistä neljättä luomispäivää seitsemine juurirotuineen. Silloin kolme ja puoli juurirotua ovat alaspäisellä kaarella, jossa tajunta laskeutuu aineeseen, ja samoin kolme ja puoli juurirotua ylöspäisellä kaarella, jolloin tajunta voittajana nousee ylös aineesta. Kun jokaisessa juurirodussa vuorostaan on seitsemän sivistystä eli alarotua, tai vastaavia voimia, niin saamme niitä neljäkymmentäyhdeksän. Voimme ajatella, että kaksi-

kymmentäneljä on alaspäisellä kaarella ja samoin kaksikymmentäneljä ylöspäisellä kaarella. Kahdeskymmenesviides on pohjassa, jossa voimat yhtyvät ja saavat käännöksen aikaan, s. o. loppuu laskeutuminen ja alkaa nouseminen. Ilmestyskirjan eräässä kuvauksessa sanotaan: „Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentäneljä vanhinta” j. n. e. Vaikka tällaisilla näyillä on useampia avaimia, suurempia ja pienempiä, niin arvelen sen sopivan myös tähän. Alarotujen — tai juurirotujen, jos kyseessä olisi koko planeettakausi seitsemine luomispäivineen — johtajia eli voimia on 24, jotka johtavat ensin alaspäisellä kaarella, yhtyen alhaalla eli 25:ssä, tässä tapauksessa atlantilaisen juurirodun neljännessä eli toltekkilaisessa alarodussa, jossa sivistys saavutti suuren ulkoisen loiston ja mahdin, mutta henkisesti rappeutui ja lopulta luhistui. Toltekkilainen alarotu oli siis alin, 25:des, joten siinä voimat yhtyivät ja tapahtui käänne, alkoi nousu ylöspäin. Samat 24 vanhinta johtavat kehitystä ylöspäin, jolloin on lunastettava se karma, mikä alaspäisellä kaarella aiheutui. Ja nyt olemmekin jo ylöspäisellä kaarella 5 juurirodun 5:ssä eli eurooppalaisessa alarodussa.

Mutta elämässä on ympyrä ympyrän ja kaari kaaren sisällä. Niinpä meidän juurirotumme seitsemine alarotuineen muodostaa oman alas-

päisen ja ylöspäisen kaarensa. Kolme ensimmäistä sivistystä, siis hindulainen, persialainen ja assyrialais-babylonialais-egyptiläinen muodostivat alaspäisen kaaren. Pohjalla, neljännestä, oli kreikkalais-roomalainen sivistys. Ylöspäisellä kaarella on ensimmäisenä eurooppalainen eli viides sivistys, toisena parhaallaan syntyvä kuudes alarotu ja kolmantena myöhemmin alkava seitsemäs alarotu. Kun kolmen ylöspäisen kaaren sivistyksen on kerrattava ja lunastettava kolmen alaspäisen kaaren ynnä pohjalla olevan neljännes, tässä tapauksessa kreikkalais-roomalaisen sivistyksen karma, hyvät ja huonot aikaansaannokset, niin eurooppalaisen olisi kerrattava ja lunastettava egyptiläinen, kuudennen alarodun olisi lunastettava toinen ja seitsemännen alarodun olisi lunastettava ensimmäinen eli hindulainen sivistys.

Ennenkuin etenemme on meidän kuitenkin huomattava eräs seikka. Tämä on se, että vaikkakin egyptiläinen sivistys psykologisesti on kolmas, niin historiallisesti se on hyvin vanha; se on suoranaisesti jatkoa atlantilaisesta sivistyksestä. Niinpä Pekka Ervast kirjassaan „Suuret uskonnot” asettaakin assyrialais-babylonialais-egyptiläisen sivistyksen toiseksi, ja zarathustralaisen kolmanneksi. Täten parhaallaan alkavan kuudennen alarodun lunastettavaksi tulisikin egyptiläinen sivistys, kun taas eurooppalaisen sivistyksen kerrattavana olisi

ollut zarathustralainen sivistys. Niinpä Pekka Ervast sanoikin, että egyptiläinen sivistys pyrkii jälleensyntymään Suomessa. Mutta samalla meillä on pohjalla kuin painolastina ainakin kreikkalais-roomalainen sivistys; historiallisesti katsoen pohjalastiin kuuluu vielä zarathustralainenkin sivistys. Toisin sanoen emme voi oikein onnistua egyptiläisessä renessansissa, ellemmä samalla kykene lunastamaan ainakin kreikkalais-roomalaista sivistystä.

Näinollen meillä on nykyisessä uskonnon uudistuksessa kolme erikoista kiusausta, kuin kolme kuoppaa, joihin voimme langeta. Kiusaus on taipumuksessa painua samoihin erehdyksiin, joihin vaivuttiin egyptiläisessä ja kreikkalais-roomalaisessa sivistyksessä. Mutta apua on luonnollisesti myös tarjolla. Apuna on ensiksikin teosofis-ruusuristiläinen sanoma ja se suuri henkinen vuodatus, joka tämän sanoman yhteydessä on tapahtunut. Toiseksi on apuna myös noiden vanhojen sivistysten alkuperäinen ihanne ja se hyvä, mitä niissä tehtiin ennen niiden rappeutumista.

Katsomme siis ensiksi, mikä oli vanhojen sivistysten alkuperäinen ihanne ja se hyvä, mitä niissä aikaansaatiin. Egyptiläisen sivistyksen ihanne oli yhdeltäpuolen tietäminen ja toiseksi käytännöllisen yhteistyön voima. Pyrittiin tietoiseen selvyyteen siitä, miten jumalallinen järki luonnossa ja kosmoksessa toimii, jotta

osattaisiin toimia sopusoinnussa jumalallisen järjen kanssa, eikä ristiriidassa. Niinpä astrologinen tutkimus oli tästä syystä tärkeätä. Taas yhteistyön tuloksina ja voimannäytteinä ovat etenkin suuret pyramiidit. Suurien kivien painovoima voitettiin sekä sielullisin että ruumiillisin yhteisvoimin. Sivistyksellisessä yhteistyössä taas kuninkaas johtivat ulkonaisesti, mutta sisäisesti johtivat viisaat tietäjät ja korkea hierofantti, jonka neuvoa kuningaskin kuunteli ja seurasi. Täten kaikki meni hyvin. Mutta sitten tapahtui onnettomuus. Onnettomuus alkoi sisästä päin. Papiston valtasi itsekkyyks ja vallanhimo. Se johti henkiseen rappeutumiseen. Tästä luhistumiseen johtaneesta rappeutumisesta saamme eloisan kuvan kirjasta: „Valkoisen lotuskukan tarina”. Sielullisia eli maagillisia voimia ei enää käytettykään luovaan ja henkisesti palvelemaan valistustyöhön, vaan oman itsekkään vallanhimon vahvistamiseen. Niinpä itsekkäät, kunnian- ja vallanhimoiset papit maagillisin yhteisvoimin tappoivat erään heidän joukkoonsa ilmestyneen valon palvelijan. Siten rappeutui egyptiläinen sivistys.

Entä kreikkalainen sivistys? Sen sesamsanoma oli taitaminen. Ihmisen oli yksilönäkin osattava luoda jotain kaunista ja jumalallista. Tämä ihanne ja innoitus saikin paljon ylevää ja kaunista aikaan. Taiteet, tieteet ja filosofia oli

jumalallista luomistyötä. Mutta siinäkin tapahtui pinnallistuminen ja rappeutuminen. Niinpä filosofiassa ja paljon harrastetussa puhetaidossa huomio kiintyi enemmän muodon täydellisyyteen, joten sisältö, henki, jäi vähemmän tärkeäksi. Siten filosofia muodostui sofismiksi, viisasteluksi, saivarteluksi, pilanteoksi, jumalien ja ihmisten nälvimiseksi. Siten kreikkalainen sivistys rappeutui.

Sitten roomalainen sivistys. Roomalaisuuden erikoisena piirteenä on oikeus, laki ja järjestys. Ja onhan järjestys välttämätön yhteiskunnassa. Tätä oikeuden ja järjestyksen tarpeellisuutta voimme esittää hyvin eräällä toisella käsitteellä: työnrauha. Laki ja järjestys on välttämätön, jotta työnrauha säilyisi. Mutta tästäpä tuleekin pulma: miten häiriöntekijöitä olisi käsiteltävä? Viisaus sanoo: heitä on kohdeltava auttavasti, kasvattavasti. Rikoksentekeijöitä on kohdeltava niinkuin sairaita tai alaikäisiä. Mutta yhteiskunta yleensä ei ole vaivautunut asettumaan auttajaksi ja kasvattajaksi, vaan pikemminkin rankaisijaksi. Sensijaan että rikollisia olisi kohdeltu kuin sairaita tai alमितaisia, että heitä olisi hoidettu ja kasvatettu, sensijaan heitä on rangaistu, jopa teloitettu. Onhan selvää, että kun yhteiskunta teloittaa esim. murhaajan, niin siinä tapahtuu taas uusi murha.

Kun yhteiskunta näin on väärällä tavalla

ryhtynyt turvaamaan järjestystä ja työnrauhaa, niin johtuu tästä toinen kohtalokas seuraus: yhteiskunta on joutunut kieltämään työnrauhan myös kaikkein kehittyneimmiltä, jaloimmilta ja viisaimmilta, kaikkein jumalallisimmilta kansalaisiltaan. Valtavana historiallisena näytteenä tästä on se, kun roomalaiset ja juutalaiset yhdessä järjestivät niin, että samalla kertaa teloitettiin kaksi pahantekijää ja Jeesus Natsarenius. Tässä näkyy yhteiskuntien lainkäytön onnettomuus. Siinä on kuoppa, johon lainkäyttö on kupsahtanut.

— — —

Täten on nykyisessä uskonnon jälleensyntymässä — toisinsanoen teosofis-ruusuristiläisessä työssämme — karmallisena perintönä kuin kolme salahautaa eli ansaa. Ne ovat roomalaisen, kreikkalaisen ja egyptiläisen sivistyksen rappeutumisen aiheuttamat. Ne ovat: lain, oikeuden ja järjestyksen väärinkäyttö, taiteen ja tieteen pintapuolisuus, hengettömyys, ja kolmanneksi vallanhimo, magian eli sielullisruumiillisen yhteisvoiman väärinkäyttö.

Tarkastelkaamme näitä kutakin hiukan erikseen. Ensin roomalaista ansaa, lain ja järjestyksen väärinkäyttöä. Lain, oikeuden ja järjestyksen tehtävä on — niinkuin jo sanoimme — työnrauhan ylläpitäminen. Mutta työnrauhaan kuuluu, että työssä ja toiminnassa olisi kanava auki jumalalliseen maailmaan, Jumalan Valta-

kuntaan, Valkoiseen Veljeskuntaan. On luonnollista, että meillä on kirjoitettuja ohjeita, sääntöjä ja lakikirjoja. Mutta ei voida välttää, että ne ovat kaksiteräisiä. Tai että niissä piilee ansa. Ellemme ole riittävästi hereillä, ellemme kykene huomioimaan historian varoittavia esimerkkejä, niin me sääntöinemme, pykälinemme ja lakikirjoinemme saammekin aikaan sen, että me suljemme kanavamme Valkoiseen Veljeskuntaan. Ellei viisautemme ole rakkautta, ellei toimintamme ole vuorisaarnan hengen mukaista, niin me lainkäytöllämme suljemme Mestarin pois keskuudestamme. Se on ensimmäinen ansa, ensimmäinen onnettomuus.

Tämä johtaa toiseen, kreikkalaisen sivistyksen ansaan. Meistä tulee muodollisia viisastelijoita, pintapuolisia lepertelijöitä. Meiltä tukiintuu taiteellinen kauneusvaisto ja filosofinen aavistuskyky. Emme kykene saavuttamaan totuuden tietoa emmekä sitä ilmentämään. Emme kykene itse muodostumaan totuuden ja kauneuden eläviksi, luoviksi ilmentäjiksi. Todellinen taito on elämän taitoa. Ottakaamme esim. puhetaito. Jos puhetaitomme on vain muodollista, teknillistä laatua, niin se ei tuo kauneuden ja totuuden jumalallista elämää maan päälle. Ollakseen jumalallista, täytyy esim. puhetaidolle asettaa kaksi siveellistä vaatimusta, kielteinen ja myönteinen. Jos puheessamme, yksityisessä tai julkisessa, loukkaamme

ja häpäisemme toista ihmistä, tai herätämme itsekkyyttä, persoonallisia tai yhteiskunnallisia himoja, ahdasmielisyyttä ja tekopyhyyttä, niin puheemme ei ole jumalallista, vaan on se astraalista. Toinen vaatimus on myönteinen. Meidän on syvennyttävä totuuden maailmaan niin, että puheemme on henkisesti luovaa ja rakentavaa, että se herättää meissä taivaallisia tunteita ja ajatuksia.

Kolmantena on egyptiläinen ansa. Se on yhdeltäpuolen ennakkoluuloisen ja umpimähkäisen epäilemisen, kieltämisen tai myöntämisen ansa. Ja toiselta puolen se on se ansa, kun pyrittiin tai pysyttiin vallassa: nujertamalla toisinajattelijat sielullisin ja ruumiillisin yhteisvoimin. Niinkuin Egyptin papisto myöhemmällä ajalla teki. Nyt olisi osattava olla astumatta tällaiseen ansaan. Ja luonnollisesti siihen osataan olla astumatta vasta silloin, kun ensin ja samalla osataan olla astumatta kahteen edellä kuvailemaamme ansaan. Kun osataan antaa työnrauha Mestarille ja Hänen lähettiläilleen, kun veljesrakkauden avulla osataan pitää avoinna filosofinen aavistuskyky, silloin on mahdollista sielullisin ja ruumiillisin yhteisvoimin voittaa se aineen painovoima, minkä materialismi muodostaa. — Egyptin ilmanala oli erittäin aurinkoinen ja kaunis. Siellä ei tarvittu sadettakaan. Niili tulvillaan kostutti ja hedelmöitti maan. Pekka Ervast

sanoi, että myöskin Suomessa — jossa egyptiläinen renesanssi pyrkii esille — ilmanala voi muuttua lämpöiseksi ja kauniiksi. Mutta kansan täytyy ensin ja samalla päästä sielullisesta kylmyydestään ja riitaisuudestaan. Suomen kansan täytyy ensin sisäisesti lämmitä. Niinkuin kyllä kaikkien muidenkin kansojen. Se lämpö ei saa olla jotain tunnehöyryä — joka seuraavassa tuokiassa menee jäähän. Se lämpö täytyy tulla totuuden ja veljesrakkauden innoittamasta järjellisestä pyrkimyksestä. Kansan ja sen johtajien täytyy osata kuunnella jumalallisen viisauden ääntä, neuvoa ja opastusta. Henkisesti viisailla tietäjilläkin täytyy olla työnrauha ja toiminnan mahdollisuus. Johtajat, kuninkaat tai presidentit, oppikoot kunnioittaen kuuntelemaan vuorisaarnan seuraamisesta johtuvan kokemuksen ja viisauden ääntä ja neuvoa.

— — —

Uskontojen ja sivistyksien jälleensyntyimisestä puheen ollen ei asia tietenkään rajoitu vain siihen, että vanhat sivistykset, hyvine ja huonoine ominaisuuksineen jälleensyntyisivät. Yhtä tärkeitä, tai vieläkin tärkeämpää on, että tulee uusi, uudestisyntyvä voima korkeuksista. Sellainen uusi suuri henkinen voimavuodatus on tapahtunut, ja sen historiallisena keskushenkilönä, niinkuin olemme sanoneet, oli

Pekka Ervast. Miten tämä voima käytännössä näkyy? Sen vaikutus näkyy osaksi siinä, että ihmiskunta on tullut kuin entistä hurjemmaksi, riitaisemmaksi, sotaisemmaksi. Todellisuudessa asia ei kuitenkaan ole niin. Jumalallinen voimavuodatus ei suinkaan ole tehnyt ihmisiä pahemmiksi, vaikka niin näyttää. Salaisuus on siinä, että lisääntynyt jumalallinen voima puhdistaa ihmisiä, ajaa heistä ulos sitä itsekkyyttä, tietämättömyyttä, laiskuutta ja pahaa, mitä heissä on. Kun he ovat niin tietämättömiä, niin henkisesti laiskoja, niin itsekkäitä, niin pelureita ja väkivaltaisista, niin ulkokullattuja teeskentelijöitä — niin nyt tuo teeskentely ei enää onnistu yhtä helposti kuin ennen, vaan heidän täytyy näyttäytyä sellaisina kuin he sisäisesti ovat. Kun ihmiset tahtovat, tiikerin tavalla, kouristella toisiaan aseilla, niin he myöskin joutuvat aseitten uhreiksi. Elämä on ankaraa koulua. Elämä kasvattaa meitä. Elämä tahtoo, että me kasvamme, että me pyrimme ja pääsemme pois pahasta. Mutta kun me emme tahdo pyrkiä totuuteen, emme rakkauteen ja hyvyteen, niin elämä ajaa meidät liikkeelle siinä, missä me haluamme. Ja kun ihmiset haluavat mieluummin rakentaa helvettiä kuin taivasta, niin he saavat sen tehdä, jotta kerrankin saisivat kyllikseen sekä kokeilla että kärsiä. Kärsiä lopulta omien helvettiensä raunioissa. Ihmisiä ei voi väkisin panna taivasta

rakentamaan. Siihen kutsutaan ja siihen tarjoutuu tilaisuus vapaaehtoisille pyrkijöille. Mutta suuri jumalallinen voimavuodatus tukee ja auttaa ihmisiä myöskin tässä vapaaehtoisessa hyvään pyrkimisessä, ihmisyyden ja taivasten valtakunnan rakentamisessa.

Tästä tulemmekin siihen, jota Pekka Ervast nimittää kristilliseksi joogaksi. Se on elämää sisästä päin, elämää sisäisessä Jumalassa. Ensimmäisenä asteena tässä kristillisessä joogassa — sanoo Pekka Ervast — on persoonallisuuden arvo. Ihmisen täytyy oppia olemaan itsenäinen, tietoinen vastuunalaisuudestaan. Vain elämällä sisäisessä Jumalassa ihmisen vastuunalaisena olentona voi olla vapaa.

Toisena asteena kristillisessä joogassa on elämän pulmien selvittelyminen. Luonnollisesti tähän liittyy myös ihmiskunnan henkisen historian ymmärtäminen. Historiallisia henkilöitä ovat Buddha ja muut vanhojen uskontojen Mestarit. Historiallinen henkilö on Jeesus Kristus. Historiallisia henkilöitä ovat nyt myös H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast. Tässä yhteydessä kiinnitämme huomiotamme erikoisesti siihen Pekka Ervastin lausuntoon, kun hän sanoo Jeesus Kristusta ainutlaatuiseksi. Pekka Ervast työskenteli teosofisessa liikkeessä, jonka itämaiset viisaat aloittivat. Ja mitä itämaan viisaat ajattelevat Jeesus Kristuksesta? Heidän elämäkatsomuksessaan Jeesus Kristus

ei mitenkään ole ainutlaatuinen. He päinvastoin sanovat, että Buddha on kaikkein syvällisemmin ratkaissut elämän pulman. Heidän kannaltaan Jeesus Kristus on yksi Mestareista. Heidän kannaltaan Palestiinan Jeesus oli eräs vihitty, joka nykyään on tshoohan. Kristus oli boddhi-sattva, joka kolme vuotta käytti Jeesuksen ruumista. Mutta nyt Pekka Ervastin oma kokemus sanoo, että asia ei ole niin. Kaikki vanhat Mestarit, Buddha niiden mukana, kuuluu Logoksen Pyhän Hengen ryhmään. Mutta niin ei ole laita Jeesus Kristuksen. Jeesus Kristus henkilönä on aurinkokuntamme Logoksen Poika-ryhmän johtaja, Kristukseksi nimitetty olento. Jordanin kasteessa Jeesus inhimillisessä päivätajunnassaan vastaanotti kosmillisen Kristuksen. Tämä oli ennen saavuttamaton kokemus meidän maailmassamme. Siitä alkoi uusi liitto, rakkauden Jumalan liitto.

— Näinollen huomaamme siis ensiksi, että Jeesus Kristus on ainutlaatuinen erikoisesti puhuttaessa itämaisen teosofian alueella, puhuttaessa itämaan viisaille. Mutta miksi Pekka Ervast pitää tämän asian selvittämisen niin tärkeänä? Pekka Ervasthan juuri sanoo, että kristillisen joogan toisessa asteessa ihmisen täytyy päästä selville elämän tosiasioista. Ja Jeesus Kristuksen ainutlaatuisuus on kosmillis-historiallinen tosiasia. Tämä tosiasia meidän on selvästi ymmärrettävä. Ellemme ensin ym-

määrä Jeesus Kristuksen ainutlaatuista asemaa itämaisina teosofeina, niin meillä ei ole edellytyksiä ymmärtää sitä meidän ajallamme tapahtunutta suurta hengen vuodatusta, jossa Pekka Ervast oli ja on keskushenkilönä.

Siirrymmekin nyt tähän asiaan. Huomaamme heti, että vaikka Pekka Ervast yhdeltä puolen sanoo, että Jeesus Kristus on ainutlaatuinen, niin toiselta puolen hän kuitenkin sanoo, että Jeesus Kristus on ensimmäinen, jossa kosminen Kristus täydellisimmin kuin kenessäkään toisessa ennen häntä, ruumistui maan päälle. Vaikka siis Jeesus Kristus oman Logos-asemansa ja siihenastisen historian kannalta on ainutlaatuinen, niin hänkään ei kuitenkaan ole viimeinen jumalallinen ruumistuma kehittyvässä ja täydellistyvässä elämässä. Sillä onhan meidän omankin aurinkokuntamme Logos sekä kolminainen että joukollinen. Aurinkokuntamme Logos on suunnattoman suuri joukko olentoja. Nämä olennot muodostavat kolme ryhmää, joita on totuttu nimittämään Pyhän Hengen, Pojan eli kosmisen Kristuksen ja Isän ryhmiksi. Kunkin ryhmän korkein johtaja on myös saanut oman ryhmänsä nimen. Niin että ensimmäisen ryhmän johtaja on saanut nimen Isä, toisen ryhmän johtaja nimen Kosminen Kristus, Poika, ja kolmannen ryhmän johtaja nimen Pyhä Henki. Kun nyt näin on, ja kun elämän tarkoitus on, että

taivasten eli Jumalan valtakunta täydellisesti ilmentyy ja toteutuu maankin päällä, ihmisten käytännöllisessä, päivätietoisessa tajunnassa, niin on luonnollista — eikä ainoastaan luonnollista, vaan välttämätöntä — että myös aurinkokuntamme Isä-ryhmän Johtaja täydellisesti ruumistuu maan päälle, ja että Häinkin uudestisyntymiskokemuksessaan aiheuttaa suuren henkisen vuodatuksen sekä meidän aurinkokuntakosmokseemme että maan päälle ja ihmiskuntaan.

Periaatteena asia näinollen on täysin selvä ja ymmärrettävä. Mutta entä käytännössä? Onko tämä jo käytännössä tapahtunut? Kokeumus sanoo: on, tämä on jo käytännössä tapahtunut. Tämä on tapahtunut siinä suuressa, universaalisessa vuodatuksessa, joka teosofisruusuristolaisen julistuksen yhteydessä on tapahtunut, ja jossa keskushenkilönä oli Pekka Ervast. Niinkuin aurinkokuntamme Logoksen Poika-ryhmän johtajan ruumistuessa Jeesus Natsarealaisessa tapahtui henkinen vuodatus ja sen tähden maapallon aura muuttui, niin samoin aurinkokuntamme Logoksen Isä-ryhmän johtajan ruumistuessa Pekka Ervastissa tapahtui suuri henkinen vuodatus, ja maapallon aura ja ilmakehä muuttui. Niinkuin Logoksen Poikavuodatuksen henkilöllisenä keskustapahtumana oli se, kun Jeesus Natsarealainen noin 30-vuotiaana koki Jordanin kasteen, niin samoin

Logoksen Isä-vuodatuksen henkilöllisenä keskustapahtumana oli, kun Pekka Ervast noin 21-vuotiaana koki henkisen uudestisyntymisen, sen, jota hän itse nimittää Jordanin kasteeksi. Niinkuin Buddhan noin 35-vuotiaana saavuttamassa valistuksessa — jossa Logoksen Pyhä Henki ensi kerran täydellisimmin ilmentyi — Jumala varsinaisemmin pääsi ihmisten henkeen, ja Jeesus Natsarealaisen uudestisyntymisessä Jumala pääsi ihmisten sieluun, niin nyt taas Pekka Ervastin uudestisyntymiskokemuksessa Jumala pääsi ihmisten ruumiiseen. Jumalan voima ja majesteettius on taas tullut entistä lähemmäksi ihmistä. Jumala on tullut ei vain ihmisten henkeen ja sieluun, vaan myös ruumiiseen, maapallomme fyysillis-kemialliselle tasolle asti. Tästä syystä ruumiimme lunastus on tullut entistä voimaperäisemmäksi. Tästä syystä myös sodat, ihmisten ruumiitten halveksiminen, häpäiseminen ja surmaaminen käy yhä luonnottomammaksi, saastaisemmaksi, mahdottomammaksi. Sodan tilalle täytyy tulla ihmisten ja kansojen välinen luottamus, hyvä tahto. Täytyy herätä vastuunalaisuudestaan tietoinen järjellis-siveellinen pyrkimys inhimillisen-jumalalliseen elämänjärjestykseen.

Auttaako ja miten Isän vuodatus meitä tässä suhteessa? Auttaa, mutta siten, että meidän täytyy itsekkin pyrkiä ja ponnistaa. Kaikin voimin. Meidän täytyy ponnistautua sille

perustukselle, mikä laskettu on. Kulmakiveksi ja ponnistuslaudaksi Pekka Ervast asettaa vuorisaarnan neljännen käskyn, pahan vastustamattomuuden, kaikesta väkivallasta luopumisen. Tämä on kielteinen kulmakivi. Siinä on seistävä. On eläydyttävä sisäiseen Jumalaan, Jumalan tahtoon; joka on totuus, rakkaus ja hyvässä palveleminen. Juuri tällainen hengen elämä on nyt tullut entistä mahdollisemmaksi. Juuri siinä Jumalan apu ihmiselle ilmenee. Jumala on nyt tullut entistä lähemmäksi, ja Jumala auttaa ihmistä hyvässä. Kun seisoo neljännen käskyn perustalla ja elää Jumalassa, niin ihminen voi nyt entistä paremmin voittaa sisäiset ja ulkonaiset vaikeudet. Ihmisen elämä on, niinkuin Pekka Ervast sanoo, ei taistelijan, vaan voittajan elämää. Tällöin ovat Pekka Ervastin kirjalliset opetukset selvytyksensä, yksinkertaisuudessaan ja syvällisyydessään ainutlaatuista yliaistillista ravintoa järjen valaisemiseksi, sielun puhdistamiseksi ja Tiellä kulkiessa tarvittavaksi voimaksi.

X.

TEMPPELIN RAKENTAMINEN.

Jokainenhan näkee, että maailmassa on paljon temppeleitä, kirkkoja ja kokoushuoneita. Sehän on luonnollista. Kun nyt puhumme temppelin rakentamisesta, niin emme ajattele vain näitä tavallisia rakennuksia, vaan elämää kokonaisuudessaan. Ajattelemme sellaista olo-tilaa maan päällä, jolloin koko elämä on jumalanpalvelusta, jolloin elämä kokonaisuudessaan muodostaa Tempppelin, jossa Jumalan elämä ilmenee.

Missä tuo temppeli on? Se on siellä, missä Jumalan tahto nyt on ja ilmenee. Se on ainakin näkymättömässä hengen maailmassa. Se on maallisiksi vajonneiden kirkkojen ja uskontojen korkeampi minä. Niinkuin ihmisillä on korkeampi minä, niin on uskonnoillakin. Jos ajattelemme koko tätä meidän aurinkokuntaamme, niin sen korkein keskustemppeli on aurinkokuntamme Logos-Looshi; joka itsessään on kolminainen, ja jossa planeettojen keskusteloot ovat alaosastoina. Joskus kuvaillaan, että suuri valkoinen temppeli on korkealla vuo-

rella, jonne noustaan joko kiertäen ympäri vuoren rinnettä, kohoten spiraalissa vähitellen ylöspäin, tai nousemalla suoraan vuoren rinnettä ylös temppeeliin. Voimme ajatella, että koko meidän aurinkokuntamme on tuo vuori. Tällöin näkyvä aurinkomme — ollen aurinkokuntamme Jumalan vertauskuva — on tuo vuoren huipulla oleva Valkoinen Temppeli, ja aurinkoa kiertävät planeetat — koko aurinkokunnan kiertäessä jotain suurta keskusaurinkoa — muodostavat spiraalissa kohoavan tien vuoren rinteellä. Täten vuoren rinnettä kiertävä spiraalitie on vanha vihkimysten eli tähtikoulujen tie. Suora tie varsinaisesti avautui, kun Logos, kun kosminen Kristus ensi kerran täydellisesti astui maan päälle Jeesus Natsarenuksena. Nykyisen teosofisruusuristiläisen liikkeen yhteydessä tapahtuneessa suuressa hengen vuodatuksessa, jolloin aurinkokuntamme Logoksen Isä-ryhmän johtaja ensi kerran täydellisesti, täydellisemmin kuin milloinkaan ennen, astui maan päälle Pekka Ervastissa, tämä suora tie vahvistui. Tätä suoraa tietä voimme myöskin nimittää uudestisyntymisen tieksi. Tämä suora tie on nyt selvemmin viitoitettu Pekka Ervastin uudelleen järjestämässä vuorisaarnassa. Ihmiselle on nyt entistä enemmän mahdollista kulkea vuorisaarnassa viitoitettua uudestisyntymisen tietä suoraan ylös vuoren rinnettä, jolloin jäljelle jääneitten planeettojen vihkimykset

koetaan sielullisina järkytyksinä, niinkuin Pekka Ervast esittää kirjassaan Tähtikoulut.

— — —

Tällainen on siis vuorella oleva Temppeli ja Tie siihen temppeliin. Tämäkin, meidän kosmoksemme korkein ja pyhin ja johtavin temppeli on itsessään vielä kolminainen. Sillä aurinkokuntamme Logos on kolminainen. Ensimmäisen osaston muodostaa Pyhä Henki ja hänen hierarkiansa. Toisen osaston muodostaa kosmillinen Kristus, Poika, ja hänen hierarkiansa. Kolmannen osaston muodostaa Isä ja hänen hierarkiansa. Temppelin ensimmäinen osasto on avautunut ja sen opetustyö ihmiskunnassa jatkunut kaikkien vanhojen Mestareiden ja profeettain työssä Buddhaan asti, ja se jatkuu yhä edelleen. Temppelin toinen osasto avautui ja sen työ alkoi ihmiskunnassa Jeesus Kristuksen kantta, ja se työ luonnollisesti jatkuu. Temppelin kolmas osasto avautui ja sen työ ihmiskunnassa alkoi Pekka Ervastin kautta, joka myös jatkuu.

Aurinkokuntamme Keskus-Temppeli on näinollen kaikissa kolmessa osastossaan astunut meidän ihmiskuntaamme, ja aloittanut siinä työnsä. Vaikkakin vasta vain harvat ja valitut yksilöt olisivat ennättäneet astua edes Temppelin ensimmäiseen osastoon, niin kuitenkin temppelin kaikki kolme osastoa ovat aloittaneet työnsä ja vaikutuksensa ihmiskunnassa. Temppeli itse on avannut itsensä ja raivannut tiensä

ihmiskuntaan. Tietä ovat raivanneet kaikki vanhat uskontojen Mestarit, ja kulkemaansa tietä he ovat viitoittaneet järjestämissään siveyssäännöissä. Filosofisissa opetuksissaan he ovat valaisseet tuota siveysopeissaan viitoittamaansa tietä. Pekka Ervastin uudelleen järjestämässä Vuorisaarnan siveysopissa Tie on esitetty entistä selvempänä ja tajuttavampana. Tätä tietä ja sillä kulkemista Pekka Ervast edelleen valaisee laajassa, syvässä, selvässä ja monipuolisessa kirjallisessa tuotannossaan. Siis: kutsu Temppeleistä kaikuu ihmisyksilöille. Ja muistettakoon alunperin: Tiellä ei kuljeta taistellen, vaan voittaen.

— — —

Luokaamme nyt eteemme tulevaisuuden kuva. Sanomme sitä tulevaisuuden kuvaksi, vaikka se oikeastaan saisi olla jo nykyistä todellisuutta. Ajatelkaamme sellaista tilaa, jolloin Temppeleli olisi astunut ihmiskunnan keskuuteen siten, että ihmiskunnan johtavat, hallitsevat joukot jo olisivat astuneet sisälle Temppelelin ensimmäiseen osastoon, siihen osastoon, jossa Logoksen Pyhä Henki johtaa, opettaa ja työtätekee. Kysymme: mitä edellytyksiä pitäisi olla, mitä muutoksia ihmiskunnan tajunnassa pitäisi tapahtua, jotta edes temppelelin ensimmäinen osasto voisi avoimesti toimia ihmiskunnan keskuudessa? Tähän on vastattava: ihmiskunnan johtavien joukkojen tajunnassa pitäisi tapahtua sellainen järkyttävä ja nöyryyttävä siveellinen herääminen,

että he selvästi ymmärtäisivät elävänsä henkisen tietämättömyyden pimeydessä. Tämä henkisen tietämättömyytensä tajuaminen on ensimmäinen välttämätön heräämys, mikä johtavissa ihmisjoukoissa täytyy tapahtua.

Tähän ensimmäiseen suureen heräämiseen liittyy toinen kuin jonkunlaisena johtopäätelmänä. Johtavat ihmisjoukot heräävät kysymään: mutta miksi me vielä kaiken lisäksi riitelemme? Me riitelemme tämän aineellisaistillisen maailman arvoista, ikäänkuin me olimme siinä joitain ikuisia olentoja. Ja kuitenkin tämä voi loppua milloin tahansa. Jokainen meistä voi kuolla milloin hyvänsä. Ja tiedämmekö mitään varmaa siitä, mitä sitten seuraa? Mitä on ihminen, mitä elämä, mitä kuolema? Sitä emme tiedä, vaan elämme kuin pussi päässä — ja riitelemme! Lakatkaamme toki! Pysähtykäämme!

Tämä on toinen suuri heräämys. Siitä puhkeaa kuin luonnostaan kolmas: niinkuin pilaantuneessa tai häikämyrkyttyneessä huoneessa ihmiset kaipaavat raitista ilmaa, niin alkavat ihmiset kaivata totuuden tietoa.

Nämä kolme suurta heräämistä ovat välttämättömiä. Ne täytyy tapahtua riittävän suurissa ihmisjoukoissa — ennenkuin Aurinko-Tempelin ensimmäinen osasto voi päästä johtavaan asemaan ihmiskunnassa. Toivokaamme tämän toteutuvan mahdollisimman pian. Kerran se vamasti toteutuu. Eihän ihmiskuntakaan

jaksa loputtomasti elää henkisessä sokeudessa, tietämättömyydessä ja pimeydessä, ja siitä johtuvassa itse rakentamassaan helvetissä.

Kun ihmiskunta alkaa tällätavoin kolkuttaa totuuden temppelin ovelle, silloin sen temppelin ensimmäinen osasto avautuu, ja ihmiskunnan johtavat joukot voivat astua siihen sisälle. Ja millaista on silloin elämä? Elämä silloin alkaa olla kaikin puolin rehellisempää, järkevämpää, inhimillisempää. Silloin voivat astua esille ja ryhtyvät opettamaan temppelin todelliset vihiytyt veljet ja opettajat. He ovat tietäjiä, sellaisia kuin Mooses, Orpheas, Väinämöinen, kuin Pythagoras, Blavatsky, kuin Buddha, Jeesus, Pekka Ervast. Kun suuri heräämys ihmiskunnassa tapahtuu, silloin yliopistot ja kirkot avautuvat heille ovensa. Yliopistojen ja kirkkojen opettajat tulevat Heidän oppilakseen. Samoin kuninkaat, presidentit ja talousmiehet. Nämä opettajat ja johtavat joukot ennen kaikkea tuntevat velvollisuudekseen osallistua tietäjien opetukseen. Kaikissa kirkoissa ja kouluissa opetetaan syyn- ja seurauksenlakia: „millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan” j. n. e. Eikä tätä opeteta vain teoriassa, vaan opettajat itse syventyvät tähän lakiin. Opettajat itse ovat oppilaita, muodostuen itse eläviksi kirjoiksi, yhä syventyviksi ja selventyviksi. — Samoin kehitys, toiminnan ja levon vuorottelu, jälleensyntymisoppi, on myös sekä teoreettisesti

että elämässä tutkittavana oppiaineena kaikissa kouluissa, kansakouluista yliopistoihin asti. Aivan pienille lapsille on parasta esittää suuria totuuksia kauniiden ja valaisevien kertomusten muodossa.

— — —

Kun nyt siis ihmiskunta vallitsevassa johdossaan ei toistaiseksi vielä ole astunut edes Temppelin ensimmäiseen osastoon, niin vaikeata on ryhtyä kuvailemaan sitä olotilaa, mikä vallitsee silloin, kun ihmiskunnan julkisesti johtava joukko astuu Temppelin toiseen osastoon. Ja vieläkin vaikeampi on kuvailla sitä tilaa mikä vallitsee silloin, kun ihmiskunta astuu Temppelin kolmanteen osastoon. Voimmehan kuitenkin jotakin yrittää. Asiallisempaa lienee sentään sanoa, että kuvailemme vain Temppelin ensimmäisen osaston kolmea astetta.

Kuvailkaamme siis ensimmäisen osaston toista astetta; joka samalla jotenkin edustaa Temppelin toista osastoa. Kun ihmiskunnan julkisesti johtavat joukot ovat aikansa eläneet ensimmäisessä osastossa, tai ensimmäisen osaston ensimmäisessä asteessa, herää heissä sellainen kaiho ja kaipuu, että se aikanaan aiheuttaa toisen asteen avautumisen. Miten tätä kaipuuta määritellään? Parhaiden ehkä siten, että sanomme sitä Jumal-kokemuksen kaipuuksi. Ihminen on käynyt koulua totuuden Temppelin ensimmäisessä osastossa, on puhdistunut ja

valistunut järjeltään, on alkanut ymmärtää Mestareita, Vapahtajia, Jumalaa, mutta nyt hän tahtoisi kokea. Hän ei oikein pääse eteenpäin eikä sisäänpäin, ellei hän saavuta oma-kohtaista kokemusta, ellei hän saavuta elävää totuutta, sisäistä vapahtajaa. Ja kerran ihminen tämän kokemuksen saavuttaa. Hänessä herää tai syntyy Jumala. Tulloon se Jumalana, joka uudistaa ja valaisee hänen ymmärryksensä, tai tulloon se Jumalana, joka muuttaa ja täyttää koko hänen olemuksensa, se riippuu hänen kehityksestään, siitä, mitä hän edellisissä ruumistuksissa on saavuttanut. — Ennen sanottiin, että kun sairas nukkui yön kirkossa, niin hän parani. Kun ihmiskunta kerran astuu Temppelin toiseen osastoon, niin silloin Kristus-elämä virtaa ihmisten olemuksessa, ja polttaa pois sairauden syyn, aistillisen himoelämän ja itsekkyyden. Onhan selvää, ettei sairaus lopu ihmiskunnasta, ennenkuin loppuu sairauden syy, itsekkyyden, ja siitä johtunut sekä yksityinen että yhteinen karma.

Elettyään aikansa Temppelin toisessa osastossa, kutsutaan ihmisiä astumaan kolmanteen osastoon, tai nyt ainakin ensimmäisen osaston kolmanteen asteeseen. Tästä johtuvaa elämää voimme sanoa persoonallisuuden kuolemaksi. Ihminen oppii kuolemaan, kuolemaan kuolemalle, kaikelle kuolevaiselle. Mutta tämän kuoleman toinen puoli on ylösousemus. Ihminen ei kykene kuolemaan kuolemalle, kaikelle

katoavaiselle, ellei hän samalla saavuta ylösnousemusta ikuisessa. Kaikelle kuolleen, kaikesta luopuneena, vapautuneena, ihminen kuitenkin osaa elää, ja toimii täydellä voimallaan. Mutta nyt hengestä, ikuisesta päin, jota hän ilmentää aineessa. Auringon lailla hän voisi elää itseolevaista elämää Jumalassa.

Kerran ihmiskunnan valtavat, johtavat joukot oppivat elämään Tempppelin kolmannessa osastossa. Ehkä se on kaukainen aika. Mutta aluksi ainakin Tempppelin ensimmäisen osaston kolmannessa asteessa. Sellainen olo-tila kerran toteutuu tämän ihmiskunnan keskuudessa. Siihen elämä pyrkii. Sen päämäärän puolesta Viisaus työtä tekee. Yksilölle se on nyt jo mahdollista. Kansoille ja ihmiskunnalle tulee se mahdolliseksi yksilöiden kautta. — Tämän päämäärän selvä ymmärtäminen antaa uskoa, toivoa ja rakkautta. Rakkaus itsessään on ikuista. Rakkaus on Jumalan elämää.

Tähän Tempppelin kolmeen osastoon, tai ensimmäisen osaston kolmeen asteeseen, kuuluu vielä kuin neljäntenä alttari, eli suuri uhri, joka täytyy olla kaiken aikaa mukana. Toistaiseksi tämä alttari, tämä suuri uhri on ollut sota. Sota on ollut ihmeellinen asia tässä ihmiskunnassa. Sota, sodan henki, sodan lieskat ovat saaneet ihmisten tunteet hehkumaan ja leimuaamaan. Mitä sankarillisia ponnistuksia, mitä satumaisia uhrauksia ihmiskunta onkaan suorittanut sodan lumoissa?! Mikä tavaton paljous

hehkua ja intoa, hurmaa ja kyyneliä! Mikään kärsimys, mikään tuska, mikään onni tai onnettomuus ei ole ollut iian suuri, kun se on voitu uhrata sodan alttarille. Miljardeja miljardien perään, niin paljon kuin vaan on irti saatu, on heitetty sotavarustuksiin, sodan hurjaan temmellykseen. Miljoonat kuolleet, lesket ja orvot ja viallisiksi ruhjotut on vastaanotettu mitä luonnollisimpana asiana — kunhan se kaikki on ollut sodan aiheuttamaa. Siis sanalla sanoen: suurenmoinen tekijä on sota ollut. Täytyisiköhän sanoa, että ihmiskunta olisi puutunut, jähmettynyt, sammunut, elleivät sodan lieskat sitä olisi hehkuttaneet? Jos niin on, silloinhan sota todella on ollut tärkeä tekijä ihmiskunnan herättämisessä, hehkuttamisessa, innoittamisessa, uhrautumisessa, omasta jäätävästä itsekkyydestään vapautumisessa.

Mutta kaiken tämän suurenmoisuuden ohella nousee kysymys: onko sota järkevää? Onko sota inhimillistä? Onko sota Jumalasta?

Henkisesti herännyt ihminen vastaa kaikkiin näihin kysymyksiin kieltävästi. Sota on järjetöntä. Sota on epäinhimillistä. Sota on Saatanasta. Mutta Saatanapa se juuri on ollut meidän ankara koulumestariimme. Ylön ankara. Ja onhan Saatanakin Jumalasta. Saatana on vain nurinpäin kääntynyt Jumala. Saatana on helvetin Herra. Sen tähden sodan lieska ja hehku on hehkua ja lieskaa helvetistä. Sodan hehkussa Jumalan rakkaus on kääntynyt

nurinpäin, tuhoavaksi tuleksi ihmisissä ja ihmisten käsissä.

Kaikki tämä antaa meille erään tärkeän opetuksen. Opetus on tämä: edellä kuvailemamme Temppele ei voi toteutua ihmisten keskuudessa, elleivät ihmiset samalla alttiudella kuin sodassa, samalla hehkulla, samalla kaikkensa alttiiksi antavalla uhrautuvaisuudella lähde seuraamaan Mestaria, kulkemaan vuorisaarnan tiellä, etsimään elävää totuutta, Jumalaa. Ei riitä vain sodasta syrjään vetäytyminen. Se on sallittu joksikin aikaa, valmistuakseen muuttamaan suuntaa. Mutta elleivät ihmiset sitten samalla kiinnostuksella, hehkulla ja uhrautuvaisuudella lähde seuraamaan Mestaria vuorisaarnan tiellä, niin selvää on, että ennemmin tai myöhemmin Saatana tempaa heidät mukaansa sodan ja helvetin lieskojen hehkuttamana.

Ainakin näihin asti ihmiset ovat suhtautuneet penseästi Mestarin seuraamiseen vuorisaarnan tiellä. Heillä on ollut tuhannet esteet. Mutta annappas kun sota on ollut kyseessä, silloin ovat esteet hävinneet. Mitä siitä, jos on tultu hulluiksi sodassa. Sehän on ollut luonnollista! Mitä siitä, jos on jäänyt leskiä ja orpoja, jos kodit ja maakunnat on hävitetty — kun se on tapahtunut sodassa! Mutta kun on ollut kyseessä Mestarin etsiminen ja seuraaminen vuorisaarnan tiellä, silloin on oltu penseitä ja alakuloisia. Silloin on oltu varovaisen viisaita. On osattu huomauttaa: mutta sehän on epä-

käytännöllistä! Ja vielä enemmän: sehän on hullua, siinähan voi menettää järkensä! Mutta annappas kun sotatorvet ovat raikuneet, kun on lähdetty sotaan, tuhoamaan ja hävittämään: mitä silloin epäkäytännöllisyydestä, mitä järjen menetyksestä!

No niin, se on ollut mitä ollut. Mutta miksi emme olisi yhtä utteria, yhtä sankarillisia ja uhrautuvaisia Mestarin, Kristuksen, Isämme ja Jumalamme kutsulle? Kerran sitä kyllä olemekin. Jotkut yksilöt sitä jo ovatkin. Onhan Jumalan valtakunta, onhan Mestareiden Veljeskunta olemassa. Se Veljeskunta kutsuu meitä. Se Veljeskunta lisääntyy ja kasvaa. Se Veljeskunta herättää meissä totuuden kaihoa, Jumalan kaipuuta. Valittujen luku lisääntyy. Ihmiskunta herää. Sodan tilalle tulee Jumalan Temppelellä alttareineen, suurine uhreineen. Sodassa on uhrattu ja uhrauduttu Kuolemalle, Temppeleissä ja sen alttarissa uhrataan ja uhraudutaan Elämälle.

— — —

Näinollen liittyy tähän asiaan vielä tarve puhua sananen kuolemasta. Vainajat elävät omaa elämäänsä, käyvät kouluaan omalla tavallaan. Riittää tässä yhteydessä kiinnittää huomiotamme vain erääseen kohtaan. Jokainen normaalin ihminen yleensä joutuu tuonelassa sen rikkaan miehen asemaan, josta Jeesus Uudessa Testamentissa puhuu. Jokaisella normaalilla ihmisellä on joitain talenteja.

Talenti on jo elämä sellaisenaan. Me olemme vastuussa elämästäimme. Mutta tämän lisäksi on vielä erikoisia talenteja. Kellä on aineellinen rikkaus. Kellä on hyveitten rikkaus, tai paheitten. Kellä kykyjen rikkaus, tiedon ja taidon rikkaus. Kaikkien käyttämisestä tai käyttämättömyydestä olemme vastuussa. Tuonelassa, kiirastulessa ainakin tajuaamme sen. Ellemme ole eläneet henkistä elämää, vaan olemme vetäytyneet eristyneeseen onneen, tai syöksyneet verisiin tai verettömiin sotiin, silloin saamme katua. Joudumme tuonelassa tuon esimerkillisen rikkaan miehen vaivaan. Huomaamme eläneemme turhaan. Ja vielä enemmän: olemme jättäneet omaisillemme ja läheisillemme väärän ihanteen, väärän esimerkin. Sen tähden vainaja vaikuttaa myös kuin omanatuntona maan päälle jättämissään ihmisissä. Hän tahtoi, että hänen läheisensä jotenkin heräisivät, että he jotenkin saisivat tietää totuuden. Siten vainajat saavatkin jotain aikaan maan päällä elävissä ihmisissä. Vaikuttamalla elävien ihmisten omiintuntoihin saavat he aikaan jonkun verran siveellistä heräämistä.

Mutta vaikka vainajat siten heräävät tuone-loissa ja taivaissa, ja vaikka he sitten korkeamman minänsä kautta aikanaan syntyvät jälleen maan päälle, niin täällä taas kaikki helposti hämmentyy ja tukahtuu; ellei ihminen itse herkistä itseään, ellei kuuntele omantuntonsa ääntä; ellei etsi opettajaa, ellei ota huomionsa Mes-

tarin sekä siveellisiä että filosofisia ja metafyyllisiä opetuksia. Sen tähden ei riitä, että me joudumme kuoltuamme tuomiolle tuonelassa. Meidän on täällä maan päällä itse osattava asettua tuomiolle Mestarin tuomioistuimen eteen, vuorisaarnan opetuksien eteen. Meidän on itse elävinä ihmisinä osattava suorittaa oma tuomiomme. Meidän on tutkittava sekä omaa-tuntoamme että Mestarin siveysoppia, ja sitten on meidän tuomittava itsemme. Meidän on tuomittava itsemme kolmella tavalla. Meidän on tuomittava itsemme pois vääryydestä, synnistä, pois sodasta ja taistelusta. Toiseksi meidän on tuomittava itsemme pyytämään anteeksi ja hyvittämään se vääryys, mitä tiedämme toisille ihmisille tehneemme. Ja kolmanneksi meidän on tuomittava itsemme etsimään totuutta, Jumalaa, Jumalan valtakuntaa. Meidän on tuomittava itsemme seuraamaan Mestaria vuorisaarnan tiellä, käyttämään talenttejamme Mestarin opastamana, Aurinko-Temppelin oppilaina ja rakentajina ihmisten keskuudessa. Ken siten itsensä tuomitsee, hän on tuomiosta vapaa. Tässä tällaisessa vapaaehtoisuuden välttämättömyydessä Aurinko-Temppeli vähitellen toteutuu ihmisten keskuudessa maankin päällä.

J. R. Hannulan julkaisemat kirjat:

VALLITSEEKO IHMISELÄMÄSSÄ LAKI?

1914. Loppuunmyyty.

RYÖVÄRINÄ RISTILLÄ. — 1915. Lop-
puunmyyty.

VAEHTAJANA KORVESSA. — Toinen
painos 1922. — Loppuunmyyty.

SANA JA SAKRAMENTIT. — 1917. —
Loppuunmyyty.

KAVAHTAVAT KAI POIKAANI. — 1916.
Loppuunmyyty.

**ILMESTYSKIRJA TEOSOFIAN VA-
LOSSA.** — 1918. — Loppuunmyyty.

**JOHANNEKSEN EVANKELIUMI TEO-
SOFIAN VALOSSA.** — 1920. —
Hinta 20:—.

LUOMINEN. — Toinen painos 1923. —
Hinta 3:—.

TUBAL-KAIN. — 1923. — Hinta 10:—.

VEDENPAISUMUS. — 1924. — Hinta 9:—.

ISÄ ABRAHAM. — 1925. — Hinta 9:—.

JOS KRISTUSTA SEURAINEN? — 1925. —
Hinta 12:—.

**TIETOPUOLINEN JA KÄYTÄNNÖLLI-
NEN USKONTO.** 1925. Hinta 3:—.

EI VAIN LEIVÄSTÄ. — 1926. Hinta 10:—.

TULIJÄRVI. — 1928. — Hinta 10:—.

KALEVALA, TEOSOFIA JA RITARIUS.
1937. — Hinta 4:—.

PEKKA ERVASTIN ASEMA. — 1938. —
Hinta 7:—.

MITÄ OLEMME OPPINEET? — 1938. —
Hinta 3:—.

**VUORISAARNAN OPPILAAN NÄKÖ-
KULMASTA I—V.** —1935—1939. —
Hinta yhteensä 75:—.

**SANANEN VIELÄ PEKKA ERVASTIN
ASEMASTA.** — 1939. — Hinta 3:—.

**UUSI HENGEN VUODATUS JA UUSI
USKO.** — 1939. — Hinta 3:—.

JOHANNES KOTIPELTO:

MITEN TULIN TEOSOFIKSI? — 1938. —
Hinta 5:—.

Hinta 15:—